Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	oversatte af Christian Winther.
Titel | Title:	Noveller af Scarron, v. Miltitz, Jean Paul og L. Tieck
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. G. Iversen, 1854
Fysiske størrelse | Physical extent:	236 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

57.-28.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°
1 1 57 0 8 00870 7

Det Kgl. Bibliotek
130025717946

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Noveller

af

Scarron, v. Miltitz, Jean Paul og L. Tieck,

oversatte af

Christian Winther.

Kjøbenhavn.

C. G. Iversens Forlag.

Thieles Bogtrykkeri.

1854.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Lige for Lige, Novelle af Paul Scarron . . . . . 1.
Pellegrin, Fortælling af Baron C. B. v. Miltitz . . . . . 29.
Forlovelsen i Muffen, Episode af Jean Pauls „Palingenesien" . . 103.
Pokalen, Novelle af Ludvig Tieck . . . . . 109.
Malerierne, Novelle af Ludvig Tieck . . . . . 133.

Lige for Lige.

(Novelle af Paul Scarron).

Life for Life.

(Incognito of Paul Severan).

En ung Dame fra Toledo, ved Navn Victoria, af det gamle Huus Portocarero, havde i sin Broders Fraværelse begivet sig ud paa et Landsted, som hun eiede, paa Tagos Bred en halv Miil fra Toledo; Broderen stod nemlig som Capitaine ved Cavalleriet i Nederlandene. Hun var, i en Alder af sytten Aar, blevet Enke efter en gammel Adelsmand, der havde beriget sig i Amerika; denne var sex Maaneder efter Brylluppet omkommet paa Havet, og havde efterladt sin Kone en betydelig Formue. Efter Mandens Død var den smukke Enke taget til sin Broder, og havde levet der saa aldeles til Alles Tilfredshed, at hun, i en Alder af tyve Aar, af Mødrene blev opstillet som Exempel for deres Døttre, af Mændene for deres Koner, og af de unge Herrer for deres Længsler, som en Erobring deres Egenskaber værdig; men havde end hendes stille, tilbageholdende Liv kjølnet fleres Kjærlighed, saa havde det paa den anden Side foroget den Agtelse, som alle Mennesker havde for hende. Hun nød da i Frihed paa sit Gods Landlivets Glæder, da hendes Hyrder just en Morgen førte tvende Mænd til hende; de havde fundet dem afklædte og

bundne til Træer, i hvilken Tilstand de havde tilbragt Natten. Man havde givet hver af dem en usſel Hyrdekoſte til Bedækning, og i denne Stads kom de til den ſkjønne Victoria. Den fattige Dragt ſkjulede dog ikke den Yngſtes rige Udſeende; han hilſede hende ſom en dannet Mand, og fortalte, at han var en Adelsmand fra Cordova, og hed Don Lopez de Gongora; at han kom fra Sevilla; men at han nu, paa ſin Reiſe til Madrid i vigtige Anliggender, ved at ſpille et Par Timers Tid i Toledo, hvor han Dagen før havde ſpiiſt til Middag, var blevet overraſket af Natten; at han tilligemed ſin Tjener var ſovet ind, medens de oppebiede Muuldriveren, der kom bag efter, og at Røverne havde fundet dem ſovende, havde bundet ham og Tjeneren til et Træ, og frataget dem Alt lige indtil Skjorten. Victoria tvivlede ikke paa Sandheden af hans Ord, hans ædle Udvortes talte til hans Gunſt, og det er jo desuden ſaa ædelmodigt at hjælpe en Fremmed, der befinder ſig i ſaa fortrædelige Omſtændigheder. Det traf ſig lykkeligviis, at der blandt de Ting, hendes Broder havde givet hende i Gjemme, fandtes nogle Klæder; thi Spanierne give ikke ganſke Slip paa deres gamle Dragter, naar de anſkaffe ſig nye. Man valgte den ſmukkeſte og den, der paſſede bedſt til Herrens Figur; ogſaa Tjeneren fik af Forraadet den Klædning, der meeſt ſtikkede ſig for hans Stand. Da det var blevet Middag, indbød Victoria den Fremmede til at ſpiſe ved hendes Bord, og han forekom hende da ſaa ſmuk, og underholdt hende med ſaa megen Aand, at hun anſaae den Hjælp, hun ydede ham, for meget vel anbragt. De tilbragte det øvrige af Dagen

sammen, og bleve saa indtagne af hinanden, at de den Nat sov mindre, end de pleiede. Den Fremmede vilde sende sin Tjener til Madrid for at hente Penge, og lade sye Klæder, eller i det Mindste anstillede han sig saaledes. Den smukke Enke vilde ikke tillade det, og tilbød ham Penge til at fortsætte sin Reise. Samme Dag talede han til hende om Kjærlighed, og hun hørte det gjerne. Stedets Ensomhed, de unge Hjerters samstemmende Egenskaber, en Mængde Eder paa den ene Side, alt for megen Oprigtighed og Lettroenhed paa den anden, et Ægteskabsløvte, og en gjensidig Eed, aflagt i Nærværelse af en gammel Tjener og en Kammerpige, Alt dette bragte i fjorten Dage Victoria endeligen til at begaae et Feiltrin, som man aldrig skulde have troet hende istand til, og satte den lykkalige Fremmede i Besiddelse af Toledos deiligste Frue. Hele otte Dage var det kun Fyr og Flamme mellem de tvende Elskende. Man maatte skilles; da smeltede de i Taarer. Victoria havde havt Ret til at holde ham tilbage; men da den Fremmede pralede af, at han af Kjærlighed til hende lod en Sag af stor Vigtighed gaae tabt, og forsikkrede hende, at medens han vandt hendes Hjerte, tabte han en Proces i Madrid, ja selv sine Adkomster ved Hoffet; saa var hun den første til at skynde paa hans Afreise; thi hun elskede ham ikke saa blindt, at hun skulde foretrække den Glæde at have ham hos sig, for hans Lykkes Fremme. Hun lod sye Klæder til ham og hans Tjener i Toledo, og gav ham saa mange Penge, han ønskede. Han reed altsaa afsted til Madrid paa et smukt Muuldyr, og hans Tjener paa et andet, og medens den stakkels Dame

virkeligt ved hans Afreise var nedbøiet af Smerte, saa fremhyklede han meget naturligt en Sorg, som han ikke følte. Samme Dag han var reist, og Pigen gjorde reent i hans Kammer, fandt hun en Portraitæske, indsvøbt i et Brev. Hun flyede sin Frue begge Dele, og hun fandt i Billedet et saare deiligt og meget ungdommeligt Ansigt, og læste i Brevet følgende Ord, eller andre af lignende Indhold:

Min kjære Fætter!

Jeg sender Dig den smukke Elvira de Silvas Billede. Naar Du seer hende selv, vil Du finde hende langt smukkere, end Maleren har gjort hende. Don Pedro de Silva, hendes Fader, venter Dig med Utaalmodighed. Betingelserne i eders Ægteskabscontract ere efter Dit Ønske, og, som mig synes, Dig meget fordeelagtige. Du seer, det er vel Umagen værd at fremskynde Din Reise.

Madrid.

Don Antonio de Ribeira.

Brevets Udskrivt var til Fernando de Ribeira i Sevilla. Man kan forestille sig Victorias Forbauselse ved Læsningen af dette Brev, som efter al mulig Sandsynlighed ikke kunde være skrevet til nogen anden end hendes Lopez de Gongora. Hun saae, men for silde, at denne Fremmede, som hun saa fast og saa hurtigt havde knyttet til sig, havde skjult hende sit Navn; og herfra kunde hun med temmelig Sikkerhed slutte sig til hans Utroskab. Billedets Skjønhed foraarsagede hende ikke mindre Uro, og hiint Ægteskab, hvis Contract allerede var opsat, bragte hende aldeles til

Fortvivlelse. Hendes Sorg var uden Lige; Suk sammenknugede hendes Bryst, og hun græd, saa at hun fik Hovedpine. Jeg Ulykkelige! sagde hun snart til sig selv, snart til den gamle Tjener og Kammerpigen, der havde været Vidner ved hendes Ægteskab, har jeg saa lang Tid levet ærbar for at begaae et uopretteligt Feiltrin? Og skulde jeg give saa mange ædle Mænd af mit Bekjendtskab, der vilde have anseet sig lykkelige ved min Besiddelse, Afslag, kuns for at hengive mig til en Ubekjendt, som nu maaskee spotter mig, efter at have gjort mig ulykkelig for hele mit Liv? Hvad vil man sige i Toledo? Og hvad vil man sige i hele Spanien? Vil den unge Forræder være taus? Hvorfor sagde jeg ham, at jeg elskede, førend jeg vidste, om han elskede mig? Vilde han have skjult mig sit Navn, hvis han havde været oprigtig? Og tør jeg efter alt dette haabe, at han vil fortie — Ak, hvad vil min Broder gjøre med mig, efter hvad jeg selv har gjort? Hvad hjælper ham den Ære, som han erhverver sig i Flandern, medens jeg vanærer ham i Spanien? Nei, nei, Victoria! vi maae gribe til ethvert Middel, efterdi vi have forglemt Alt! Men førend vi skride til Hævnen og til det sidste Middel, maae vi ved List forsøge at gjenvinde det, som vi ved Uforsigtighed slet have bevaret. Det vil altid være tidsnok at døe, naar der intet mere er at haabe.

Victoria havde en fast Charakteer, der i saa ulykkelige Omstændigheder vel var istand til at tage en god Beslutning. Hendes gamle Tjener og Kammerpiger vilde give hende Raad; men hun svarede dem, at hun meget vel vidste Alt, hvad man kunde sige, men at det nu kom an

paa at handle. Samme Dag blev en Vogn og en Karre læssede med Meubler og Tapeter; og efterat have udspredt det Rygte blandt sine Tjenestefolk, at hun maatte reise til Hoffet i Anledning af vigtige Forretninger for sin Broder, satte Victoria sig til Vogns med sin Tjener og Kammerpige, tog Veien til Madrid, og lod sit Tøi komme bag efter. Saasnart hun var ankommet, opspurgte hun Don Pedro de Silvas Bolig, og da hun havde faaet den at vide, leiede hun Værelser i samme Qvarteer. Hendes gamle Tjener hed Rodrigo Santillane; han var fra Barnsbeen opfødt hos Victorias Fader, og elskede sin Frue, som om det havde været hans Datter. Da han havde mange Bekjendtskaber i Madrid, hvor han havde tilbragt sin Ungdom, fik han snart at vide, at Don Pedro de Silvas Datter skulde giftes med en Adelsmand fra Sevilla, ved Navn Fernando de Ribeira; at Een af dennes Fættere, af samme Navn som han, havde bragt dette Giftermaal istand, og at Don Pedro alt saae sig om efter Folk, som han vilde give sin Datter til Opvartning.

Næste Dag gik Rodrigo Santillane, iført en standsmæssig Kjole, Victoria klædt som en Enke af maadelige Omstændigheder, og Beatrix, hendes Kammerpige, i Egenskab af hendes Stedmoder, Rodrigos Kone, til Don Pedro, og forlangte at tale med ham. Don Pedro modtog dem meget høfligt; og Rodrigo fortalte ham nu med megen Dristighed, at han var en fattig Adelsmand fra Bjergegnen om Toledo; at han havde denne ene Datter, Victoria nemlig, med sin første Kone, at hendes Mand var for ikke længe siden død i Sevilla, hvor han havde boet; at han,

da han saae sin Datter Enke med saa ringe Formue, havde fort hende til Hoffet, for at skaffe hende Ansættelse. Han havde hørt tale om ham og hans Datter, som han stod i Begreb med at gifte bort, og troede derfor at vise ham en Tjeneste ved at bringe ham en ung Enke, der var meget skikket til at være Duenna hos den Nygifte; og tilføiede, at hans egen Datters gode Egenskaber havde gjort ham saa dristig at bringe hende til ham, og at han i det Mindste vilde blive ligesaa tilfreds med disse, som han kunde være med hendes behagelige Udvortes. Førend jeg gaaer videre, maa jeg sige dem, der ikke veed det, at de spanske Damer have Duennaer hos sig, og disse Duennaer ere paa lidet nær det Samme som Hovmesterinder eller Selskabsdamer hos vore fornemme Fruer. Jeg maa endnu bemærke, at disse Duennaer eller Duenner ere strenge og besværlige Dyr, i det Mindste lige saa frygtede som Stedmødrene. Rodrigo spillede sin Rolle saa godt, og Victoria, smuk som hun var, syntes i sin simple Dragt saa yndig og af saa godt Varsel for Don Pedro de Silvas Øine, at han strax fæstede hende til sin Datter. Han tilbød endog Rodrigo og dennes Kone Bolig i sit Huus. Rodrigo frabad sig dette, og sagde ham, at han havde sine Grunde til ikke at modtage den Ære, han tiltænkte ham; men da han boede i samme Qvarteer, vilde han være beredt til at gjøre ham sin Opvartning, hvergang han ønskede at benytte ham. Nu var da Victoria i Don Pedros Huus, meget elsket af ham og hans Datter Elvira, og meget misundt af hele Tyendet. Don Antonio de Ribeira, som havde indledt sin troløse Fætters Giftermaal med Don Pedro de

Silvas Datter, kom ofte for at berette dem, at hans Fætter var paa Veien, og at han ved sin Afreise fra Sevilla havde skrevet ham til; men imidlertid kom den Fætter ikke, hvilket satte ham i stor Forlegenhed. Don Pedro og hans Datter vidste ikke, hvad de skulde tænke derom; og Victoria tog endnu meest Deel deri. Don Fernando havde godt ved at nøle saa længe. Samme Dag han var reist fra Victoria, straffede Himlen hans Troløshed. Ved hans Ankomst til Illesas sprang en Hund pludseligen ud af et Huus, kyste hans Muuldyr, som klemte hans Been op mod en Væg, og slog ham af. Don Fernando forvred sit ene Laar, og befandt sig saa slet efter Faldet, at han ikke kunde reise videre. Han forblev syv, otte Dage under Behandling af Egnens Læger, som just ikke vare de bedste; men da hans Onde Dag fra Dag blev farligere, meldte han sin Fætter sit Uheld, og bad ham sende sig en Bærestol. Ved denne Efterretning blev man vel bedrøvet over hans Fald, men glad over, at man dog nu vidste, hvad der var blevet af ham. Victoria, som endnu elskede ham, blev meget urolig herover. Don Antonio lod nu Don Fernando hente; han blev ført til Madrid, og medens man der lod sye Klæder til ham og hans Følge, hvilket blev meget prægtigt, thi han var Husets Stamherre og saare rig, fuldendte Saarlægerne i Madrid, der vare lidt dueligere end hine i Illesas, aldeles hans Helbredelse. Endeligen bleve Don Pedro og hans Datter Elvira underrettede om den Dag, paa hvilken Don Antonio vilde bringe dem sin Fætter, Don Fernando. Det er saa rimeligt, at den unge Elvira smykkede sig, og at Victoria var ængstelig; hun saae sin

Troløse komme ind, klædt som en Brudgom; og havde han i sin slette og uordentlige Klædning før behaget hende, saa fandt hun nu, at han i Bryllupsdragten var den smukkeste Mand, hun havde seet. Don Pedro var ligesaa vel tilfreds med ham; og hans Datter maatte have været meget vanskelig, hvis hun havde havt noget at udsætte. Alle Tjenerne betragtede deres unge Frøkens Beiler med store Øine, og ethvert Hjerte i Huset svulmede af Glæde, undtagen Victorias, som uden Tvivl var meget beklemt. Don Fernando blev henrykt af Elviras Skjønhed, og tilstod sin Fætter, at han fandt hende endnu smukkere end hendes Billede. Han gjorde hende sin første Opvartning som en Mand af Aand; og i Samtalen med hende og hendes Fader undgik han — saa meget han kunde — alle de Flauheder, som en Mand, der vil gifte sig, sædvanligviis siger til sin Svigerfader og Forlovede. Don Pedro gik ind i et andet Værelse med de tvende Fættere og en Lovkyndig, for endnu at tilføie noget, der manglede i Contracten. Imidlertid forblev Elvira i Salen, omringet af alle sine Fruentimmer, som i hendes Nærværelse glædede sig over hendes Tilbeders smukke Udvortes. Kuns Victoria forblev kold og alvorlig midt i de Andres Henrykkelse. Elvira bemærkede det, og tog hende affides for at sige hende, hvor det undrede hende, at hun intet yttrede angaaende det lykkelige Valg, hendes Fader havde gjort af en Svigerson, der syntes at have saa mange gode Egenskaber; og føiede til, at hun dog i det mindste for at smigre eller være høflig burde meddele hende sin Mening. „Min Frøken, svarede Victoria hende, Deres Tilbeders hele

Udvortes er saa meget til hans Fordeel, at det er unødvendigt, at rose ham for Dem. Den Kulde, De har bemærket hos mig, kommer ikke af Ligegyldighed; og jeg vilde være uværdig den Godhed, De viser mig, hvis jeg ikke tog Deel i Alt, hvad der angaaer Dem. Jeg vilde i Sandhed ligesaa vel have glædet mig over Deres Giftermaal som de Andre, hvis jeg ikke saa godt kjendte den, der skal være Deres Ægteherre. Min Mand var fra Sevilla, og hans Huus laae ikke langt fra det, som Deres Beilers Fader eiede. Han er fornem, riig, velskabt, og jeg vil troe, han har Forstand; kort, han er Dem værdig; men De fortjener en Mands hele Kjærlighed, og han kan ikke skjænke Dem, hvad han selv ikke eier. Jeg burde vel afholde mig fra at fortælle Dem Ting, der ville mishage Dem; men tillige vilde jeg kuns slet opfylde min Pligt imod Dem, hvis jeg ikke i en Sag, hvoraf Deres Livs Lykke eller Ulykke afhænger, aabenbarede Dem Alt, hvad jeg veed om Don Fernando." Elvira blev meget forundret over det, hendes Hovmesterinde fortalte hende; hun bad hende ikke længere at opsætte Forklaringen af den Tvivl, hun havde vakt i hendes Hjerte. Victoria svarede, at det hverken lod sig fortælle i Pigernes Nærværelse eller med faa Ord. Elvira lod da, som om hun vilde hente noget i sit Kammer, hvor Victoria, saasnart de vare ene, fortalte hende, at Fernando de Riberia i Sevilla elskede en vis Lucretia de Monsalva, en meget elskværdig, men fattig Pige, med hvem han under Ægteskabsløfte havde trende Børn; at det Hele i den gamle Ribeiras levende Live var holdt hemmeligt, men at han, da Lucretia efter dennes

Død havde fordret Opfyldelsen af hans Løfte, havde viist sig yderst kold; at hun havde overdraget denne Sags Afgjørelse til to Adelsmænd af hendes Slægt; at alt dette havde gjort stor Opsigt i Sevilla, og endeligen, at Don Fernando, paa sine Venners Raad, paa nogen Tid var reist derfra, for at undgaae denne Lucretias Slægtninge, der søgte ham overalt for at dræbe ham. Hun tilføiede, at Sagen stod saaledes, da hun forlod Sevilla, omtrent for en Maaned siden; og at Rygtet paa samme Tid fortalte, at Don Fernando vilde gifte sig i Madrid.

Elvira kunde ikke lade være at spørge, om denne Lucretia var meget smuk, hvorpaa Victoria svarede, at hun kuns manglede Formue, og lod hende sidde, tankefuld og ponsende paa strax at underrette Faderen om, hvad hun havde erfaret. I samme Øieblik kom man netop for at bede hende igjen at træde ind til Beileren, der tilligemed hendes Fader havde tilendebragt den Forretning, der før havde kaldt ham bort. Elvira gik ind; og imidlertid blev Victoria staaende i Forgemakket; her saae hun den Tjener indtræde, der havde ledsaget hendes Troløse dengang, da hun saa ædelmodigen modtog ham i sit Huus ved Toledo. Han vilde bringe sin Herre en Pakke Breve fra Sevilla, som man havde flyet ham paa Posthuset. Han kunde ikke gjenkjende Victoria, thi det Hovedtøi, hun bar som Enke, skjulede meget hendes Træk. Han bad hende at kalde hans Herre ud, for at han kunde levere ham Brevene. Hun svarede, at han i lang Tid ikke kunde faae ham i Tale; men hvis han vilde betroe hende sin Brevpakke, skulde hun bringe ham den, saasnart det var muligt. Tjeneren gjorde

ingen Vanskelighed heri, nedlagde Brevpakken i hendes Varetægt, og gik til sine Forretninger. Victoria gik, uden at spilde et Øieblik, op paa sit Kammer, aabnede Pakken, og i mindre end et Minut forseglede den igjen, efterat have lagt et Brev deri, som hun i største Hast havde skrevet. Imidlertid gik de tvende Fættere. Da Elvira saae Don Fernandos Brevpakke i sin Hovmesterindes Haand; spurgte hun, hvad det var. Victoria svarede ligegyldigen, at Don Fernandos Tjener havde givet hende den til hans Herre, og at hun vilde sende den bagefter, da hun just ikke var nærværende, da han gik. Elvira forsikkrede, at der var ingen Fare i at aabne den, og at man maaskee vilde finde noget angaaende hiin Sag, som hun havde fortalt hende. Victoria, som Intet ønskede hellere, aabnede den endnu en Gang. Elvira betragtede alle Brevene, og undlod ikke heller at dvæle ved det, som hun saae skrevet med Fruentimmerhaand, og addresseret til Fernando de Ribeira i Madrid. Det var af følgende Indhold:

Din Fraværelse og den Efterretning, jeg har faaet, at man ved Hoffet har bestemt Dit Giftermaal, ville snart berøve Dig Een, der elsker Dig høiere end sit Liv, hvis Du ikke snarligen kommer og tilintetgjør hiint Rygte ved at opfylde, hvad Du ikke uden Kulde eller aabenbar Troloshed kan opsætte eller afslaae. Hvis det, man fortæller om Dig, er sandt, og hvis Du ikke bekymrer Dig om mig og vore Børn, saa burde Du i det Mindste tænke paa Dit eget Liv, som ikke vil være i Sikkerhed for mine Fættere, ifald Du nøder mig til

at overantvorde det i deres Vold; thi kuns paa min Bøn skaane de det.

Sevilla.

Lucretia de Monsalva.

Efterat have læst dette Brev tvivlede Elvira ikke om Sandheden af, hvad hendes Hovmesterinde havde meddeelt hende. Hun viiste sin Fader det, og denne kunde ikke noksom forundre sig over, at en fornem Adelsmand kunde være nedrig nok til at bryde sin Troskab mod en Pige, som var ham værd, og med hvem han havde Børn. Paa Timen gik han ud for at skaffe sig noiere Underretning hos en Adelsmand fra Sevilla, hans meget gode Ven, fra hvem han i Forveien havde alt, hvad han vidste om Don Fernandos Formues-Omstændigheder. Knap var han gaaet, saa kom Don Fernando, ledsaget af sin Tjener, der havde sagt ham, at hans Elskerindes Hovmesterinde havde paataget sig, at overlevere ham Brevene, og forlangte disse. Han forefandt Elvira i Salen, og sagde derfor til hende, at, skjøndt tvende Besøg, saaledes som de nu stode med hinanden, vel kunde være tilgivelige, saa kom han dog ikke saameget for nu at see hende, som for at faae sine Breve, hvilke hans Tjener havde flyet hendes Hovmesterinde. Elvira svarede ham, at hun havde taget dem; at hun havde havt den Nysgjerrighed at aabne Pakken, da hun ikke tvivlede paa, at en Mand af hans Alder i saa stor en By som Sevilla jo maatte være bundet ved een eller anden Hjertets Tilbøielighed; og at, om hendes Nysgjerrighed end ikke ganske havde tilfredsstillet hende, havde den dog til Gjengjæld lært hende, at de, som, uden at kjende

hinanden ret, indgaae et Ægteskab, vove saare meget. Hun tilføiede, at hun ikke længere vilde berove ham den Glæde at læse sine Breve; med disse Ord gav hun ham Pakken og det falske Brev, og forlod ham med en dyb Compliment, uden at oppebie hans Svar. Don Fernando blev staaende ganske forbauset over, hvad han havde hørt af sin Elskerindes Mund. Han læste det falske Brev, og indsaae vel, at man vilde tilintetgjøre hans Giftermaal ved et Bedragerie. Han henvendte sig til Victoria, som var forblevet i Salen, og sagde til hende, uden synderligen at agte paa hendes Ansigt, at en Medbeiler eller en anden ondskabsfuld Person maatte have indsneget dette Brev, som han nu havde læst. „Jeg! en Kone i Sevilla!" raabte han ganske forbauset, „jeg skulde have Born! Ha, hvis det ikke er den meest uforskammede Løgn, saa maa De hugge mit Hoved af!" Victoria svarede, at det var muligt, han var uskyldig; men det Mindste, hendes Frøken kunde gjøre, var at skaffe sig Vished herom, og Ægteskabet vilde sikkert ikke fuldbyrdes, førend Don Pedro ved en Adelsmand fra Sevilla, een af hans Venner, som han udtrykkeligen derfor var gaaet hen til, var forsikret om, at denne foregivne Handel var falsk. „Det er just mit Ønske," svarede Don Fernando hende; „og hvis der blot i Sevilla er en Dame, som hedder Lucretia de Monsalva, saa vil jeg aldrig gjælde for en Mand af Ære. Og jeg beder Dem, tilføiede han, hvis De staaer Dem godt hos Elvira, da at tilstaae mig det, for at jeg ret indstændigen kan bede Dem, at anvende Deres Indflydelse hos hende til min Fordeel." „Jeg troer uden Forfængelighed," svarede Vic-

toria, „at hun ikke vil tilstaae en Anden, hvad hun har afslaaet mig; men jeg kjender ogsaa hendes Charakteer; man beroliger hende ikke saa let, naar hun troer sig fornærmet. Men da hele min Lykkes Haab kuns er grundet paa hendes Velvillie imod mig, vil jeg aldrig glemme min Hengivenhed til hende ved at vise mig altfor følelig mod Dem, eller vove at gjøre mig Uvenner med hende, hvis jeg stræbte at betage hende den slette Mening, hun har om Deres Redelighed. Jeg er fattig, lagde hun til, og for mig er det at tabe meget, Intet at vinde. Hvis jeg ikke fik, hvad hun har lovet mig, som Udstyr til andet Ægteskab, saa vilde jeg blive Enke mit hele Liv; thi omendskjøndt jeg er ung, og vel endnu kunde behage en ædel Mand, saa er det dog saa sandt, hvad man siger, at uden Penge — — — Hun begyndte at udspinde en lang Hovmesterinde-Prædiken; thi for at ligne, maatte hun tale meget; men Don Fernando afbrød hende, og sagde: „viis mig den Tjeneste, jeg forlanger af Dem, saa vil jeg sætte Dem i Stand til at kunne undvære Deres Frøkens Belønninger; og for at bevise Dem, at jeg vil skjænke Dem andet end Ord, saa giv mig Papir, Pen og Blæk, jeg vil give Dem et skriftligt Løfte, som De ønsker det." „Gud bevar os, min Herre!" sagde den foregivne Hovmesterinde, „en anstændig Mands Ord er nok, men som De vil, jeg skal strax hente, hvad De forlanger."

Hun kom tilbage med Alt, hvad der behøvedes til at opsætte en Forskrivning paa meer end tusind Ducater; og Don Fernando var endog saa høflig, eller rettere, at eie Elvira laae ham saa meget paa Hjerte, at han gav

hende et Stykke reent Papir med sit Navn paa, for ved denne Tillid at forbinde hende til paa bedste Maade at tjene ham. Nu var Victoria ovenpaa; hun lovede Don Fernando Guld og grønne Skove, og forsikkrede ham, at hun vilde ønske al Verdens Ulykke over sig, hvis hun ikke skulde arbeide paa denne Sag som for sig selv; og hun loi ikke. Don Fernando forlod hende, fuld af Haab; og da Rodrigo Santillane, hendes Tjener, der gjældte for hendes Fader, kom for at erfare, hvorvidt hun var kommet i sin Plan, fortalte hun ham Alt, og viste ham Blanketten, hvorfor han og hun priiste Gud, og gjorde hinanden opmærksom paa, hvorlunde Alt syntes at foie sig til deres Tilfredshed. For ikke at spilde Tid, gik han strax hjem i den Bolig, som Victoria havde leiet ved Siden af Don Pedro, som ovenfor er sagt, og der skrev han ovenover Don Fernandos Navnetræk et Ægteskabsløfte, stadfæstet ved Vidner, og dateret fra den Tid, da Victoria modtog den Troløse paa sit Landsted. Han skrev saa godt som Nogen i hele Spanien, og havde saa godt studeret Don Fernandos Haandskrift af nogle Vers, denne havde opskrevet og givet Victoria, at Cavalieren selv vilde blevet skuffet.

Don Pedro de Silva fandt ikke den Adelsmand, han var gaaet hen til for at faae Underretning om Don Fernandos Giftermaal; han aflagde en Seddel i dennes Huus, og gik hjem. Her aabnede Elvira samme Aften sit Hjerte for sin Hovmesterinde, og forsikkrede hende, at hun hellere vilde være sin Fader ulydig, end nogensinde ægte Don Fernando; hun tilstod hende endvidere, at hun alt for længere siden havde været hemmelig forlovet med en vis

Diego de Maradas; hun havde nu været eftergivende nok mod sin Fader, i det hun for at føie ham havde bekjæmpet sin Kjærlighed; og da nu Gud havde maget det saa, at Don Fernandos Falskhed var opdaget, saa troede hun ved at nægte ham sit Ja, at vise Lydighed mod det guddommelige Forsyn, der syntes at bestemme hende en anden Ægtefælle. Man begriber let, at Victoria bestyrkede Elvira i hendes gode Beslutninger, og nu ikke talte til Don Fernandos Fordeel. — Don Diego de Maradas, vedblev Elvira, er vred paa mig, fordi jeg af Lydighed mod min Fader har forladt ham; men saasnart jeg blot vil unde ham et Blik, saa er jeg sikker paa at see ham igjen, om han saa end var saa langt borte fra mig, som Fernando nu er fra sin Lucretia. — Skriv ham til, min Frøken! sagde Victoria, og jeg er da villig til at bringe ham Deres Brev. Elvira blev henrykt over at see, hvor gjerne hendes Hovmesterinde gik ind i hendes Planer. Hun lod sin Vogn forspænde, og Victoria kjørte bort med et nydeligt Kjærlighedsbrev til Don Diego; men hun tog Veien til sin Fader Santillane, og sendte sin Frøkens Kareth tilbage, fordi, som hun sagde til Kudsken, hun vilde hellere til Fods udrette sit Ærinde. Den ærlige Santillane viste hende det skrevne Ægteskabsløfte, som han havde udfærdiget; og selv skrev hun strax tvende Breve, et til Diego de Maradas, og et til hendes Frøkens Fader, Pedro de Silva. Ved disse Billetter, undertegnede Victoria Portocarero, anviste hun dem sin Bopæl, og bad dem umage sig hen til hende angaaende en Sag, som var dem begge af største Vigtighed. Medens man bar disse Breve til

deres Bestemmelsessted, aflagde Victoria sin simple Enkedragt, pyntede sig prægtigt, lod sit Haar, der skal have været særdeles deiligt, komme til Syne, og friserede sig som en fornem Dame. Don Diego de Maradas indfandt sig hos hende et Øieblik efter, nysgjerrig efter at vide, hvad en Dame, om hvem han aldrig havde hørt tale, kunde have at sige ham. Hun modtog ham meget høfligt; men næppe havde han taget Sæde ved Siden af hende, førend man meldte Pedro de Silva, som ønskede at see hende. Hun bad da Don Diego at skjule sig i hendes Alkove, i det hun forsikkrede ham, at det var ham yderst vigtigt at høre hendes Samtale med Don Pedro. Han kunde ikke afslaae en saa smuk og ædel Dame hendes Ønske, og strax derpaa traadte Don Pedro ind i Stuen til Victoria, hvem han ikke kunde gjenkjende, thi saa meget havde hendes Frisure, der var forskjellig fra den, hun bar hjemme hos ham, og hendes rige Klædning forøget hendes Skjønhed, og forandret hendes Ansigts Udtryk. Hun lod Don Pedro sætte sig paa en Plads, hvorfra Don Diego kunde høre alt, hvad hun sagde ham, og begyndte derpaa med disse Ord: Jeg troer, min Herre! jeg skylder Dem, først at underrette Dem om, hvo jeg er, for ikke altfor længe at lade Dem forblive i den Utaalmodighed, som De maaskee føler for at faae det at vide. Jeg er fra Toledo, af Familien Portocarero; jeg blev gift i mit sextende Aar, og blev Enke sex Maaneder efter mit Bryllup. Min Fader bar den hellige Jacobs Kors, og min Broder er Ridder af Calatrava. Her afbrød Don Pedro hende, for at sige, at hendes Fader havde været een af hans fortroligste Venner. Hvad De

der fortæller mig, glæder mig usigeligen, svarede Victoria, thi jeg trænger til mange Venner i det Anliggende, som jeg nu vil meddele Dem. Hun fortalte nu Don Pedro, hvad der var hændet hende med Don Fernando, og overrækkede ham det Ægteskabsløfte, som Santillane havde smedet. Saasnart han havde læst det, tog hun igjen Ordet, og sagde: De veed, min Herre, hvortil Æren twinger en Dame af min Stand. Hvis Domstolene ikke skulde være paa min Side, saa have mine Slægtninger og Venner saa megen Anseelse, og ere saa nær deeltagende i min Sag, at De ville drive den til det Yderste. Jeg troede, jeg burde underrette Dem, min Herre, om mine Fordringer, for at De ikke skulde gaae videre i Deres Frøken Datters Giftermaal. Hun er bedre værd end en trolos Mand; og jeg troer Dem altfor klog til at paastaae at ville give hende en Mand, som man maaskee kunde gjøre hende stridig. Om det saa var en Grande af Spanien, svarede Don Pedro, vil jeg ikke vide af ham at sige, naar han ikke duer; ikke alene skal han ei ægte min Datter, men jeg vil endog forbyde ham mit Huus; og hvad Dem, Frue, angaaer, tilbyder jeg Dem al min Anseelse og mine Venner. Jeg havde allerede faaet noget Nys om, at han nok var den Mand, der plukkede Glædens Blomst, hvorsomhelst han fandt den, ja endog søgte den paa sit Rygtes Bekostning. Da jeg seer, han er af den Charakteer, skulde han, om han end ikke var Deres, dog aldrig eie min Datter, der, med Guds Hjælp, nok vil faae en Mand ved det spanske Hof. — Don Pedro tog Afsked fra Victoria, da han saae, at hun ikke havde meer at betroe ham; og Vic-

toria lod Don Diego komme ud af hendes Alcove, hvorfra han havde været Vidne til hele Samtalen mellem hende og hans Elskerindes Fader; hun behovede altsaa ikke at gjentage ham sin Fortælling, men overrækkede ham Elviras Brev, som satte ham i Henrykkelse; og da han naturligviis maatte være nysgjerrig for at vide, paa hvilken Maade det var kommet i hendes Hænder, betroede hun ham sin Forvandling til Duenna, da hun indsaae, at det maatte være ham ligesaa vigtigt, som hende, at holde Sagen hemmelig. Førend Don Diego forlod Victoria, skrev han et Brev til sin Elskerinde, hvori hans Glæde over at see sine Forhaabninger gjenopvakte, lod hende tydeligen mærke, hvor stor hans Sorg havde været over at have mistet dem. Han tog Afsked med den smukke Enke, der strax derefter iførte sig sin Maskedragt, og gik hjem til Don Pedros Pallads. — Imidlertid var Don Fernando de Ribeira gaaet hen til sin Elskerinde, og havde medtaget sin Fætter Don Antonio, for, om muligt, at oprette, hvad det af Victoria skrevne falske Brev havde fordærvet. Don Pedro fandt dem hos sin Datter, der var meget forlegen med, hvad hun skulde svare dem; thi for at retfærdiggjøre Don Fernando forlangte de Intet mindre end, at man i Sevilla selv skulde lade forhøre, om der nogensinde havde været en Dame, ved Navn Lucretia de Monsalva. De gjentoge for Don Pedro Alt, hvad der kunde tjene til den unge Mands Frikjendelse; men hertil svarede han, at, om Forbindelsen med Damen fra Sevilla var et Bedragerie, saa var det let at tilintetgjøre det; men han havde i dette Øieblik besøgt en Dame fra Toledo, ved Navn Victoria Portocarero, hvem

Don Fernando havde lovet Ægteskab, og som han endnu skyldte andre Forbindtligheder, da hun havde understøttet ham, skjøndt ukjendt, paa den ædelmodigste Maade; at han ikke kunde negte det, eftersom han havde givet hende et af hans egen Haand skrevet Ægteskabsløfte; og endeligen lagde han til, at en Adelsmand af Ære aldrig burde tænke paa at gifte sig i Madrid, naar han alt havde en Kone i Toledo. Da han havde sagt dette, viste han begge Fætterne det formelige Ægteskabsløfte. Don Antonio gjenkjendte sin Fætters Haand, og Don Fernando, som var nær ved at troe det selv, stod der ganske forvirret. Fader og Datter gjorde dem en kold Compliment, og forlode Værelset. Don Antonio skjændte paa sin Fætter, fordi han selv havde indviklet ham i eet Anliggende, medens han tænkte paa et andet. Da de vare stegne til Vogns, fik Don Antonio sin Fætter til at bekjende hele hans slette Fremgangsmaade mod Victoria, og bebreidede ham bittert det Sorte i hans Handling, samt forestillede ham de fortrædelige Følger, den kunde have. Han lod ham forstaae, at han aldeles ikke maatte tænke paa at gifte sig, ei alene i Madrid, men selv i hele Spanien; og at han maatte skatte sig lykkelig, hvis han kunde slippe derfra ved at ægte Victoria, uden at det kostede ham Blod, vel endog Livet, da Victorias Broder ikke var den Mand, der i en Æressag lod sig nøie med en simpel Affærdigelse. Don Fernando maatte tie, medens hans Fætter gjorde ham alle disse Bebreidelser. Hans Samvittighed sagde ham vel tilstrækkeligen, at han havde bedraget og forraadt en Person, han skyldte Forbindtlighed; men dette Ægteskabsløfte var nær ved at gjøre ham rasende,

da han ikke kunde begribe, ved hvilket Hexerie man havde faaet ham til at skrive det.

Da Victoria i sin Enkedragt var kommet hjem til Don Pedros Huus, gav hun Don Diegos Brev til Elvira, som fortalte hende, at de tvende Fættere havde været der for at retfærdiggjøre sig; men at der var ganske andre Ting at bebreide Don Fernando, end hans Kjærligheds-forstaaelse med Damen i Sevilla. Hun fortalte hende derpaa, hvad Victoria vidste bedre end hun; men hun spillede den Forundrede, i det hun een Gang efter den anden forbandede Don Fernandos slette Opførsel.

Samme Dag blev Elvira indbudt til at see et Skuespil hos en af sine Slægtninger. Victoria, som kun tænkte paa sit Anliggende, haabede, hvis Elvira vilde troe hende, at denne Comedie skulde fremme hendes Planer. Hun forestillede da sin unge Froken, at hvis hun ønskede at see Don Diego, vilde Intet være lettere; hendes Faders, Santillanes, Huus var det allerbequemmeste til denne Sammenkomst; og da Comedien først begyndte Klokken tolv, behøvede hun kuns at tage bort betids, og faae Don Diego i Tale, uden derfor at komme for seent til hendes Paarørende. Elvira, som virkeligen elskede Don Diego, og kuns af Føielighed mod sin Faders Ønske havde ladet sig bevæge til at give Don Fernando sin Haand, havde Intet imod Victorias Forslag. De kjørte bort, saasnart Don Pedro havde lagt sig, og stode af i den Bolig, som Victoria havde leiet. Santillane, i Forening med Beatrix, der spillede hans Kones, Victorias Stedmoders, Rolle, tog imod dem, som Vert i Huset. Elvira skrev en Seddel til

Don Diego, hvem den straxt blev bragt; og Victoria skrev hemmeligen et Brev i Elviras Navn til Don Fernando, hvori hun lod ham vide, at det kuns kom an paa ham at fuldbyrde deres Ægteforening; thi hun var saa indtagen af hans Fortræffelighed, at hun ikke ved altfor stor Eftergivenhed mod sin Faders onde Lune vilde gjøre sig selv ulykkelig; og i Brevet gav hun ham saa tydelige Tegn, hvorved han kunde finde Huset, at det var ham umuligt at tage Feil. Dette andet Brev afgik et Øieblik efter det, som Elvira havde tilskrevet Don Diego. Tilsidst skrev Victoria et tredie, som Santillane selv bragte hen til Don Pedro de Silva, i hvilket hun som ærlig og redelig Hovmesterinde lod ham vide, at hans Datter, istedet for at gaae paa Comedie, udtrykkeligen havde ladet sig kjøre hen til det Huus, hvor hendes Fader, Santillane, boede, og havde derfra ladet Don Fernando hente for at ægte ham; men da hun, Victoria, nu vidste, at han aldrig vilde samtykke heri, havde hun anseet det for sin Pligt at give ham Vink herom, for at bevise ham, at han ikke havde bedraget sig i den Tillid, han satte til hende, ved at udvælge hende til Elviras Hovmesterinde. Santillane raadede desuden Don Pedro til ikke at komme uden en Alguazil, hvad vi her kalde en Politie-Assistent. — Don Pedro, som alt havde lagt sig, stod op i største Vrede, og klædte sig hastigen paa. —

Medens han klæder sig paa, og sender Bud efter Alguazilen, ville vi see, hvad der foregaaer hos Victoria. Ved en lykkelig Hændelse fik begge Elskerne deres Breve. Don Diego, som havde faaet sit først, var ogsaa den Første

paa Pladsen. Victoria tog imod ham, og lod ham træde ind i et Værelse med Elvira. Jeg vil ikke opholde mig ved at fortælle alle de Sødheder, som disse unge Elskende sagde hinanden; Don Fernando, som just nu banker paa Døren, hindrer mig deri. Victoria, endnu i sin Enke- eller Duenna-Dragt, lukkede selv op for ham, efter at have ret gjort sig vigtig af den Tjeneste, hun viste ham, og hvorfor den forelskede Adelsmand takkede hende tusind Gange, og lovede hende endnu mere, end han alt havde givet hende. Hun førte ham derpaa ind i et Kammer, hvor hun bad ham vente Elvira, som strax vilde komme, og indelukkede ham uden Lys, i det hun sagde, hendes Frøken ønskede det saaledes, det skulde kun være et Øieblik, saa vilde hun vise sig for ham; men han maatte tilskrive dette Undseelsen hos en ung Pige af Stand, der i et saadant Bovestykke fandt det beængstende, strax at nærme sig Synet af den, for hvis Kjærligheds Skyld hun vovede det. Derpaa iførte Victoria sig saa hurtigt som muligt en smagfuld Dragt, og pyntede sig saameget den korte Tid tillod det. Hun gik derpaa ind i det Værelse, hvor Don Fernando var, og han havde ikke mindste Formodning om, at det ikke var Elvira, da hun var ligesaa ung som denne, og bar Klæder og brugte Parfums efter spansk Mode, som vilde lade den ringeste Tjenestepige gjælde for en Dame af Stand. Nu kom endeligen Don Pedro, Alguazilen og Santillane. De traadte ind i det Værelse, hvor Elvira var med sin Tilbeder. De unge Elskende bleve overordentligt forbausede. Don Pedro var i det første Udbrud af sin Vrede saa forblindet, at han med sin Kaarde nær havde

gjennemboret den, han tog for Don Fernando. Alguazilen, som havde gjenkjendt Don Diego, tilraabte ham, i det han greb hans Arm, at han maatte see sig for, hvad han gjorde; det var jo ikke Fernando de Ribeira, som var hos hans Datter, men Don Diego de Maradas, en Mand ligesaa fornem og riig som han selv. Don Pedro bar sig da ad som en klog Mand, og reiste selv sin Datter op, som havde kastet sig paa Knæ for ham. Han tog i Betragtning, at hvis han vilde straffe hende ved at modsætte sig hendes Giftermaal, saa skadede han sig selv; samt at han ikke vilde fundet et bedre Partie, om han saa selv havde valgt det. Nu bad da Santillane Don Pedro, Alguazilen og alle dem, som vare i Kammeret, at følge ham, og førte dem til den Stue, hvor Don Fernando var indelukket med Victoria. Man lod den aabne i Kongens Navn. Da Don Fernando havde lukket op, og saae Don Pedro ledsaget af en Alguazil, forsikkrede han dem ganske roligen, at han var hos sin Forlovede, Elvira de Silva. Men Don Pedro sagde ham, at han tog Feil, hans Datter var forlovet med en Anden; og hvad Dem angaaer, føiede han til, saa kan De vel ikke længer nægte, at Victoria Portocarero er Deres Kone? Da traadte Victoria frem, og lod sig see for sin Troløse, der blev over al Beskrivelse forvirret. Hun bebreidede ham hans Utaknemmelighed, hvortil han intet kunde svare, og end mindre til Alguazilens Ord, som sagde ham, at han saae sig nødsaget til at føre dem i Fængsel. Endeligen tvang hans Samvittigheds Røst, Frygten for Fængslet, Don Pedros Overtalelser, som især vakte hans Æresfølelse, Victorias Taarer, hendes Skjønhed, hvori hun ikke stod

tilbage for Elvira, og mere end alt andet, en Levning af ædelt Sind, der endnu, uagtet alle hans Ungdoms Udsvævelser og Forvildelser, var bevaret i hans Indre, ham til at give efter for Fornuftens Stemme og Victorias Fortjeneste. Han omfavnede hende med Ømhed; og hun var vist besvimet i hans Arme, hvis ikke sandsynligviis hans Kys havde hindret hende deri. Don Pedro, Don Diego og Elvira toge Deel i Victorias Lykke, og Santillane tilligemed Beatrix vare nær ved at døe af Glæde derover. Don Pedro overøsede Don Fernando med Roes, fordi han saa godt havde oprettet sit Feiltrin. De to unge Damer omfavnede hinanden med saa varme Venskabsyttringer, som om de havde kysset deres Elskere. Don Diego de Maradas forsikkrede sin tilkommende Svigerfader om sin inderlige Ærbødighed og Hengivenhed. Men førend denne gik hjem med sin Datter, tog han Løfte af enhver nærværende, at de næste Dag skulde spise til Middag hos ham, da han havde besluttet, at Glæde og Lyst hele fjorten Dage igjennem skulde bringe dem til at glemme al den Bekymring, de havde lidt. Alguazilen blev udtrykkeligen indbudt; og han lovede at indfinde sig. Don Pedro tog ham med sig hjem, og Don Fernando blev hos Victoria, der nu havde ligesaa megen Aarsag til at glæde sig, som hun forhen havde havt til at sørge.

Pellegrin.

En Fortælling af Baron C. B. v. Miltitz.

Domkirkens Klokke slog elleve om Aftenen; da saae Maria, Maleren Marcellos Enke, ud af sin Boligs Vindue over til Kirken. Endnu laae den uhyre Bygning med sine Kjæmpelemmer indhyllet i Morkets Slør; kun den evige Lampe, hvis Straaler glimtede langt hen igjennem Mørket, betegnede det Sted, hvor det Allerhelligste stod. Hist og her blev et Lyspunkt synligt. Sacristaner gik omkring og antændte Lysekroner og Lampetter. Medens den ene Halvpart af Kirken allerede funklede af Lysenes Glands, laae den anden endnu øde og formløs i Mørke.

„Et Billede paa Evangeliet" — hvisked den fromme Maria, da et eneste lille Punkt af Lysmassen bevægede sig over til Mørket, og snart ogsaa her Glands og Klarhed straalede op mod Hvælvingerne.

Den hellige Bygning skinnede nu heelt igjennem af utallige Fakler som en flammende Obelisk over den sovende Verden. Det var Vigilien til Christi Fødselsfest. Enkelte Slag af de dybeste Klokker erindrede med alvorlig Stemme om den helligste Nats Hemmelighed; snart smeltede med den høiere Klang hele Ringningen sammen, — i det den

blandede Alt- og Tenorklokkernes blidere Mellemstemmer med de rungende Bastoner, — det Høie med det Liflige, Domfældelse med trøstefuld Forjættelse.

Maria reiste sig, tog Bønnebog og Rosenkrands, kastede Enkesløret om sig og vandrede ilsomt den korte Vei hen til Domkirken. Ved dens Flammepragt tændte hun sit Lys og knælede nær ved et Sidealter, hvis høie Fordybning var skjult af mørke Tæpper. Men lidt efter nærmede sig nogle Kirkebetjente. Dækket faldt, en af utallige Lys funklende Lysekrone sænkede sig saa langt ned, som var fornødent til at give det hidtil bedækkede Altarblad den meest fordelagtige Belysning.

Maria slog Øinene op, og Taarer trillede ned ad de blomstrende Kinder. „Tænkte jeg ikke nok, at Aanden vilde føre mig herhid. Tak, fromme Theodos, alt dette er vist Dit Værk!" — Og det var, som hun sagde. Theodos, Klosterets Abbed og Marcellos Ven, havde ladet Stillads sat foran Billedet bryde ned, og forberedt Alt til i den hellige Nat at afsløre det.

Det var en Hvile paa Flugten — den altfor tidligt bortgangne Kunstners sidste Malerie, foran hvilket hans Enke sig uafvidende havde knælet. Alt nogen Tid havde det herlige Værk været fuldendt, kun troede Kunstneren, i det han overveiede Standpunktets Høide, endnu hist og her at burde give det mere Kraft. Men hans Forehavende blev tilintetgjort for ham, — ret som om intet jordisk Hensyn meer maatte qvakle paa det rene Billede. I det han uforsigtig traadte tilbage, for at prøve Effecten, styrtede Marcello fra det høie Stillads ned paa Marmorfliserne,

og blev livlos baaren hjem. Hvo beskriver Marias Jammer, som han efterlod med de sødeste Forhaabninger?

Theodos vilde ikke, at nogensomhelst skulde see den Forklaredes Mesterværk tidligere, end dennes Hustru. For at give hende Tid til at fatte sig, forblev Billedet Aaret over tilsløret, Stilladset ikke borttaget, og først ved Julen skulde det komme til Syne.

Maria kunde ikke vende Øiet derfra. Frelserens og hans guddommelige Moders Lidelse gik alvorligen forbi det indre Øie. Dybt følte hun hele Jordlivets Forfængelighed, og at der kun var een Frelse — paa hiin Side — hist, hvor han evindeligen throner, som gjenvandt den for den forvildede Slægt. Hun bad med Inderlighed: „o! evige Lys! lad det Barn, som jeg bærer under Hjertet, være Dig anbefalet. Drag det til Dig, og var det end ved Lidelser. Indpræg det dybt denne Verdens og dens Glæders Usselhed, for at det ei skal tage Skade paa sin Sjæl. O! alvorlige Dødsengel, som maatte kalde Faderen bort fra sin halv fuldendte Løbebane, stil Dig varslende mellem mit Barn og Synden, og tilhvisk det de høist alvorlige Ord: „Memento mori!"

Længe og varmt havde Maria bedet, forglemmende Verden rundt om sig. Da strøg et koldt Lufttræk uvenligt over hendes Kinder — hun slog Øinene op — tykt Mørke omgav hende. Forvirret saae hun i Veiret og blev vaer, at hun laae i en Oldings Arme. En lille Lygte skjulte han afsides under Kappen, for ei at blænde hende. „Kom først rigtigt til Jer selv, ædle Frue" — sagde Manden,

idet han rakte hende en Hovedvandsflaske — „vi ere strax ved Eders Bolig."

„Hvad er der da hændet mig?„ spurgte Maria ængstelig.

„Jeg veed ikke" — svarede den Gamle. „Julemesserne vare forbi, jeg havde allerede raabt to Gange, at Kirken blev lukket, for at Ingen skulde blive tilbage. I laae endnu bestandigt paa Knæ, i inderlig Bon. Jeg vilde ikke forstyrre Eder, og gjorde mig en og anden Beskjæftigelse i Sacristiet. Da jeg kom tilbage, for at kalde paa Eder, laae I livlos paa Gulvet. En Lykke var det, at jeg kom; I havde kunnet døe, hvis I var blevet Natten over her. Rigtignok er det i Eders Omstændigheder intet Usædvanligt at falde i Besvimelse. Kom kun nu hjem, Klokken har alt forlængst slaaet Eet!"

De naaede Huset, og Maria, som endnu ikke ret var kommen sig, ilede ind i sit Kammer.

Næste Morgen havde hun den Glæde, at Theodos besøgte hende. Ængsteligt spurgte den hellige Mand til hendes Befindende. Men hun besvoer ham at troe, at ingen almindelig Besvimelse var paakommen hende. Hun fortalte med begeistrede Ord, at der, efter hendes inderlige, ængsteligt anraabende Bon, at Gud vilde tage sig af hendes Barn, havde udgydt sig en ubeskrivelig vederqvægende Rosenduft om hende, Fløitetoner havde klinget, og en Engleskikkelse, som kaldte sig Marcellos Skytsaand, havde lovet hende Bønhørelse, ja endog et synligt Tegn af samme paa Drengen, som hun skulde føde.

Længe stod Theodos hensunken i dyb Betragtning. Endeligen sagde han, idet han lagde Haanden paa Marias Hoved: — „En stor Lykke er mødt Dig, min Datter!"

„Skal jeg hellige ham til Kirken?" spurgte Maria.

„Hellige ham til Gud, saa tjener han Kirken ogsaa i Verden."

Forløsningens alvorlige Time kom for Maria. Hun blev ogsaa befriet for det eensomme Livs Byrde. Efterat have trykket den Nyfødte til sit Hjerte og befalet, at han skulde hedde Pellegrin, anede hun Dødens Nærmelse. Da opfyldte Rosenduft det lille Kammer, og Maria stammede med et sødt Smiil, i det hun stirrede paa eet Sted: „tak, mit huldе Budskab, Herrens Tjenerinde er beredt!" — Med Inderlighed trykkede hun Crucifixet til sit Bryst, og da Theodos holdt hende det indviede Voxlys imøde, da raabte hun høit: „o! hellige Lys, den evige Klarheds Forbillede, leed mig til ham!" — og døde.

Drengen var kraftig og smuk. Theodos døbte ham ved Sidealtaret under hans Faders Maleri. „Hvile paa Flugten," — sagde han sagte til Barnet, — „var Din Faders sidste Tanke. Din Moders Ønske kalder Dig Pellegrin. O gid Du, min fromme Vandrer, paa Flugten gjennem Livet kun maa søge Hvile i Guds Pauluner!"

Priorens Søster blev Drengens Opdragerinde og anden Moder. Theodos undervиste ham med inderlig Ømhed. Engang sad han i Klosterhaugen under sin af mørke Vinblade omslyngede Løvhytte, tænkende paa Drengens fyrige, næsten ustyrlige Sindelag. Et Crucifix og et Dødningehoved, hans bestandige Ledsagere ved Studerebordet,

laae foran ham. „Du" — saa tiltalede han Korset, — „er er endnu for ophøiet for den Umyndiges Aand. Du — mørke Advarer — endnu for gyselig for hans Phantasie. Dog I begge ere Grundvolden, hvorpaa et lykkeligt Livs hele Bygning maa hvile — Længsel efter Himlen og Foragt for Verden!"

Da kom de Drenge løbende, som pleiede at lege med den tiaarige Pellegrin. „Frels, frels, ærværdige Fader — raabte Benedict klyngende sig til Theodos — frels vor Pellegrin!"

„Vi spurgte ham" — hulkede den blonde Johannes — „om han da allerede havde holdt Bøn, efterdi han tidligere end alle vi andre var kommen ned at lege i Haugen. Han sagde Ja med Bestemthed, imedens dog en brændende Rødme løb over hans Kinder. „Du lyver, Pellegrin," advarede Benedict. „I Sandhed, jeg lyver ikke" — raabte han med Haanden udstrakt imod Himlen. „Da — jeg gyser ved Fortællingen."

Theodos reiste sig, men de andre Drenge førte Pellegrin hid, dødbleg med et Torklæde om Panden. Med Angesttaarer sank han ned for Abbedens Fødder, stammende: — „Fader, jeg gjorde det, som ikke var ret, derfor straffer Gud mig! luk mig nu inde i Din mørkeste Celle, for at Ingen med Gysen skal see den Ulykkelige!" Derpaa løste han selv Torklædet. Bestyrtet ved Synet reiste Theodos sig hurtig. Paa Pellegrins hvide Pande brændte, rødt som Ild, dette Tegn: M. M.

„Gyseligt" — raabte Abbeden — „men hvorledes fortolker jeg disse Træk?"

„Memento mori!" hulkede Drengen — „saaledes raabte en Tordenstemme mig i Øret, medens det som et Lyn foer gjennem mit hele Væsen!"

„Moderens Drøm" — sagde Theodos sagte, idet han faldt paa Knæ og drog Drengen ned til sig. „O Pellegrin, tak Gud af inderste Hjerte, thi, o! hvor let bliver ikke Veien til Helligdommen giort Dig."

„Troer Du virkeligen" — spurgte han Drengen — „at det var rigtigt handlet nu at skjule Dig for Menneskenes Øine, efterdi Gud har tegnet Dig?"

Pellegrin betænkte sig et Øieblik, og en Kamp opstod i hans Hjerte, men Seieren afgjordes snart. Med et Suk sagde han: „nei, Fader, sæt mig ud af Haugens snevre Indhegning, for at andre Børn kunne see min Straf, og jeg advare dem!"

„Saaledes er Du Gud behagelig", sagde Abbeden, idet han med Varme trykkede Drengen i sine Arme. Han strøg Guldlokkerne fra hans Pande, og — see — Tegnet var forsvundet; — men med dette ogsaa Pellegrins Drengenatur. For det Meste alvorlig og eftertænksom, ofte urolig og heftig vort, modnedes han, medens han med Lidenskabelighed hengav sig til Videnskab og Kunst. Fuld af Bekymring betragtede Theodos Ynglingen, og gjorde sig Umage for med fromme Samtalers Himmeldug at afkjøle hans Hjertes Hede. Alt, hvad der blev ham foredraget, begreb og beholdt han let, men al sin Aands Kraft og Livlighed anvendte han paa Musikens Studium, hvori Klosterets saare lærde Organist kraftigen understøttede ham. Ynglingen gjorde Kjæmpeskridt. Snart var han istand til

at afløse sin Lærer i hans byrdefulde Embede, og Begge søgte at overtale Abbeden til at tilstaae Pellegrin Ordensdragten. Men den erfarne Mand vilde ikke danne Ynglingen til en resigneret Munk. Hvile, ved et Løfte tiltvunget i denne Alder, kunde efter hans Mening sammenlignes med let Aske, hvilken det mildeste Vindpust bortvifter, og giver den derunder brændende Flammeafgrund frit Spil. I denne Overbeviisning og i den faste Tro, at Gud nok til rette Tid vilde lade Advarselen træde frem paa Pellegrins Pande, lod han ham under Veiledning af en duelig og erfaren Verdensmand besøge de omkring Klosteret liggende Herresæder. Ynglingens Skjønhed aabnede ham Fruentimmernes Hjerter, hans Kundskaber forskaffede ham Mændenes Yndest. Han jagede, dandsede, reed, fægtede — alt med Interesse, dog uden Lidenskabelighed, og hans Samvittighed blev lys og reen som hans Pande.

Fra en Herregaard i Nabolauget blev Theodos tilligemed sin Pleieson engang indbudet til en Kirkevielsesfest, hvilken den rige Godseier agtede at høtideligholde med udmærket Pragt. En glimrende Ungdom af begge Kjøn var forsamlet der. Pellegrin svævede lystig og glad, baaren af de muntre Toner, mellem de blomstrende Skikkelser. Da henvendtes de Dandsendes Opmærksomhed paa en høi aldrende Mand, der i fornem Dragt stod midt i Salen, og af de Fornemste blev overøst med Æresbeviisninger, dem han ligesom ubevidst modtog. „Grev Ottocani" — hviskede man til hinanden — „en adelig Ungar, paa høire Side hans Søn Jaromar, paa venstre hans Datter Anastasie!"

Høi og alvorlig stod Manden med et sandt fyrsteligt Udvortes, som en Klippe. Larmende og dog intetbetydende brøde den snaksomme Høfligheds Bølger af paa hans stolte og barske Væsen. Synet af ham gjorde dybt Indtryk paa Pellegrin. Abbeden lod ham træde ud af de Dandsendes Rækker, og forestillede ham for Greven med disse Ord: „Ham er det." — Med et Blik, hvis strenge Alvor blev formildet ved en pludseligt frembrydende Veemod, hvilede Ottocanis Øie paa Ynglingen, der grebet af Ærefrygt trykkede sine Læber paa den tilbudte Haand. „Tak Gud, unge Mand" — sagde han langsomt — „at det blev Dig forundt under den vise Theodosi Veiledning at besejle Livets klippefulde Hav. Dit Navn skal varsle Dig mangen Storm!"

Pellegrins Øine dvælede paa Anastasie, hvis Lilieaasyn nu havde vendt sig til hans Side. Truffen af Ynglingens Ildblik slog hun de glindsende Øine mod Jorden.

„Eders Datter, Grev Ottocani, skal dandse meget smukt" — sagde en hidtrædende, fornem Matrone — „und os dog den Glæde at beundre hende!"

„Gjør hvad man beder Dig om" — tilvinkede Ottocani Anastasie, som med en blid Rødme kaldte paa sin Broder. „Ikke sandt, Jaromar, Du sparer mig den Forlegenhed at træde op alene?" —

„Jeg har ikke Lyst til at gjøre Kunster her, som en afrettet Bjørn!" var hans raae Svar.

„Det lader til, min unge Greve" — tog Pellegrin Ordet — „som om I ventede paa Leilighed til endnu at

vise Eders yndige Søster en meget stor Tjeneste, siden I afslaaer hende en saa lille Billighed!"

Jaromar saae med Ringeagt over Skulderen — „hold Jer til Skinnet, Pater Pellegrin, det er for Jer!"

Anastasies Øie hvilede taknemmeligt paa den fremmede Yngling.

„Pater?" — spurgte Pellegrin smilende — „jeg er ikke en geistlig Herre."

„Nu altsaa Tjener", svarede Jaromar spydigt — „det burde jeg have seet!"

„Plads, Plads!" raabte Alle og skjøde Ynglingerne fra hinanden, imedens Mængden ordnede sig i en stor Halvkreds. Ved den øverste Ende stod Anastasie, ventende at Musikken skulde begynde, høi, smekker og fin som en Lilie, klædt i det reneste Hvidt. Malerisk fløi de rige Lokkers Guld om den blændende Pande, om hvilken en Krands af blaae Malver hvilede. Diamanter blinkede som solvklare Dugdraaber i de konstige Blomsters mørke Bægere. Yndigt, skjødesløst lod hun, holdende et blaat Slør, de runde Arme hænge ned. Endnu vare Øinene halvlukkede. Nu aabnede de sig med Instrumenternes første, dybe Aandedræt. I langsom Takt lød en blid Melodie, hvis Toner talede om Kjærlighed, Veemod og Længsel. Anastasie ledsagede, fortolkende, Tonerne med ubeskriveligt yndige Stillinger og Bevægelser, hvorved hun paa det kunstigste benyttede Slørets rige Foldekast. Endelig drog hun det tæt sammen over Hovedet, saa at Ansigtet smilede ligesom ud af en Hyazintbæger, bøiede sig sagte, i en bedende

Stilling forover, dybere, stedse dybere. Endnu engang saae hendes fromme, skjønne Øie i Veiret, derpaa lukkede det sig, i det Sløret gled ned over hendes Ansigt. Hun selv faldt paa Knæ, hendøende forstummede Musikken! —

Dandsen var til Ende. De første Øieblikke offredes en hellig-stum Henrykkelse. Derpaa fløi brusende Bifald gjennem Salen. Pellegrin, ophidset af brændende Kjærlighed, trængte sig hen til Anastasie. Nyligen havde hun beskedent bortfiernet sig.

Theodos stod lige overfor sin Pleiesøn, paa hvis Ansigt Lidenskabernes Storm drev Skyer sammen. Forgjæves stræbte han at møde hans Øiekast. Med Øinene hæftede paa det Sted, hvor Pigen havde staaet, syntes han ikke at bemærke den øvrige Verden. Da gik Anastasie tæt forbi ham. Nu vidste han sin Vei. Man gik til Aftensbordet. I Fløidorene indhentede han hende, idet hun gik bag efter sin Fader. „Maa jeg følge Eder til Bords, Grevinde?“ spurgte han med undselig Stemme. Taus rakte hun ham sin Arm. Ottocani vendte sig, hans Blik faldt paa de tvende, men det var mildt, og over Pellegrin udgjød sig en Strøm af Salighed.

Han sad ved Anastasies Side. Endskjøndt de unge Hjerter kun bleve bevægede af den herligste af alle Følelser — en begyndende Kjærlighed — saa forstrækkedes dog Anastasie undertiden over den Heftighed, hvormed Pellegrin greb alt, hvad der faldt indenfor hans Indbildningskrafts flammende Cirkel. Kunst, Religion og uden at de selv mærkede det — Kjærlighed vare de Gjenstande,

som gjorde deres Samtale saa levende, at Tiden ligesom fløi bort for dem.

Selskabet reiste sig nu for at vende tilbage til Dandsesalen. Henrevet af sin Følelse trykkede Pellegrin Anastasies Haand til sine brændende Læber, og troede at føle et sagte Tryk igjen. Da rykkede En ham i Kjortelen. Ærgerlig saae han sig om. Det var Jaromar. „Blot et Par Ord" — vinkede han. Pellegrin førte Anastasie tilbage til Salen og ilede til hendes Broder. „Marcello" — sagde denne, idet han førte ham hen i Salens meest afsides Kant — „Eders Fortrolighed mod min Søster er ligesaa latterlig som fornærmende!"

„Hvorledes forstaaer I det, Hr. Greve?" — spurgte Pellegrin, hvis Ansigt blev slaget af en brændende Rødme.

„Et tosset Spørgsmaal! latterlig, eftersom I seer Anastasie for første Gang, og altsaa Intet kan have at betroe hende; — fornærmende, fordi hun er en Datter af en Magnat, I en Søn af en Maler. Bov derfor ikke længer at falde hende til Besvær med Jeres Opmærksomhed!"

„Greve" — sagde Pellegrin haanligt leende — „jeg svarer intet andet herpaa, end at Jeres Tale forekommer mig at være det usleste Vaas af Verden. Er jeg Grevinde Anastasie besværlig, saa er Eders Mellemkomst overflødig, for at bringe mig til at føle det. Ligesaa lidt spørger jeg om Eders Tilladelse til at fortsætte Bekjendtskabet. Allerede før Bordet har I villet fornærme mig, som jeg nu først mærker. Tag Jer i Agt!"

„Ha, ha“ — loe Jaromar — „fredelige Orgelspiller med Pennen bag Øret, thi — Kaarden forstaaer I vel ikke at føre!“

„Maaskee bedre, end I Pennen, min uopdragne Herre!“

„Ned i Haugen, uforskammede Praler!“ — raabte Jaromar, blusende af Vrede.

„Meget gjerne — men jeg har intet Vaaben!“

„Her er min Sabel, jeg følger Jer strax med min Faders, som staaer i Krogen!“

I Maanskin under blomstrende Orangetræer blinkede de skarpe Klinger. Ynglingerne trængte rasende ind paa hinanden. Efter nogle Udfald blødte Pellegrins Arm.

„Saa, Pater Marcello“ — raabte Jaromar spodsk — „der har I Jeres Besked; gaae nu og lad Jer forbinde!“ derpaa stak han Sabelen i Skeden. Blind af Vrede rendte Pellegrin ind paa den Værgeløse, og inden denne kunde dække sig, lynede ned over hans Hoved et frygteligt Hug, som øieblikkelig strakte ham til Jorden.

Forgjæves bestræbte Pellegrin sig for at kalde den Faldne tilbage til Livet. Uafladeligen sprudlede Blodet ud af det dybe Saar og overstrømmede mørkerødt Jaromars blege Ansigt. „Nu, saa dø, hvis Du ikke vil leve!“ raabte han fortvivlet. Han løb ind i den klart oplyste Sal. Hans frygtelige Udseende banede ham Vei. Tydeligt flammede Tegnene paa hans Pande, hans Kinder vare dødblege, hans Hænder røde af Blod. Saaledes styrtede han ned for Theodos. — „Frels, hvis Du kan — i Haugen — Jaromar bløder — jeg er Morderen!“ —

Alle raabte paa Fakler, Lys og ilede ned. Den afmægtige Jaromar blev lagt paa en Bærebor. Som en Banlyst streifede Pellegrin om i Egnen. „Jeg har myrdet ham, ham, Anastasies Broder!“

Ved Midnat kom han til Klosteret. Hans Blod rasede, hans Aand var forvirret. Han styrtede ind i sin Celle, og der sank han, træt som et jaget Dyr, til Jorden. En blytung Sovn fængslede hans Lemmer.

Da han vaagnede, var det langt op paa Dagen. Solen skinnede klart gjennem Cellens runde Vinduesruder — Skyggen af Vinbladene, som omslyngede Vinduet, legede paa det af Solen belyste Gulv — udenfor laae Himlen blaa og reen.

Pellegrin var som sønderknust. Anger og Bekymring for Anastasie pinede hans Hjerte. Han saae sig om, ved Siden af ham laae hans Bønnebog, en Foræring fra Abbeden. Han tog den op, læste, bad, sukkede med Inderlighed om Tilgivelse for sin Brøde, om Fredens Gjenkomst i hans Bryst. Hans Hjerte blev blødere. Hans Øvel opløste sig i Taarer. Saaledes fandt Theodos ham.

Den fromme Mand betydede sin Pleieson, at han strax maatte forlade Klosteret; thi efter Tildragelsen i Gaar kunde dette ikke yde ham noget Tilhold. — „Det vilde være overflødigt at sige Dig mere, Synet af Dig, som opfyldte alle Nærværende med Gysen, er tilstrækkeligt til at gjøre Dig forstaaelig for Dig selv. Her er et Brev og denne Pung. Gaae, Du skal høre fra mig!“

„Og Jaromar?“ — spurgte Pellegrin ængstelig.

Theodas trak paa Skuldrene.

„Og Anastasie?"

„Memonto mori!" — svarede Abbeden meget alvorlig. — „Morder, tænk paa Din Død!"

Allerede i nogle Maaneder havde Pellegrin været ansat som Organist ved et langt bortliggende Klosters rige Cathedral-Kirke. Han havde mange Forretninger, som velgjørende reve ham ud af hans Tungsindighed over Jaromars Død. En Søndag, da han kom hjem efter Gudstjenesten, fandt han tvende Budskaber. Det ene fra Theodos indeholdt kun disse Ord: „Himlen har Medlidenhed med Synderen. Jaromar lever og kommer sig. O! hvor ubeskrivelig ydmyg maa ikke denne Naade gjøre Dig. Vaag og beed!"

Theodos.

Pellegrin forekom det, som om Bjerge bleve væltede fra hans Bryst. „Jaromar lever", sagde han, idet han taknemmelig saae op mod Himlen. Hans anden Tanke var: „Anastasie hader i Dig ikke mere sin Broders Morder!"

Han var ubeskrivelig oprømt; enhver mørk Sky drev bort fra hans Sjæl. Han ilede til sit Claveer. De første Greb aabenbarede ham, at hans Begeistring nærmede sig. Klart og tydeligt udtalte hans Gemyt sig i en glimrende Phantasie. Da han var færdig, faldt det andet Brev ham i Haanden.

Det indeholdt fra Hertuginden af Pescara, en italiensk Fyrstinde, som boede i samme Stad, det Forlangende, at han skulde give hende Undervisning i Musik. Hendes Bolig laae i Nærheden, — Pellegrin skyndte sig derhen. En høi, smuk Kone med lynende Øine og frit, aabent Væsen stod for ham. Hun talte med stor Henrykkelse om hans Orgelspil. Undervisningen begyndte strax, og Lærlingen vandt dagligen i Ynde og Interesse for Lærerens Øine. Efter en Maaneds Forløb forlangte hun at vide Honoraret, og gav ham derpaa det Tredobbelte. Pellegrin vilde ikke modtage det. „Behold det kun, lille Enfoldige" — sagde hun, idet hun trykkede et hedt Kys paa hans Læber. Ligesom Lyn slog det gjennem hele Pellegrins Sind og Sands. — Engang traf han en ung, smuk, Fremmed, som behandlede Hertuginden med stor Fortrolighed. Den uerfarne Pellegrin rødmede stærkt, naar den unge Mand, medens Hertuginden sang, snart kyssede hendes runde Skuldre, snart legede med de hvide Fingre. Hertuginden forlod Værelset, og bad den Fremmede, som hun kaldte Marchese Malberghi, at underholde Pellegrin, indtil hun kom tilbage.

„Naa, unge Mester" — begyndte Italieneren med velvillig Mine og yderst indtagende Venlighed — „Den smukke Hertuginde maa vel betale Eders Arbeide dobbelt?"

„Hvorledes det, Hr. Marchese?"

„Jeg mener, snart med Guld og snart med Kys!"

„Hvad tænker I om mig, Marchese, hvor skulde jeg vove det?"

„Aa vov kun, min unge Ven, I vover Intet derved. Hertuginden elsker dristige Mænd!"

„Derom har hun Intet sagt mig" — svarede Pellegrin.

„Virkelig ikke? O, I uerfarne Ungersvend, det maatte I have indseet ved det første Diekast, hvis I nemlig ikke havde været altfor ny. Jeg forsikrer, I behager mig. I har et smukt Udvortes, og tillige et indtagende Væsen — I vil gjøre Lykke hos Fruentimmerne, især hos Hertuginden. Kun dristigt fremad!"

„Og I, Marchese" — spurgte Pellegrin — „I, som elsker hende, I kan give mig sligt Raad?"

Malberghi loe af fuld Hals. „Jeg elske Hertuginden? Maaskee fordi jeg gjækkede hende, medens hun sang? — O Pellegrin, jeg har ondt af Jer med Eders Uvidenhed. Kom, rid et Par Timer ud at spadsere med mig. Jeg vil ikke forføre Eder, men jeg vil lære Jer at skjelne mellem Sandhed og Bedrag, for at I ei skal offre enhver sminket Dyd Eders Rolighed og Eders Ungdom. Kom!"

„Men Hertuginden befalede mig at blive?" — indvendte Pellegrin.

„Narrestreger! desto varmere vil hun modtage Eder ved Tilbagekomsten!"

Derpaa tog han den unge Kunstner under Armen, og løb snakkende og spogende med ham gjennem de pragtfulde Værelser. De rigtklædte Tjenere tilraabte han skjødesløst i Forbigaaende — „jeg har bortført Syngemesteren, hvis Hertuginden spørger!"

De kom snart til Malberghis pynteligt indrettede Bolig.

„Jeg glemte at spørge Jer, kjære Mester Marcello" — sagde Malberghi, idet han af en Krystalflaske, som stod mellem dem, skjænkede ham sød spansk Vin, — „om I er vant til at ride?"

„Jeg har redet tidt!" — svarede Pellegrin rødmende.

„Det tænkte jeg nok!" — gjentog Malberghi, uden at ville bemærke hans Undseelse — „saa kom, nu føre de just vore Heste frem!" — To herlige andalusiske Hingster stode i Gaarden. Deres store sorte Øine lynede dristigt, men dog tillidsfuldt. Dampen snyfede ud af de vide Næsebor. „Tag een af dem, Mester!" — sagde Malberghi — Skimmelen er taalig og dog ikke doven, Guldfuxen er fyrig, men ikke ond!"

Pellegrin stod allerede ærgjærrig med den ene Fod i den Gules Stigbøile. „Denne, hvis I tillader, Marchese!"

„Som I behager!" Derpaa svang Malberghi sig i Sadlen, og i rask Gallop fløi Skimmelen forbi ved Pellegrins Side, — den Gule i vilde Spring bag efter. Han behøvede al sin Ungdomskraft for at blive Herre over den uregjerlige Hest. Nu havde de naaet den modsatte Side af Staden. En dobbelt Rad af høie, bredtskyggende Lindetræer løb langs Barrieren. Marchesen satte sin Hest i Gang, og yttrede sin Glæde, da han mærkede, hvor kunstret Pellegrin førte den Gule med Haand og Laar, hvor-

ved det ædle Dyr gav sig til Ro, og kun undertiden slyngede Skumpletter paa sin Nytters blussende Kinder.

Krigere, Geistlige, Raadsherrer gik her og spadserede eller sadde paa pyntelige Bænke i munter Samtale med Koner og Jomfruer, som, i yndige Dragter, snart i enkelte Grupper, snart ved Mændenes Arme, vandrede i det Grønne. Dagen havde været heed, Aftenen viftede liflig Kjøling og førte paa sine Vinger Blomsterduft, Springvandes Pladsken og Strænges Klang hid og did fra de nærliggende Hauger.

Begge de unge Herrer saae og bleve seete. Mangt et deiligt Hoved bøiede sig hvifkende til sin Nabo. I munter, fortrolig Samtale, kun undertiden paa en net Maade beskjæftiget med sin ædle Ganger, syntes Malberghi intet at bemærke heraf, skjøndt han dog med en Vending af Hovedet viste Pellegrin snart dette blomstrende Ansigt, snart hiin herlige Figur, og nævnede deres Navne.

Pellegrin erfarede nu, at Hertuginden var Enke, havde stor Formue, levede snart hist, snart her, og morede sig med Selskab, Strængeleg og Sang; at hun var smukke Mænd bevaagen og selv ikke knibsk, men at hun kun fordrede Anstand og Jagttagelse af Decencen. Pellegrin forstod ikke denne Vending, som Malberghi smilende forklarede, og derpaa spurgte om Marcellos Fødsel, Stand og Udgifter, hvorom denne uden Betænkning gav ham Underretning.

„Naa saaledes" — tog Malberghi Ordet — „I vil altsaa blive ved Kunsten? Aa ja, det kan være noget ret kjønt saadan en Kirkemusik, især, hvis I lokker Taarer frem i smukke Øine, hvilket denne Kunst herligt forstaaer. Over-

hovedet er det kjønt af den, at den meget hurtigere end Maleri eller Digtekonst opvækker samme Følelser i Qvindehjerter. Men der gives dog ogsaa andre herlige Livsveie, ved Siden af hvilke man driver Kunstfærdighederne, for at gjøre Lykke i Selskaber, men hvor Ære og Roes er Hovedmaalet!"

„Og de ere?" — spurgte Pellegrin.

„Krigsstanden eller Gesandtskabsposterne ved fremmede Hoffer."

„Til de sidste behoves Rigdom eller adelig Fødsel, som jeg erindrer at have hørt!"

„Hoved, Hoved behøver man, min Ven; det er det, som meest bliver betalt, efterdi ingen kan kjøbe det, der ikke eier det. I er opdraget i Klosteret til en Lærd, taler Latin som en Pater Rector, forstaaer Logicam, tillige Historie, er ung, smuk, er en perfect Sanger — vil I, saa skal der snart opgaae for Eder et ganske andet Liv, end det I nok nu maa føre bag Orgelbænken!"

„Gjerne, min vakkre Marchese, men glem blot ikke, at jeg for Øieblikket lever af Orgelet!"

„I skal ikke heller nu opgive det; men I skal kun dagligen komme til mig, for at jeg kan styre Eders Kundskaber hen til de Gjenstande, som I med Tiden faaer at bearbeide. Syng og spil imidlertid saameget I lyster. Der er endnu et Stykke Tid tilbage, inden mine Forretninger her ere tilendebragte."

Pellegrin blev snart fortrolig med sin Velynders Virkekreds. Han var af Fødsel en Italiener, og var i flere Aar som Gesandt bleven brugt i det keiserlig-østerrigske

Hofs Anliggender i Sydtydskland. Ogsaa nu fængslede et Saadant ham til Pellegrins Opholdssted.

De rede just begge ind i Marchesens Bolig.

„Nu, kjære Mester" — sagde Malberghi, da de vare komne ind i Værelset — „overtænk mit Forslag med Jer selv, det er mit Alvor at være Jer til Hjælp. Som sagt, jeg holder saa meget af Jer, at jeg ret glæder mig til at blive nærmere kjendt med Jer, og maaskee være Jer nyttig. Men — nu Godnat! man venter mig i et Selskab, hvortil jeg maa klæde mig pynteligere!" Derpaa forsvandt han i et Sideværelse.

Pellegrin gik tankefuld bort; tankefuld kom han til sin Bolig. Han var adspredt, længtes efter noget, han ikke kjendte. Nu havde han ønsket at faae en Seddel fra Hertuginden. Marchesens Bemærkning, at hun ikke vilde være knibsk, gjød Ild i hans Blod. Hans Puls slog heftigt, han kunde høre sit Hjerte banke. Da ringede det. „Vistnok fra Hertuginden" sagde han med begjærlig Forudfølelse, idet han skyndte sig at lukke op. Det var en Chordreng, som bragte ham den Anmodning, til forestaaende Fest at componere en Hymne. Høitideligheden faldt ind i de næstfølgende Dage. Pellegrin opsøgte Texten, — de ham ellers saa kjære Ord læste han i Dag med Kulde. Han satte sig til Instrumentet og præluderede, — men det vilde ikke lykkes ham. Snart saae han sig siddende paa den gule Andalusier, snart som Legationsraad ved et glimrende Hof, snart prydet med Ordenstegn i Spidsen af en rask Rytterskare, — snart i Hertugindens Arme! Dette lokkende Billede kunde han ikke blive qvit. Hans bedre Genius raa-

bede ham til enten strengt at samle sine Tanker, og alvorligen at gaae til Arbeidet, eller for denne Gang at fratige sig samme. Forfængeligheden drev ham til at vise, hvad han formaaede. Hvad den ægte Begeistring nægtede, skulde den kunstige erstatte. Han lod sig bringe Vin, begyndte at drikke, og saaledes, med Tankerne snart dvælende ved Hertugindens lokkende Yndigheder, snart i den nye Verden, Malberghi havde aabnet ham, vovede han at sætte de helligeenfoldige Ord i Musik. Af en saadan, især for Kunstneren, ulyksalig Halvhed kunde ikke fremgaae noget godt. Pellegrin følede det, men han tænkte: „hvad forstaae de Patres sig paa, om det er, som det skal være! Det vil dog klinge!" Han var færdig, sendte Musikken hen for at afskrives og traadte derpaa hen til Vinduet for at afkjøle sine hede Kinder i den friske Aftenluft, som strøg ind i Værelset. Da saae han Hertuginden's rødklædte, med Guld rigtbroderede, Negerpage træde ind i hans Bolig. Den Sorte bragte ham en Seddel, hvori Damen bad ham, endnu i Aften Kl. 10 at indfinde sig, for at musicere med hende. Et Par Maaneder havde Pellegrin gaaet til Hertuginden, uden at føle andet end Glæde over hendes Fremgang og roligt Velbehag i hendes Skjønhed. Hvor langt anderledes følte han det i Dag! Han havde sat sig for at være dristig, at vove Alt. I Begyndelsen vilde han tage Kaarden med, men saa lo han over det Indfald at bevæbne sig til en Musiktime, som om man ventede at stode paa Rovere. Alligevel laae en underlig Engstelse paa hans Sjæl. Han tog Citharen og Noder, og forlod Huset. Da han gik over Pladsen, slog Klokken; Pelle-

grin talte, — det var ni. — Ærgerlig over at være gaaet ud en heel Time for tidlig, skammede han sig alligevel ved at vende om igjen. Den Sorte stod paa Gangen: „Hertuginden har befalet" — sagde han til ham — „hvis Mesteren kom tidligere, at føre ham i Haugen!" Henrykt fulgte han dette Vink. Ved Indgangen forlod Negeren ham', slog Døren i Laas og løb som en Piil hurtigt tilbage til Palladset. Pellegrin gik, underligt stemt, videre. —

Stille laae den vidtløftige Hauge for ham med alle sine Krat, Lunde, Blomster, Buske, høie og lave Træer, Kilder og Vandspring. Han gjennemvandrede den i alle Retninger, ventende, at Hertuginden skulde lade ham kalde. Da han traadte frem af Granskovens dybe Mørke, som omkrandsede en lille Søes Klippebred, var det alt blevet Tusmørke. Neppe kunde han skjelne Blomstertræernes forhen saa glimrende Farver. Et Hav af Vellugt af det kraftigste og lifligste Slags bølgede ham imøde. Med hvert Skridt forandrede sig den balsamiske Dunstkreds. Snart var det det Roser og Jasminer, snart Tuberoser og Natvioler eller Orangeblomster, som med aromatisk Duft smigrede hans Sandser. Natsværmere svævede ham imøde fra Blomsterbægrene. Paa den skyfrie Himmel steg den blanke Maane op, og gjød en Tryllenats Sølverlys over de hvilende Egne. Vellyst gjennembævede hans Sjæl, da lod hans Navn sagte og fuldtonende, ligesom udaandet af Fløiter — det var Hertuginden!

Hun hilsede ham med en Ømhed, som stadfæstede ham Malberghis Forudsigelse, og snart smeltede den ærbødige

Fraſtands Jis. „Lad os ikke dvæle her i Mørket, min Pellegrin, hvor Dæmringen nægter mig at ſkue ind i Dine mørke Øine, hiſt, i hiin Pavillon vil jeg høitideligholde Kjærlighedens Seier over Din Kulde, der vil jeg med Fryd iagttage den Forvirring, ſom min Ømhed ſkal udgyde over Dit huldе Aaſyn!" Med disſe Ord drog hun ham efter ſig gjennem en Dør, ſom aabnede ſig for hende ved et let Tryk, ind i det af Alabaſterlamper magiſk oplyſte Haugekabinet. Oſterlandſke Rogelſer bedøvede ved deres Aroma Ynglingens Sandſer. De ſpeilbeklædte Vægge viſte ham Hertuginens Billede hundrededobbelt. Hendes ſmægtende Øine talte mere end hendes bævende Læber. Pellegrin ſank for hendes Fødder. Hun drog den Bedøvede til ſit Hjerte, i ſine Arme. — „Almægtige Gud, hvad er det?" — raabte Hertuginden, idet hun med Gyſen og ſtivt Blik reev ſig ud af Pellegrins Omfavnelſe — „bort Ulykkelige, aldrig ſeer jeg Dig igjen!" Med disſe Ord flygtede hun ſom en jaget Hind ud i Mørket.

Pellegrin vidſte ikke, hvordan han var faren. Han troede, at Hertuginden pludſeligen var bleven greben af Vanvid, og vilde hente Oplysning. Hurtig ſprang han op; hans Blik faldt paa Speilvæggen, og forfærdet foer han tilbage for det Billede, ſom ſtirrede ham imøde fra Glaſſet. De ſorte Lokker vilde, ſom Flammetunger, hævede ſig omkring Panden, Anſigtet blegt ſom Døden, de indſjunkne Øine dybe og mørke, og paa Panden de frygtelige blodrøde Bogſtaver! „Ha! Du af Gud Tegnede!" raabte han i vild Forfærdelſe, — „fly for dig ſelv!" Han rendte ud, ſprang over den Haugen omgivende Muur og ilede til ſin

Bolig. Der kastede han sig paa sin Seng; stedse hedere brændte Flammeskriften paa hans Pande. Endelig bedøvede Søvnen den Forvildede.

Da han vaagnede, laae dyb Bitterhed i hans Sjæl. Han forsmaaede at see i Speilet. „Med det Første tør jeg vel ikke drikke et halvt Bæger Viin over Tørsten, eller see paa en Pige, uden at løbe om som en Vanlyst!" Han følte det Barnagtige, Ryggesløse i en saadan Trætte med Himlen; den velbekjendte Erfaring, at Extremerne berøre hinanden i Menneskет, stadfæstedes ogsaa hos ham. I den meest forvovne Trods overfaldt ham en dyb Veemod. Hede Taarer løb ned ad hans Kinder. Tungsindig lagde han Hovedet i begge Hænder, og blev saaledes liggende hensjunken i mørk Eftertanke. Lidt efter forstyrrede en sagte Kalden paa hans Navn ham. „Mester Marcello — kjære Mester Marcello!" lød det tæt ved Siden af ham. Rask foer han op, og da han saae en Dreng ved Siden af sig, raabte han: „Ha, Syndens Sendebud! hvad vil Du?" — „Tilgiv, kjære Mester!" — lød en blid Barnestemme, — „tilgiv, hvis jeg forstyrrer Jer!" Pellegrin mærkede nu, at hans Drømmerie havde foregjøglet ham Hertugindens Negerpage. „Hvad vil Du, kjære Barn?" — spurgte han den skjælvende Dreng mildt. „De høiærværdige Herrer i Klosteret vente paa Jer med Gudstjenesten!" — Heftig rørt over for slige Drømme at have forglemt en saadan Pligt, bragte Pellegrin hurtigt sin Paaklædning i Orden og ilede til Kirken.

Misfornøielse hvilede paa de ventende Chorherrers Aasyn; næppe kunde en foregiven, pludselig paakommen,

Upasselighed beskytte den skjødesløse Kunstner for streng Tiltale. Han stillede sig paa sin Plads, den hellige Handling begyndte. Men en dyb Ydmygelse ventede ham her. Hvad der var undfanget i Synd, skulde ikke tjene til gudelige Diemed. Tone- og meningsløs, ja, formedelst Contrasten med de salvelsesfulde Ord, næsten haanende, tonede Pellegrins underlagte Hymnus gjennem Viraksskyerne op mod den høie Kuppel.

Rystende paa Hovederne saae de ærværdige Fædre spørgende snart paa Sangerne, snart paa hinanden, snart paa Componisten, der stod som paa Gloder. „Det har du fortjent," — sagde Pellegrin til sig selv — „slig Sæd bærer saadan Frugt."

Da Høitideligheden var tilende, tog den af Alderdomssvaghed rystende, sølvgraae Abbed ham til Side, og idet han søgte hans nedslagne Øie med et straffende Blik, sagde han til ham: „Theodos lovede mig en, rigtignok ung, endnu ikke moden, men from Kunstner; paa denne Dag, som tillige er min Navnedag, vilde jeg prøve Jer, og lade mig opløfte paa Vingerne af Eders ophøiede Kunst. Jeg valgte en Text, som ikke tilsteder Skolekunster, men kun forudsætter et fromt, følelsesfuldt Hjerte. I Stedet derfor har Eders tomme, aandløse Klingklang, hvori den hellige Musica springer og dandser som en fræk Qvinde, kun givet mig Misfornøielse og Forargelse. Vogt Eder, unge Mand! Gud lader sig ikke spotte; og hvis I vil synge Syndens Lokkesange, saa lad dem ikke klinge som Hymner paa et helligt Sted!"

Pellegrin var sønderknust. Medens han gik hjem, besluttede han straks at skrive til Marchesen; hvad det end skulde koste, saa vilde han efter en saadan Skam bort derfra. Han havde næppe sat sig ned for at skrive, før een af Malberghis Tjenere traadte ind til ham, og meldte ham, at hans Herre, der vilde reise bort næste Nat, lod ham vide, at han, hvis det endnu var hans Plan, med Fornøielse vilde medtage ham som Ledsager. Han skulde i det Tilfælde i Aften betids indfinde sig i Marchesens Bolig. „Som han var kaldet", tænkte Pellegrin, og lod hilse, at han ikke skulde undlade at indfinde sig til den fastsatte Tid.

Han skrev nu et temmelig spydigt Opsigelsesbrev til Klosteret, hvori han spottende tilstod sin Ukyndighed i det hidtil bestyrede Embede, og anbefalede en ung Kunstner, som han havde lært at kjende. Hans Sager vare snart indpakkede. Tankefuld saae han ud over Staden, som havde givet ham Ophold og Beskyttelse, og som han nu vilde forlade. Hertuginden kjørte just forbi. Hun kjendte ham, men bøiede Hovedet til den anden Side. „Bolerske!" — raabte Pellegrin opbragt — „Du har Aarsag til at behandle mig med Foragt! Uden dine syndige Forførelser boede endnu Fred i dette Bryst!"

Chordrengen bragte ham nu en Pakke tilligemed et Brev fra Theodos, som Prioren sendte ham.

Ordensanliggender kaldte hans Opdrager til Rom, han tog Afsked med ham paa lang Tid, maaskee for stedse. Bestyrelsen af Pellegrins lille Formue laae i sikkre Hænder. Ottocani var med Jaromar, der endnu var svag

formedelst sit Saar, reist til en Sundhedsbrønd, og vilde paa Tilbagereisen bringe Anastasie i et Kloster. Den medfølgende lille Kasse indeholdt et Portrait af Pellegrins Moder.

Han gav Drengen et Beviis for de modtagne Penge, og bad ham besørge Brevet til Prioren. Derpaa ordnede han sine smaa Anliggender, og skyndte sig for stedse at forlade sin Bolig.

Omendskjøndt han ikke havde kjendt sin Moder, saa slog dog hans Hjerte af Ømhed og Rørelse ved Synet af hendes ubeskrivelig yndige Ansigtstræk. „Elskede Moder, og Du, himmelske Anastasie!" — raabte han rørt — „o! hvorfor blev det mig ikke forundt mellem Eder, som imellem mine gode Engle, at vandre Livets stille Stie! Dig, Forklarede, frarev Døden mig — Dig, Du Rene, forskjærtsede jeg selv i vanhellig Flamme for en Bolerske. O! hvo vil beskytte dette svage Hjerte, hvis ikke Erindringen om Eder formaaede det?" Han gjennemløb, ligesom for at tage Afsked, endnu engang sin Yndlingsspadseregang.

Da han kom tilbage til Byen, stode allerede Vogne for Marchesens Huus. Tjenere bare Bagage, Vexelerere bragte Pengesække. Pellegrin ilede for at tale med Malberghi. Beskjægtiget i sit inderste Cabinet lod Marchesen ham bede at tove nogle Øieblikke.

Han stillede sig i et Vindue, og saae paa Forberedelserne til Reisen med den af Veemod og Munterhed blandede Følelse, med hvilken man forlader et Sted, hvor det er gaaet En vel, for at reise til fremmede Lande, der lige-

som fulde af Eventyr og anende Gysen aabne os sine blaae Bjerge, underlige Fjelde, Skove og Søer.

Det var blevet Nat. Man bragte Lys, og et vel dækket Bord blev sat frem. Nu aabnede Floidørene sig, Marchesen traadte ind i Reiseklæder med et forseglet Papiir i Haanden. „Kjære Marcello" — saa tiltalte han Ynglingen med en vis høitidelig Anstand, hvorved de opvartende Lakaier kun gaaende paa Tæerne vovede at fortsætte deres Arbeide, — „ifølge Eders Ønske har jeg ansat Eder som Geheimesecretair ved Legationen, hvortil jeg ved Hs. Maj. vor allernaadigste Keisers Tillid er befuldmægtiget.

Modtag herved Bestallingen samt Bevillingen af den almindeligviis forbundne Indtægt."

Pellegrin stod som himmelfalden og stammede sin Tak, medens Marchesen med Hjerteligheb omfavnede ham, og i sin sædvanlige Tone sagde: „Nu Pellegrin, endnu hurtig et Par Glas Viin, og saa afsted. Vi have Hastværk!" —

Under Maaltidet erfarede Pellegrin, at Marchesen i de sidste Dage havde faaet Befaling ufortovet at begive sig til Gesandtskabsposten i Madrid. Tillige forklarede han ham Vigtigheden af hans Ansættelse som Geheimesecretair, og gjorde ham bekjendt med hans Kalds Pligter, som især bestode i at føre og regelmæssigen at besørge den latinske Correspondance, som den paa den Tid var brugelig blandt Diplomaterne.

Da det gryede ad Morgen, vare de allerede betydeligt langt borte fra Byen. Dage og Nætter svandt hen. Marchesens Munterhed smittede Pellegrin, og snart laae det

Forbigangne formløst og utydeligt bag ham, medens Fremtiden aabnede sig for ham lig et blomstrende Land.

Formedelst Mængden af Forretningerne havde det, som Marchesen fortalte, været ham umuligt paa anden Maade end skriftligt at tage Afsked fra den skjønne Hertuginde. „Men jeg tænker" — tilføiede han spøgende — „Pellegrin har vel nok trøstet hende!" — Denne vilde forsikkre — „Stille, stille" — sagde Malberghi leende, — „ingen Bekjendelser; sligt maae vi Mænd holde skjult som Skatte i vort Hjertes dybeste Gjemme!" Denne Vending var høist kjærkommen for Pellegrin; thi han følte en uovervindelig Modbydelighed for at fortælle hiin Aftens Hændelser hos Hertuginden.

Allerede i nogle Dage havde de reist paa spansk Grund. En Aften raabte den uden paa Vognen siddende Kammertjener, at man kunde see Madrid. Marchesen befalede at holde. Man steg ud og søgte at naae en Bakke, hvorfra en fri Udsigt aabnede sig.

Det var een af hine herlige Sommeraftener, i hvilke Luften, ligesom lune Bølger, omstrømmer os med Duft og Straaler, med Velbyst og Veemod. Den spanske klare Himmel laae som en Krystalhvælving reen og skyfri over dem, idet den paa sin vestlige Side gik over fra den dalende Sols Guldglands til Aftenrødens magiske Farveemail, og ligesom i Forbigaaende nærmede sig purpurrøde, violette og bleggrønne Tinter. Rundt om dem duftede Rosmarinbuske, Granatæbletræer og Jasminkrat afvexlende med Olietræernes matte Grønne, evig friske Egetræer og Cypresser. I en uhyre Halvkreds laae Kongestaden paa sine mange Høie

for dem, beskyllet af den hurtigstrømmende Manzanares. Klart funklede i Solskinnet de utallige forgyldte Kors paa Klosterne og Kirkerne; høit over dem alle den herlige Kirke, helliget den hellige Jomfrue de Atocha, paa hvis colossale Spir de sidste Straaler brændte som Ild.

Pellegrin stod hensjunken i Betragtning; selv den ellers saa oprømte Malberghi syntes for Øieblikket at være bleven alvorlig. Nu sank Solen bag Jorden, og nu skyndte Marchesen, medens han ilede til Vognen, paa Postillionere, for at man før Mørket faldt paa, kunde naae Staden.

De første Dage gik hen med de sædvanlige Formaliteter, og Pellegrin var hjertelig glad, da den besværlige Omflakken fra Morgen til Aften og intetbetydende Høflighedsbevidnelser vare forbi. Marchesen fastsatte Timerne, i hvilke de vilde arbeide sammen; udenfor disse skulde Enhver have aldeles fri Brug af sin Tid. Pellegrin var henrykt og haabede at see en ret stille, munter Virksomhed imøde. I venskabeligt Forhold til Gesandten saae han, Arbeidstimerne fraregnede, denne knap eengang om Dagen.

Han vandrede meget omkring i Egnen, hans Talent gav ham Leilighed til at vise sig tjenstvillig mod de Geistlige, idet han, tidt med det lykkeligste Udfald, satte forskjellige Kirkemusikker for dem; ligeledes forskaffede hans smukke Stemme og færdige Citharspil ham mange behagelige Bekjendtskaber. Saaledes hengik et Par Aar, uden at han egentligen var bleven det vaer. Kun sjelden formørkede et Suk for Anastasie og Erindringen om Theodos hans

Munterhed. Saa betydelig fjernet fra denne, kunde han næppe haabe at erholde Efterretninger om dem.

Blandt de Huse, med hvilke han formedelst Forretninger for hans Hof eller for Malberghi var kommen i Forbindelse, var en Vexelerers, Rodriguez kaldet, det, hvor han oftest og helst kom.

Rodriguez syntes uagtet sin Velstand dog at ynde Simpelhed i Omgang, og fandt stort Behag i Pellegrins skjønne, musikalske Talent.

Maria del Pilar, Rodriguez ugifte Søster, af hendes Slægtninge kjælende med en spansk Formindskelse kaldet Pilarita, var en meget yndig Skabning af stærkt udtalt sydlig Originalitet.

Hun var lille, men af ziirlig Vext. Hendes gule Ansigtsfarve forglemte man formedelst de to Rader Perletænder, som skinnede frem mellem coralrøde, svulmende Læber, og hvo der skuede ind i hendes sorte, saa ubeskribelig omt talende Øine, han glemte igjen den yndige Skabning, de fyldige Lokker, Perletænderne og Corallæberne over disse Øine. Saalænge det gjældte Spog, var hun drillende og lunefuld; men eet alvorligt eller lidt sørgmodigt Ord bragte Pilaritas Munterhed til at forstumme; hendes spørgende, tungsindige Øiekast søgte den Lidendes saa trohjertig deeltagende, at man maatte aabenbare hende, hvad man feilede.

Pellegrin havde i et heelt Aar seet den yndige Skabning ofte og i de meest forskjellige Stemninger, uden at ville trænge sig ind i hendes Fortrolighed. Det var ham nok, naar hun med et glad „Velkommen" sprang ham

imøde, trykkende hjerteligt hans Haand, sladdrede frit, og musicerede hele Timer med ham. Nogle Gange havde han truffet en ung Mand af et honningsødt Udseende, i Selskab med en Dominikaner, hos Rodriguez, men ikke tænkt derover, som noget, der var ganske Sædvanligt.

En Morgen, da han var fritaget for Forretninger, var Pellegrin, da han intet behageligere vidste at tage sig for, løbet hen til Rodriguez.

I den forreste Stue hørte han Ordstrid, og troede at skjelne Pilaritas Stemme. En uhørt Begivenhed i dette Huus. Nogle Øieblikke blev han tvivlraadig staaende — Stemmen taug. Nu traadte han ind i Værelset. Det første Øieblik viste ham Rodriguez ophidset, hans Søster i Taarer. Et aabnet Brev laae paa Bordet. Pilarita løb ud, Rodriguez var forlegen. „Aa, siig os dog, Sennor!“ — begyndte denne, som for at tale om ligegyldige Ting — „siig os dog, er det da sandt, at Marchese Malberghi gifter sig, og at Bruden med sin Familie allerede er underveis til Spanien?“ Pellegrin vidste Intet derom, og vilde med Hensyn til Marchesens aabne, fortrolige Væsen næppe troe det. — „Jovist, jovist“, — tog Rodriguez Ordet — „og tilsidst er jeg bedre underrettet end I selv; min Correspondent i Wien skriver derom som om en ganske afgjort Sag; desværre har han glemt at nævne mig Navnet.“

„Jeg har intet mærket hos Marchesen“ — sagde Pellegrin, — „som kunde tyde paa et saadant Forehavende.“

Rodriguez smilede — „I synes overhovedet ikke lykkelig, Sennor, i at bemærke!“

Efterat have gaaet op og ned i Værelset, tog han Pellegrin ved Haanden, traadte hen til et Vindue med ham og betragtede ham stivt nogle Øieblikke. Pellegrin blev forlegen.

„Hvad synes I om Donna Maria, min Søster?" — spurgte Rodriguez meget alvorlig.

„Hun er en Engel!" — raabte Pellegrin med Henrykkelse — „hvo som kjender hende, maa elske hende."

„Stille!" — afbrød ham Rodriguez, idet han aabnede Sidedøren. — „Donna Maria!" raabte han derind.

Pigen traadte ind, bleg og hensmeltende i Taarer, — „Her er den Engel," — sagde Broderen med Bitterhed — „som Enhver maa elske, der seer hende. I, kolde Tydsker, kunde alligevel et heelt Aar igjennem see hende, uden at bemærke, hvad der foregik i hendes Hjerte, og indrette Jeres Forhold derefter. Det afgjørende Øieblik er imidlertid kommet. En Beiler til Pigen har meldt sig; det er Don Manuel de Silva, en Brodersøn af den rige og frygtede Dominikanerprior Silva. Pigen elsker Jer lidenskabeligt. Gjengjælder I denne Tilbøielighed, saa har I ældre Rettigheder. Elsker I hende ikke, saa maa hun i Kloster, thi hun afskyer Silva, og den spanske Anstændighed tillader ikke, at Rygtet nævner en Piges Navn i Forbindelse med tvende Mandfolk, af hvilke Ingen bliver hendes Ægtefælle. Kun som Himlens Brud kan hun da vise sig pletfrie. Tat derfor i Øieblikket en Beslutning, eller — saa ondt det vil gjøre mig — bliv fra mit Hus. Jeg

har Grund til ikke at beskjæftige den offentlige Mening med mig!"

Pellegrin stod forlegen. Han elskede ikke Pilarita, hvis det ellers var Kjærlighed, han havde følt for Anastasie. Men dog var næst hende intet qvindeligt Væsen blevet hans Hjerte dyrebarere. Nu stod Pilarita ligeover for ham med heftigt bølgende Barm. Hendes Blik var fæstet mod Jorden, hendes varme Aande berørte smigrende hans Kinder, tyst og stille trillede klare Taarer ned fra de sorte Øielaag. Medlidenhed, om Deeltagelse bestormede Pellegrins Bryst, Fortid og Fremtid svandt for hans Øie, kun Nutiden og i den den ømme Pilarita stod fast. „Her" — raabte han med Stolthed, gribende Pigens Haand — „her staaer Donna Marias Ægtefælle!" Taus sank hun til hans Bryst. Rodriguez omfavnede ham.

Pellegrin vandrede som en Drømmende gjennem Gaderne, over Pladserne hjem til Marchesens Huns. Han følte, at han kunde være lykkelig, og at han maatte forekomme Andre misundelsesværdig. Dog laae en centnertung Angst paa hans Bryst, som voldsomt knuste Kjærlighedens Spire. Da han var kommen hjem, ilede han strax til Marchesen. Denne var borte, og havde efterladt til Pellegrin en Seddel af følgende Indhold:

„Tilgiv, kjære Marcello, at jeg uagtet Eders mig bekjendte Interesse for min Skjæbne fortaug Jer en Begivenhed, som, ifølge Eders Begreber, er høist vigtig. Mine Velyndere i Wien have formælet mig.

Jeg gaaer min Gemalinde imøde paa Grændsen. Hun skal være smuk, desto bedre! mig fængsler ingen Kone, men Verden maa dog ikke uden Misundelse see paa mit Valg. Jeg kan ventes om otte Dage.

Eders
Francesco Malberghi.

„Altsaa ogsaa En, der kom til en Kone, uden at vide hvorledes!" sagde Pellegrin ved sig selv. Da han ingen Tjenesteforretninger havde, saa maatte han nu allerede vende tilbage til Rodriguez. Ikke uden Mishag bemærkede han, at Broderen modtog ham med mindre Varme, siden han havde afgjort Sagen. Men Pilarita lod ham ikke faae Tid til at anstille Betragtninger. Han maatte med hende og en gammel Enke af Slægtskabet trække om hos alle Bekjendtere i hele Staden. Den nu saa muntre og livsglade Pige var ikke tilfreds med at være lykkelig, ogsaa Verden skulde erfare, at hun var det. Silde om Aftenen kom han hjem med hende, træt saavel paa Sjæl som Legeme. Da han engang i Mørke vilde gaae hjem til sin Bolig, sagde Rodriguez til ham: „Sennor, jeg seer, I gaaer uden Kaarde, gjør mig den Ære for i Aften at modtage min. I kjender ikke den spanske Himmel; under den trives kun to Følelser, Elskov og Hævn!

Rodrigues havde spaaet rigtigt; efter nogle Aftener blev Pellegrin i en mørk Gade anfaldet af to Mænd; han forsvarede sig tappert, og saarede den Ene, medens den Anden flygtede. — „I maa gifte Jer, og nogen Tid med Jeres Kone reise til mit Landgods i Leon" — sagde Ro-

driguez — „saa glemmer man Jer her.“ Men et Brev fra Marchesen paalagde Pellegrin at oppebie ham i Madrid, hvor han haabede at ankomme næste Dag. Anstændighed og Venskab bød ham at blive; og uden Gesandtens Tilladelse vilde en Geheimesecretairs Forbindelse have været en stor Forseelse. Pilarita saae suurt.

Han sad i sit Kammer, ventende Marchesens Ankomst. Da hørte han Vognen rulle hen mod Huset. Dørene sløi op. „Marchesen, Marchesen!“ raabte Alt. Nu dreiede Vognene ind i den hvælvede Port. Pellegrin skyndte sig ned, og løftede den efter Landets Skik tilslørede Dame ud. Han førte hende ærefrygtsfuld ved Fingerspidserne op ad de brede Trapper. „Nu Fru Marchese“ — sagde Malberghi til sin Kone — „tillad mig at forestille Dem vort Gesandtskabs Geheimesecretair, og i ham min Ven.“ Damen slog sit Slør tilbage. — „Gud! Pellegrin Marcello!“ raabte hun. „Er det muligt!“ — raabte Pellegrin. Det var Anastasie.

Malberghi syntes glad ved at høre, at Anastasie og Pellegrin vare Ungdomsbekjendte, og bad ham ved sit Talent at forkorte hans Gemalinde Tiden, eftersom hans stedse aarvaagne Iver for Keiserens Tjeneste ikke tillod ham at nyde den huuslige Lyksalighed, saameget som han ønskede det.

Anastasie var yndigere end nogensinde før. Hendes Forstand var bleven mere uddannet, hendes Hjerte varmere end dengang, da Pellegrin lærte hende at kjende. Den

halv barnagtige Pige var nu voxet op til en blomstrende Jomfru, uefterlignelig Ynde var udbredt over ethvert af hendes Ord, over enhver af hendes Bevægelser. Kun altfor dybt følte Pellegrin dette, i hvis Bryst den første Kjærlighed med uimodstaaelig Heftighed vaagnede. Han saae snart, at Anastasie var et Offer for Convenients. Dette og den Efterladenhed, med hvilken Malberghi behandlede hende, gjorde hans Stilling farligere. Den Tanke at tilhøre en Anden var ham uudstaaelig, og Pilaritas Navn opfyldte ham, saa ofte han tænkte derpaa, med en sand Afsky for de ham paaliggende Pligter. Dog saae han ingen Udvei. Rodriguez kunde ikke længe opholdes med Paaskud; ligesaalidt Pilarita tage feil af hans kjølnede Kjærlighed. Malberghi som hans Foresatte maatte ansøges om hans Tilladelse til denne Forbindelse, og skjøndt dette paa den ene Side kun var en Ceremonie, der paa ingen Maade kunde være Paaskud til Hindring, saa førte den dog det Onde med sig, at Anastasie strax blev underrettet om Alt. En Reise i Forretninger paa fire Uger, som Rodriguez var nødt til at gjøre, og efter hvis Tilendebringelse Pilaritas Vielse skulde høitideligholdes, syntes for Pellegrin at være et lyst Øieblik, som han vilde benytte til at overtyde sig om Anastasies Sindelag mod ham og hendes Ægtefælle.

Hundrede Gange var han i Begreb med at styrte hende til Fode og at tilstaae hende sin uudslukkelige Kjærlighed. Ligesaa tidt besluttede han at opdage Alt for Pilarita. Men han frygtede Anastasies Mishag ligesaameget som Rodriguez fornærmede Stolthed og Pilaritas Fortviv-

lelse. Ikke i Stand til at tage en Beslutning, vilde han lade alt komme an paa Skjæbnen. Under det Paaskud at maatte være Marchesen behjælpelig med at gjøre hans Gemalinde bekjendt med Residentsens Mærkværdigheder, gik han sjeldnere til Pilarita. Men dette glødende Hjerte kunde ikke udholde nogen Ligegyldighed. Hun plagede ham, naar han kom, og skrev Breve til ham fulde af de bitreste Bebreidelser, naar han blev borte. Jo heftigere hun viste sig, jo koldere blev Pellegrin, og han havde allerede mere end een Gang forbandet den Dag, da han var kommen i Rodriguez Huus. Malberghi brød sig kun for saavidt om sin Gemalinde, som Anstanden fordrede det, og syntes slet ingen Anelse at have om Pellegrins Følelse for hende.

Engang lod han ham paa usædvanlig Tid kalde ind i sit Cabinet. Da Pellegrin gik over, saae han en aldrende Herre i sort geistlig Dragt, — hans Ansigt syntes ham bekjendt, dog kunde han just ikke erindre sig hans Navn, — at smutte ud af den modsatte Dør. Marchesen havde, saa hed det, villet tale med sin Geheimesecretair om Forretninger og tilføiede endelig ligesom spøgende: „I har som en ægte Diplomatikus brugt Repressalier mod mig, og gjengjældt min Hemmeligholdelse med en lignende Taushed. Pellegrin!“ her blev Marchesens Ansigt og Stemme alvorlig — „I er gift; uden mit Vidende, uden vort Hofs Tilladelse. I begriber let, at det ikke kan være den keiserlige Gesandt i Madrid ligegyldigt, at hans Geheimesecretair, den ham givne Medvider i de dybeste Statshemmeligheder, tager en Spanierinde til Kone!“

Pellegrin var saaret, det var den første Irettesættelse, den første Gang, han hørte Gesandten tale. Han vilde forsvare sig. — „Tie, jeg beder Jer“ — tog Malberghi Ordet paa ny — „og lad mig tale ud. I kan vel begribe, at jeg ikke troer Jer istand til nogen Utroskab med Eders Vidende! men I er ung, svag og altfor uerfaren til at ane Qvindelist, som vil udfritte Jer. Og veed I da, hvem I har ægtet?“

„En ædel Pige, Marchese!“ — svarede Pellegrin med Stolthed. — „Forresten er hun endnu ikke min Kone!“

„Ædel? aa ja, saa meget I vil“ — svarede Malberghi rystende paa Hovedet — „men en Jødinde!“

„Hvorledes?“ — raabte Pellegrin forskrækket — „det er ikke muligt!“

„Som jeg siger Jer! rigtignok døbt, for at undgaae Skinnet, men hemmeligt en desto argere Fiende af Christendommen!“

„Bagtalelse, Marchese! betænk Rodriguez, Eders Ven!“

„Ven, Ven“ — svarede Malberghi — „I er meget gavmild med dette Navn. Rodriguez er en rig Vexelerer, som, for at drage Fordeel af Handel med de Christne, blev Christen, men derfor ikke har ophørt at være Jøde. Han har vist sig tjenstagtig mod mig i Forretninger, der bragte Fordeel, — deraf vort Bekjendtskab. I veed, hvorledes man i Spanien tænker i Religionssager; tag Jer derfor i Agt. Eders Forbindelse tør jeg i mit Hofs Navn kun under den Betingelse lade gaae for sig, at I opgiver Eders

Post, og dernæst endnu tover et halvt Aar med Bryllyppet. Til den Tid kunne Chifferskrifterne forandres, og mange Forhold faae en anden Skikkelse. Men endogsaa da advarer jeg Eder — Inquisitionen har Die med Rodriguez, den gjør ham sikker. Saasnart han er moden, falder han og hvo der er bunden til ham. Min Anseelse er ikke tilstrækkelig til at beskytte Jer for hiint frygtelige Tribunal. Betænk Jer! Det forstaaer sig, vor Samtale bliver en Hemmelighed; men overbeviis Jer selv, list Jer en Løverdag, naar Rodriguez er kommen tilbage, ind i Bagværelserne i hans Huus, og siig mig saa, hvad I har seet. Og nu gaae og følg min Gemalinde, jeg beder Jer, paa hendes Spadseretour. Lev vel, Pellegrin; vær fornuftig!"

Stod nogensinde den stakkels Yngling paa en farlig Klippe, saa var det nu. Fornuft og Religion, Pligt og Kjærlighed syntes at fordre det besværlige Baand løst, alligevel talte noget i hans Hjerte for Pilarita, som om han ikke burde opoffre hende for det blotte Skin; det var ædlere selv at vorde ulykkelig, end at gjøre andre ulykkelige. Han vilde overbevise sig, — alligevel — o menneskelige Hjerte! — haabede han at finde alt, som Marchesen havde forudsagt. I dette Tilfælde var han væbnet med en seierrig Tale mod Rodriguez og hans Søster.

Han ilede til Anastasie, som ventede ham. Under en fri Samtale kjørte de mellem blomstrende Hauger og herlige Plantager langs med den klare Strøms Bredder. Anastasie, født i Ungarn, var det latinske Sprog ikke mindre mægtig end Pellegrin, saa at de uden Ængstelse

for Lakaierne kunde tale sammen i den aabne Vogn. Snildt dreiede han Samtalen hen paa deres tidligere Ungdom. Hans Skildringer lokkede Taarer i hendes Øine. Med nedslagne Blik og himmelsk yndig Forvirring omtalte hun den Tid, da hun gjorde Bekjendtskab med Pellegrin. Af Henrykkelse havde han Møie med at fatte sig, i glødende Udtryk besvoer han hende at sige, om der da slet intet af den mere levende Velvillie mod ham var tilbage hos hende fra hiin Tid. „Marchesen" — tilføiede han — „er min Velynder, Eders Gemal, men han elsker Jer ikke, elskværdige Frue, og skjuler det hverken for Verden eller for Eder! O! jeg besværger Dig, Anastasie, kun een Haabets Lysstraale af Øine Øine i dette, ak! saa forvirrede, sorgbespændte Hjerte!"

„Jeg er Malberghis, Eders Beskytters, Eders Foresattes Gemalinde" — svarede Anastasie — „glem aldrig det, og gid jeg heller aldrig maa glemme det. Malberghi eier min Haand" — „og Eders Hjerte, Frue? O, vidste I, hvor vigtigt dette Spørgsmaal er! Eders Hjerte? Jeg besværger Eder, tal, hvem tilhører Eders Hjerte? Saa, ved min evige Salighed forsikkrer jeg, aldrig skal et dristigt Blik, endsige et Ønske forstyrre Eders Ro, men siig mig blot dette Ord!"

„Marcello, idet I sværger, bryder Eders Utaalmodighed Eden. Saaledes ere I lidenskabelige Mænd. Fat Eder, Jeres heftige Tale vækker Opmærksomhed. Tie, jeg beder Jer!"

„Ikke før I har sagt mig, Anastasie, hvem Eders Hjerte tilhører?"

„Utaalmodige Spørger!“ — sukkede Anastasie — „min Ungdomsven!“

I dette Øieblik befalede hun Kudsken at holde, og lod Vognen aabne, for at besee en Kirke, der ragede frem af vidtløftige Bygninger.

Tæt bevoxet med mørkegrønne Brombærranker, som frodigt stege i Veiret ved de gamle Mure, hævede sig den majestætiske Bygning. Kirken stod i et Dominikanerklosters store, græsbegroede Gaard. Indgangen gjennem Klosteret var ikke aaben for Fruentimmer, og derfor gik de derhen fra den anden Side, hvor Kirkens Patronesse, den hellige Jomfru, i Legemsstørrelse, støbt af Metal, staaende over Portalet skinnede dem imøde i Eftermiddagssolen. Paa Fodstykket stod at læse: nostra Sennora di Atocha! vor Frue med Brombærranken. Pellegrin erindrede sig, at han betraadte den høie Bygning i samme Time, som Marchesen havde viist ham den for to Aar siden paa en Høi udenfor Madrid.

De gik ind. Stort og simpelt var alt, bygget i en ædel Stiil. Alvorligt skuede herlige Mesteres sjælfulde Billeder ned fra de høie Pilastre. Anastasie og Pellegrin, begge opdragne i et Kloster, følte sig dybt bevægede af Stedets Stilhed og Værdighed, af Billedernes Skjønhed og af den evige Lampes hemmelighedsfulde Glands, som lyste fra det mørke Korscapel. „Hvo, som ikke her bliver frommere“ — sagde Anastasie — „den, hvis Hjerte ikke her, for den evige Kjærligheds Aasyn, fyldes med Taalmod og Kjærlighed“ —

„Ved hans Side" — afbrød Pellegrin hende — „gik forgjæves en Engel." Med Varme trykkede han hendes Haand til sit Hjerte, hun besvarede Trykket med Velvillie. Da raslede det bag dem, og fra en Bænk i den mørke Halle reiste sig en Mand i sort Dragt og ilede flygtig forbi dem. Gjennem de høie Vinduer faldt Lyset paa de blege Træk, og Pellegrin gjenkjendte — Dominikanerprioren Silva. Med Eet erindrede han sig, at det var den Samme, som var traadt ud af Marchesens Cabinet, og som rimeligviis havde bragt denne Efterretningen om Pellegrins Forbindelse.

Anastasie var forskrækket og ilede til den lysere Deel af Kirken. Pellegrin fulgte hende. Ogsaa her var alt stille og tomt, kun en eneste qvindelig Skikkelse laae paa Knæ for Mariealteret, dybt bøiet til Jorden. Begge vilde gaae forbi, da reiste den Bedende sig, vendte sig mod dem, og Pellegrin skuede — ind i Pilaritas mørke Øine. Det var ei langt fra, at hans Forvirring jo var bleven Anastasie synlig. Dog fattede han sig og gik hurtig ned ad Gangen med hende og ud af Kirken. Ved Udgangen kastede han endnu et Blik paa Alteret, — Pilarita stod endnu vendt imod ham, som hun tvivlede om Sandheden af, hvad hun havde seet.

Anastasie og Pellegrin vare altfor rørte til at de skulde have indladt sig i vidtløftig Samtale. Suk og Diekast, der vare nok saa veltalende, tolkede deres Følelser.

Da de kom tilbage til Gesandtens Bolig, forefandt Pellegrin et Brev fra Rodriguez, der meldte ham sin

Tilbagekomst og i bittre og heftige Udtryk ankede paa den Ligegyldighed, som han havde gjort sig skyldig i mod Pilarita, og hvorover denne havde klaget. Det lod, som om han i Brevet klagede over, at Pigen just skulde have truffet En, der ikke forstod at vurdere hende.

Intet saarer meer, end naar vi have Uret, og en Anden beviser os dette ret grundigt. „Hvad vil den Jøde!" — raabte Pellegrin forbittret — „han maa see til at skaane mig, hvis han ellers forstaaer sin egen Fordeel. Havde jeg tidligere vidst alt, som nu, ved Gud! det var ikke kommet saavidt!" — I faa, ikke meget mildere Udtryk skrev han tilbage, „at han vilde komme, saasnart hans Forretninger tillode det, for — førend Talen kunde være om noget andet — at drage Rodriguez til Regnskab for Brevet og visse andre Ting."

Efter nogle Dages Forløb, just en Løverdag, gik han i Mørkningen derhen. Som en Tyv sneg han sig omkring Huset. I de til Haugen vendende Bagværelser blev han en usædvanlig Oplysning vaer. Let klavrede han over Muren, og stod nu under de tæt tilslørede Vinduer. Paa Værelsets Loft flammede klart Gjenskinnet af en Lampe eller Lysekrone. Nysgjerrig speidede Pellegrin, om ikke en eller anden Aabning ved Gardinerne kunde skaffe et tydeligere Indkig. Nu traadte der En hen til Vinduet. Pellegrins Falkeøie opdagede en mangearmet, gylden, underligt dannet Lysestage, som hængte ned fra Loftet, flere Personer vare forsamlede, han troede at bemærke en dump Mumlen. Hurtig ilede Pellegrin op til Rodriguez Kammer. Det var lukket i Laas. Han bankede heftigt

paa. Efter nogle Øieblikke traadte Rodriguez ud. „Jeg veed intet" — sagde han med ryſtende Stemme — „intet i Verden, Hr. Geheimeſecretair, ſom kan give Eder Lov til en ſaadan Paatrængenhed. Eders pligtſtridige Opførſel, ſaavelſom Eders Brev lod ſnarere formode —"

„Tie ſtille" — faldt Pellegrin ham i Ordet — „I er en Hykler, en Bedrager!" —

„Ikke et Ord meer af det Slags!" raabte den opbragte Spanier, idet han trak en blank Dolk fra Beltet.

„I er en Jøde!" — ſkreg Pellegrin ſaa høit, ſom om hele Huſet ſkulde høre det — „en hemmelig Jøde er I! havde jeg kunnet ane noget ſaadant, ſkulde jeg aldrig forlovet mig med Jeres Søſter! Og for at ſige Jer alt, nu er det forbi med os. Jeg tager mit Ord tilbage; thi min Samvittighed og mine Forhold taale ikke en ſaadan Forbindelſe."

„I er en Skolepog" — ſagde Rodriguez med foragtelig Latter, idet han koldſindigt ſtødte ſin Dolk i Beltet — „ſom vil gjøre en dum Streg god ved en ſlet. Formodentlig har Jeres diplomatiſke Skolemeſter ſkjændt paa Jer for denne udiplomatiſke Forbindelſe. Gaae hjem og ſyng: pater peccavi. I Donna Marias Sjæl ſkammer jeg mig ved et ſaa høiſt uværdigt Valg."

„Lad mig ſee dette Værelſe" — befalede Pellegrin — „jeg maa vide" — „Pak Jer ud af mit Huus, usle Speider, og lær af mig, hvad en Spaniers Huusret har at betyde, og vov aldrig at ſige, at I har hævet Jeres Øine til Donna Maria!" Derpaa greb han ham faſt ved Skuldrene, og førte ham paa denne Maade ned ad Trap-

pen ud af Huset, hvorpaa han lukkede Døren i Laas efter ham.

Pellegrin fraadede af Vrede. Uenig med sig selv, hvad han skulde gjøre for at hævne sig, løb han om paa Gaderne. Den tilsøiede Beskjæmmelse lod ingen rolig Tanke opstaae hos ham. Da tonede Sang og Harpeklang op fra en oplyst Kjælder; det var den gamle Italieners Viinhuus, hos hvem Personer af Middelstand samledes, og som Pellegrin ogsaa havde lært at kjende. „Ind" — tænkte han i den vilde Vredesruus — „jeg vil for Øieblikket drukne Forbittrelsen i Viin!" Som sagt, saa gjort! Selskabet var talrigt, Hovederne varme, man sang, man skreg, og den stammende Tunge talte mangt et ubetænksomt Ord.

Pellegrin kjendte ingen af Gjæsterne; men deres overgivne Jubel passede til hans Sindsstemning. Man drak ham til med spansk Livlighed, og han gjorde Beskeed paa dygtig, tydsk Maneer. Flaskerne tømtes og fyldtes, tømtes og fyldtes atter — saa flittigt, at Pellegrin snart var en af de mest støiende Drikkebrødre og aldeles ikke mere Herre over sine Sandser. En Ubekjendt raabte:

„Fanden i Vold med Jøderne!" — idet han klinkede med Pellegrin.

„Hjertelig gjerne," — svarede denne — „især de hemmelige!"

„Leve Inquisitionen!" — brølede hiin.

„For mig maa den leve eller døe!" stammede Pellegrin.

„Nei, den skal leve! Klink med, Broder Anonimo!"

„Naa, saa lad den leve!" — raabte Pellegrin — „men pereant Dominicanerne!"

Lydelig Latter skingrede og Alle raabte „Bravo, bravo, leve Inquisitionen, men pereant Dominicanerne!"

„Pereant alle Domherrer!" tilføiede Pellegrin, som i sit drukne Mod vilde overbyde de Andres Vittighed.

„Broder" — loe den Første af fuld Hals — „Du slagter jo de geistlige Herrer af, som det var Kapuner?"

„De sorte Bæster!" — raabte Pellegrin høit — „pereant de sorte Bæster!" Derpaa skyllede han en Flaske ned i eet Drag, og Alle drak og larmede, og gjentoge med Jubel de rasende Udtryk, uden at bemærke, at nogle af Selskabet lidt efter lidt listede sig ud af en Bagdør.

Den hede spanske Viin maatte dog være bleven Mester over de unge Bruushoveder. En efter den Anden faldt i Søvn, og Pellegrin slæbte sig med Møie til den nærmeste Sopha, hvor Søvnen ogsaa overvældede ham, og han bevidstlos blev liggende.

Da han vaagnede, var det mørkt og koldt rundt om ham. Han kaldte, intet Svar. Han vilde staae op, men han kunde ikke røre sig af Stedet. En lang Tid gik hen, inden han kunde besinde sig. Endelig begyndte han at undersøge Stedet omkring sig, og fandt, at han laae lænket ved Haand og Fod i et efter Stilheden at dømme, underjordisk, af tvende Qvaderstene bygget, Rum.

Den modbydeligste Flauhed, den sørgeligste Eftertanke fulgte paa den vilde Ruus. Kun altfor levende stod Bac-

chanalet i Vinkjælderen hos den gamle Italiæner for hans Erindring. Ogsaa de forvovne Udtryk mod Inquisitionen og Geistligheden traadte anklagende for hans Sjæl. Han ansaae sig næsten for redningsløs, — thi end ikke Malberghi, — det vidste han jo — var i Stand til at frelse ham. Kun den Tanke trøstede ham, at han blot var en Ubesindig, ingen Forbryder; derfor satte han sit Haab til Forhøret, og at man vilde give ham Lov at forsvare sig.

Efter flere sørgeligt tilbragte Uger, i hvilke han forgjæves havde forlangt Oplysning af Fangevogteren, bragte man ham en Aften med tilbundne Øine og lænkede Hænder ud af Fængselet. Efter Følelsen at domme gik man nedad, stedse dybere under Jorden. Han hørte rustne Laase at pibe, tunge Skodder at klappe og en underlig Klirren, Rullen, Smækken, som af Hjul og Maskinværk. Hans Indbildningskraft foremalede ham allerede de frygteligste Piinselsinstrumenter. Nu stod hans Fører stille og befriede hans Hænder og Øine. Det Syn, som frembød sig for ham, var ikke egnet til at forhøie hans Mod. Han saae en vidløftig Hvælving, oplyst af flere Lamper, som svævede ned fra det mosgroede Loft, hvis Grundstykker, sammensøiede for Aarhundreder siden, vist ofte havde været stumme Vidner til de Anklagedes Angst og Fortvivlelsens Trods. I en Sidehalle stode op til Væggene Stiger med Snore og Ruller, hvis jammerfulde Bestemmelse Pellegrin anede. Et sort Teppe rullede i Veiret, sortbeklædte Bænke bleve synlige, paa hvilke mange aldeles tilsløredе

Skikkelser med sorte Masker for Ansigterne sadde ved et langt Bord. Uhyre Bøger laae foran dem, beskrevne deels med Rødt, deels med Sort; — Pellegrin kunde ikke længer skjule sin Forfærdelse. Med tydelig, men dog af Angst zittrende Stemme spurgte han, henvendt mod Dommerne, „med hvad Ret man vovede at angribe en Persons Frihed, der i en fremmed Monarchs Tjeneste og formedelst Gesandtskabets hellige Characteer og Folkeretten var dobbelt ukrænkelig?“ Dyb Taushed, i hvilken hans egen Stemme slog tilbage fra Hvælvingerne, var Svaret. Han gjentog sit Spørgsmaal — den samme Taushed. Da forekom det ham, som om de Døde sadde til Doms, og kold Gysen bragte hans Haar til at reise sig. En Skikkelse traadte ud af en Sideport, og nedlagde tvende foldede Blade foran Dommerne. Der syntes at komme Liv i disse. Den Mellemste reiste sig, og sagde med huul Stemme: „Pellegrin Marcello, J er anklaget for Troldom og Bespottelser mod det guddommelige Ords Tjenere og det hellige Officium. Disse Taler har J ført for fire Uger siden om Aftenen Kl. 10 i Vinkjælderen hos den gamle Italiæner Riccardi. Otte Vidner ere optraadte imod Jer; at benægte vilde altsaa være Daarskab. Forsvar Jer!“

„Jeg var beruset!“ svarede Pellegrin.

„Hvad Hjertet er fuldt af“ — gjentog Dommeren — „det løber Munden over af. En beruset Tunge forraader den Vedrues dybt skjulte Sindelag. J frækt Overmod har Eders Mening aabenbaret sig. J har drukket paa det

hellige Tribunals og Geistlighedens Udryddelse. Derfor tilhører I Domstolen."

„Jeg er ingen Spanier" — skreg Pellegrin forfærdet — „Jeg er Geheimesecretair hos den østerrigske Gesandt, min Person er ukrænkelig!" Den Tilslørede befalede ham at træde nærmere, aabnede et Papir og spurgte: „Hvis er denne Haandskrift?"

„Marchese Malberghis."

„Læs!"

Pellegrin læste Følgende:

„I gjengjælder min Fortrolighed, Marcello, paa en Maade, som kunde bringe mig til Fortvivlelse, hvis jeg ellers nogensinde havde havt Tiltro til Mennesker. Dog alligevel er I et Mønster paa Utaknemlighed. Intet er Jer helligt — ikke engang Gesandthusets udvortes Ære. I Kirken Sta Maria de Atocha vover I lydeligen at yttre Eders strafværdige Henrykkelser for Eders Foresattes Gemalinde. I et Gudshuus vover I, forlovet med en Anden, at trykke Eders Vens Hustru til det forræderske Hjerte! Er I opdraget i et Kloster til Sligt? Skjændige Hykler!"

„En sikker Efterretning melder mig, at I bærer et hemmeligt Tegn, som af Øvrigheden er Jer indbrændt for en Misgjerning, men som I ved Tryllemidler forstaaer at gjøre usynligt."

„En k. k. østerrigsk Geheimesecretairs Værdighed var aldrig Skjul for Brændemærkede og Koglere. Derfor er-

klærer jeg Eder i min Monarks Navn for affat fra denne Post og overlader Jer til Eders Samvittighed."

Malberghi.

„Ha, afskyelige, djævelske Silva, det er dit Værk!" — raabte Pellegrin med den dybeste Smerte.

Den Tilslørede rakte ham et andet Blad. Det lød saaledes:

Til det hellige Officium!

„I Hans k. k. apostoliske Majestæts Navn erklærer jeg Pellegrin Marcello affat fra sin Post og Værdighed som Secretair ved det østerrigske Gesandtskab i Madrid, protesterer mod alle Reclamationer, som muligen kunde gjøres til ovennævnte Gesandtskab, og overlader ham til Retfærdighedens Arm!"

Marchese Malberghi,
k. k. østerrigsk Gesandt ved Hoffet i Madrid.

„Det er forbi med mig" — sagde Pellegrin mat, idet han hurtigt indsaae, at alle Omstændigheder vare mod ham, og han uden Malberghis Forbon fortabt — „derfor gjør det kort — skal jeg døe?"

„I skal døe!" — svarede den Tilslørede. — Vagten bar den Afmægtige bort.

Han vaagnede i Fængselet. Slov og følesløs laae han en Tidlang paa Straaleiet. Lidt efter lidt kom han til Eftertanke og fik Kjærlighed til Livet igjen. Had mod Rodriguez, som var Skyld i al hans Ulykke, og Vemodsfølelse for Anastasie afvexlede uophørligt i hans Sjæl. Pilarita tænkte han ikke paa.

Da aabnede Porten sig, og — „nu hente de dig til Døden" klang det huult i Pellegrins Øre. Den mest brændende Kjærlighed, det giftigste Had forstummede for det Ønske at leve. „Naade, Naade!" — raabte han, idet han kastede sig paa Jorden for den indtrædende Fangevogter og omfavnede hans Knæ.

Taus rev Manden sig løs, satte Lampen paa Gulvet, og tog et Skrivertøi frem, som han stillede ved Siden af Pellegrin; derpaa rækkede han ham et Papir, og traadte tilside for at oppebie hans Beslutning.

„Underskriv" — saa lød Seddelen — „det hosfølgende Udsagn, og I er fri; hvis ikke, om en Time død!"

Hurtigt aabnede han Bilaget. Rodriguez var beskyldt for Jødedom, og alle hans Eiendomme inddragne. „Ha, pengestolte Jøde!" — raabte Pellegrin hastigt — „ikke forgjæves løber Du mig i Hænderne; nu skal Du huske paa Skolepogen!" Han underskrev straks.

Jilsomt rev Slutteren Papiret til sig, kastede et uigjennemsigtigt Klæde over hans Hoved, bandt det fast under Hagen, løste Lænkerne og førte ham bag efter sig op og ned ad nogle Trapper. Nu blev han staaende. Pellegrin ventede forgjæves, at man skulde tage Sløret bort. Endelig rev han Klædet af, — og saae sig alene, paa fri Mark, mørk Nat rundt om sig.

Svagt funklede Gadelygterne i det Fjerne. Han ilede tilbage til Byen, til Gesandtens Huus. Man aabnede, da han nævnede sit Navn. Glæden over at være frelst skjænkede ham en blidere Søvn, end han længe havde nydt.

Næste Morgen erfarede han, at Marchesen med sin Gemalinde var reist til Ortigola i Nærheden af det kongelige Lystslot Aranjuez, hvor Gesandterne om Sommeren pleie at opholde sig. Han havde efterladt den Befaling, hvis Pellegrin inden tre Maaneder skulde melde sig, at tilstille ham hans i Gesandthuset værende Eiendom saavelsom en Pakke, der laae i hans Kammer. „Tillige er her" — tilføiede Manden, idet han ængsteligt skelede til Pellgrin — „kommet et Brev!"

Pellegrin skyndte sig i Cenrum. „Beskjæmmende Høimodighed!" — sagde han til sig selv — „du smerter meer, end uretfærdig Haardhed!" Pakken indeholdt tre Maaneders Gage og et Pas gjennem Kongeriget. „Ingen Toddel fra Anastasie?" — spurgte han halvhøit. — „Naturligviis! Hun ansaae dig for en hemmelig Jode, for en skjændig Forbryder, som tilsvoer hende Kjærlighed, medens han var forlovet med en Anden."

Ved denne Tale faldt Pilarita ham ind, og brændende hedt strømmede Blodet ham til Kinderne. „Ha, ulykkalige Hævnsyge!" — raabte han — „med hvilken frygtelig Blindhed har Du i det afgjørende Øieblik omtaaget mig! Paa ham, paa ham alene vilde jeg hævne mig, og tillige med ham har jeg knust den Uskyldige! Vee mig! jeg er født til Forbryder!" Han skjulte sit Ansigt i Hænderne; men næppe følte han Heden paa sin Pande, før han sprang op og rendte til det store Speil paa Pillen. „Ha, flam kun" — raabte han forfærdet, da han saae de velbekjendte Tegn — „flam kun, onde Samvittighed! Ja, jeg har handlet ilde i at opoffre ham for min Hævnlyst, og

endnu slettere ved at forraade uskyldigt Blod. O I frygteligt paamindende Tegn, for en Bedre end mig havde I kun behøvet eengang at vise Jer, for frelsende at lyse gjennem hans hele Liv! For mig Ulykkelige flamme I som en Dødsfakkel, der tilsidst vel endog ledsager mig til Retterstedet!"

Han aabnede Brevet. Den af Taarer halv udslettede Skrift var Pilaritas. „For Guds Skyld" — bad hun — „frels Rodriguez. Han er anklaget for Jødedom, men vistnok uskyldig. Glem Fornærmelser, ligesom jeg forglemmer dem. Hør Menneskeligheds Stemme. Frels Rodriguez!"

Maria.

„Det er for silde, Ulykkelige!" — sagde Pellegrin med Fortvivlelsens Kulde — „hvis ikke den Dig tilføiede Hjertesorg drager mig i Afgrunden, saa gjør Hævngjerrighed og falsk Vidnesbyrd det. Jeg er hans Anklager og Morder. Blindt Vredesraseri henrev mig til at underskrive en Anklage, hvis Grund eller Ugrund jeg ikke kjendte. Han døer uskyldig — ham er Himlen vis, mig Helvede! Min Ære er brændemærket, min Ven, min Elskede foragte mig, Rodriguez Forbandelse og Pilaritas Taarer brænde hedt paa min Sjæl. Hvorfor dvæle længer her!" — Hans Kaarde faldt ham i Øinene. — „Ha, skarpe Staal, du kunde hurtigen ende dette bandlyste Liv" — han trak den ud af Skeden, prøvede dens Eg, trykkede Klingen kjølende mod sin hede Pande. „Et Stød" — tænkte han, idet han vendte Odden mod sit blottede Bryst — „og du er fri!"

— Da faldt Sværdfegerens Navnetræk, et A, ham i Dinene, og Anastasie stod for hans Blikke. „Nei" — sagde han efter en kort Kamp — „nei, jeg vil leve og doe hende værdig. Kan noget frelse min Sjæl, saa er det frivilligt at paatage mig den Qval, lige indtil Graven at bære et Liv uden Ære, uden Kjærlighed og med betynget Samvittighed!"

Denne Beslutning i dette Øieblik, da han følte den bittreste Græmmelse, den dybeste Tungsindighed, den mest pinende Utilfredshed med sig selv, var et Glimt af hans bedre Natur, og som alt Godt lønnede den sig. Hans Hjerte blev roligere. Rigtignok følte han tydeligt, at Livets Blomster vare tabte for ham, han følte, hvad endnu veiede uendelig meget mere, at en uhyre Brøde betyngede hans Sjæl; men Fortvivlelsens Nat laae dog ikke haabløst paa den; den kjæmpede sig nu frem til Bøn, for at anraabe Himlen om Mod og Styrke til at fuldende den besluttede Bod.

Den første Frugt af saa alvorlige Øieblikke var den Beslutning, aldrig tiere at see Anastasie. Saasnart han var fast heri, var alt det Øvrige let. Han skrev til Malberghi, tilstod sin Kjærlighed og underrettede ham om sin frivillige Forviisning. Ligesaa oprigtigt bekjendte han sin dobbelte Forbrydelse mod Rodriguez og dennes Søster. Kun fra Mistanken om Troldom, hvormed han skulde have skjult et af Øvrigheden paatrykket Brændemærke, kunde han befrie sig, idet han desangaaende beraabte sig paa Anastasie selv, som ved hiin Høitidelighed havde seet ham med det frygtelige Mærke. Ligesaa aabenhjertig skrev han

til Pilarita, og kaldte sig hendes Broders Morder. Overbeviist om, at hun kun maatte føle Afsky for ham, og gjennemtrængt af denne Følelse mod sig selv, meldte han hende, at han forlod Spanien, for at give sig sin Skjæbnes Raadighed i Vold. Hisset haabede han at faae hendes og den ulykkelige Rodriguez Tilgivelse.

Da Pellegrin saaledes havde løst alle de Baand, som bandt ham til dette Land, tænkte han paa sin Fremtids Leveplan. Med Ligegyldighed saae han, at hans Formue efter alle Anliggenders Berigtigelse betydeligen var smeltet sammen. Han havde besluttet at tigge sig frem til Frankrig eller Italien; der vilde han indtræde i de barmhjertige Brødres Orden, af al Kraft lægge sig efter Lægekunsten, og saaledes efter Evne nytte sine lidende Medmennesker.

Han forærede Portneren i Malberghis Huus sine Eiendele, og tiltraadte med en lille Bylt og en Cithar under Armen sin Vandring. Ikke uden dyb Rørelse forlod han Madrid. I Porten hørte han En kalde. Han saae sig om, — det var Paolo, en Kjøbmand, hvem han engang, ved at skaffe ham et Pas i et vigtigt Anliggende, havde været nyttig. „Hvorhen, Marcello," — raabte denne — „i dette Optog?" — „I Landflygtighed," svarede Pellegrin. Kjøbmanden tilbød ham Penge eller sin Forbøn paa en trohjertig og sand ædel Maade. Han vedblev at nøde Pellegrin, indtil denne aabenbarede ham, at han for at udsone en tung Brøde havde besluttet at vandre til Italien eller Frankrig og der at bøde i et strengt Kloster.

Spanieren saae alvorligt paa ham. „Naar det forholder sig saaledes, saa beklager jeg hjerteligt Eders Sinds Tilstand, og lover at huske paa Jer i mine Bønner. Imidlertid gjør Eders Ulykke min Forpligtelse mod Jer endnu helligere. Det være langt fra mig, at ville forstyrre en angrende Synder i sit gudelige Forehavende. Men det forekommer mig fornuftigt, at anvise Jer den korteste Vei til at naae Eders Maal. Reis med mig til Valencia: der finder I Leiligheder tusind for een til Skibs til Italien. Hvad I sparer af Tid, det vinder I ved tidligere at opfylde Jeres Løfte. For at I kan see, at det er Alvor med mit Forslag, saa vil jeg, saa tungt det falder mig, paa hele Reisen unddrage mig Omsorgen for Eders Pleie. Fortjen Eders Tæring, som I kan!"

Pellegrin indsaae hurtigt det Hensigtsmæssige i dette Forslag, og modtog det uden Vægring. Manden holdt strengt Ord. Saasnart de kom til et Sted, bekymrede han sig ikke videre om ham, der snart blottet for al Eiendom ofte vanskeligt nok maatte hjælpe sig med at synge og spille. I en lille By, hvor de formedelst en knækket Vognaxel maatte opholde sig et Par Dage, havde Pellegrin Møie med at tigge saameget sammen, som han behøvede til den nødtørftigste Underholdning. Da man fortsatte Reisen, sagde Spanieren med trohjertig Fromhed, idet de klare Taarer løb ham ned ad Kinder: „Sennor, Gud og den hellige Jomfrue maae have Glæde af, at I mener det saa alvorligt med Eders Bod. Naar jeg husker paa, hvorledes jeg for et halvt Aar siden saae Jer med guldbroderet Kjole rulle gjennem Gaderne i Madrid i Gesandtens Stadsvogn,

saa vil mit Hjerte briste, naar jeg nu seer Jer i Jeres usle Paaklædning med Guitaren i Armen at synge og spille udenfor almindelige Hytter i Regn og dybt Skarn. Jeg har ogsaa seet, hvorlunde hist og her et haardhjertet Afskum slog Døren i for Eders Næse, og viste Jer bort med haanlige Ord. Ved den hellige Franciscus, min Skytspatron, jeg kunde gjerne skaaret de Hunde Struben over med min Dolk, men — det maatte ikke være. Bliv nu ved saaledes, saa tilgiver Himlen Eder uden Tvivl, og I kommer mig engang imøde som en Salig med straalende Miner!" Pellegrin sank dybt rørt i sin Vens Arme. Han vidste ikke, hvad der meest rørte ham, Mandens Trohjertighed eller hans tillidsfulde Spaadom.

De kom til Valencia. Følgende Dag talte Spanieren med en Skibscapitain, som næste Aften gik under Seil til Palermo. Pellegrin vandrede om Morgenen med sin Ven til Landsbyen Grao, hvor Baadene laae, i hvilke Gods og Passagerer seilede ud til Skibene, der formedelst Grunde ikke kunde lægge længer ind. „Endnu een Ting" — spurgte Spanieren, da han steg i Baaden — „skal jeg ikke afgjøre Overfarten for Jer med Skibscapitainen? I bliver ellers slet behandlet, og maa i Storm, hvorfra Himlen bevare Jer, gjøre Matrostjeneste?" — „Jeg takker Jer" — svarede Pellegrin — „jeg er ung og stærk, det gaae mig, som Gud vil!" — „Nu, saa lev vel!" — sagde hiin, idet han rørt omarmede ham, — „Gud og alle Hellige ledsage Jer!"

Baaden fløi som en Fugl hurtig gjennem Bølgerne, og i en halv Time var man ombord hos Palermitaneren.

Henimod Aften lettede han. Reisen var lykkelig. Rosenfarvet laae Dæmringen paa den uendelige Flade. Pellegrin med sin Cither i Armen saae tankefuld paa de stedse flygtende Bølger, der fortrængtes af de efterfølgende. Efter et Par Dages Forløb havde man Balearerne i Sigte, allerede kunde man skjælne de talrige Taarne paa Fæstningsværkerne ved Mallorca, da lod pludseligt det Angstskrig: „Algirer, Algirer, hurtigt alle Seil op!“ Virkeligen bleve ogsaa tvende africanske Galeier synlige, som om Natten havde nærmet sig det langsomt seilende Skib. Den Dristighed at ville tage det næsten under Byens Mure, beviste Anførerens Styrke og Fasthed i Beslutningen. Forgjæves anstrengede Capitainen alle Kræfter, for at naae Den; de hurtige Roerbaade vare snart i Skudvidde. Nu lynede og knaldede det, og Stormasten laae knust. Den næste Kugle slog ind i Skibets Ribbeen, det begyndte at trække Vand. Africaneren bemærkede Equipagens Raadvildhed, og stillede saa virksomme Skud paa Tougværket, at Skibet snart var aftaklet. Man heisede det hvide Flag, og Algireren tog strax sin Prise i Besiddelse. Forraad og Varer bleve førte over paa Galeierne, Mandskabet lagt i Lænker. I et Par Timer var Corsaren paa Veien til den afrikanske Kyst. Dybt nede i Rummet laae Pellegrin med sine Kammerater, to og to lænkede sammen. Alle jamrede og klagede; han taug, og søgte kun først, da man forelagde dem nogle Spørgsmaal, at vorde sine Ulykkesbrødre nyttige ved den Smule Arabisk, han forstod. Hans Bønner om Skaansel for de ældre iblandt dem, bleve besvarede med følesløs Haan. Den haardeste Skjæbne ventede dem, da

man løb ind i Algier. Mandskabet blev undersøgt, og de bleve strax bortførte til deres Bestemmelse, deels som Roerkarle paa Galeierne, deels som Slaver. Pellegrin var iblandt de første. Med en talrig Trup Ulykkesbrødre af alle Nationer blev han smeddet fast ombord paa den nye Galei, som de skulde bemande. Deres Behandling var umenneskelig. Uagtet al Ungdomskraft troede Pellegrin dog stundom, at han maatte ligge under. Til sin Smerte erfarede han, hvilken Grad af Anstrengelse den menneskelige Natur kan udholde, før den synker. Ofte naar han afkræftet ved brændende Hede og umaadeligt Arbeide styrtede ned af Roerbænken, blev han med ubarmhjertige Svøbeslag kaldet til Live. Kun naar en dyb Afmagt ogsaa gjorde ham ufølsom herfor, syntes Medlidenheden lidet at røres hos hans Pinere. Man stak en Bid Skibstvebak, dyppet i stærk Viin, i hans Mund, og forundte ham nogle Øieblikkes Hvile. Saaledes svandt Uger, Maaneder, Aar, og Pellegrin laae ikke under. Allerede havde en smitsom Sygdom bortrevet flere af hans Kammerater, — han var bleven skaanet. I en hidsig Fægtning havde en Kugle for stedse befriet tvende Andre tæt ved hans Side. Hans Lemme syntes at trodse alt, og han saae den frygtelige Fremtid for sig, indtil sin Død at forblive smeddet paa Galeierne. O! hvor tidt saæe han ikke længselsfuld spørgende op til Himlen, naar tunge Uveirsskyer forkyndte Storm, eller Kanonernes Torden døvede hans Øre, og tykke Røgskyer indhyllede Hav og Himmel! forgjæves; hans Time syntes endnu ikke at være kommen.

Engang laae Galeien efter en fuldendt Expedition for Anker ved Algier. Det var en herlig Foraaarsmorgen, den lune Vind førte Orangeduft fra Landet. Søen hvilede, knap synligt legede de smaa grønne Bølger i Solens Straaleguld pladskende om Fartøiet. Roerkarlene vare frie for Arbeide og sov, følesløse mod Skjønhederne rundt om dem. Pellegrin saae med kummerfuldt Hjerte over mod Europa. Da tonede den skringrende Pibe, og vante til i vaagen Tilstand og i Søvne øieblikkeligen at adlyde deres Tyranners Befaling, sprang alle, raslende med Lænkerne i Veiret, grebe Aarerne, og ventede det andet Signal. Det lød ikke. I Stedet derfor traadte ved Opsynsmandens Side en Mand frem i europæisk Dragt, som nærmede sig enhvers Roerbænk, idet han nøie betragtede Slaverne. Nu stod han foran Pellegrin. — „Kjender I mig ikke?" — spurgte han denne, der knap lagde Mærke til ham. Et huult „Nei" var Svaret. — „Hvorledes, Pellegrin Marcello, I kjender ikke mere Eders Ven Paolo, Kjøbmanden fra Madrid?" Pellegrin saae paa ham, gjenkjendte ham og vilde falde ham om Halsen; hans Lænker hindrede ham deri. „Jeg Daare" — raabte han smerteligt smilende — „at jeg kunde forglemme Jer!" — „Glem disse Lænker, stakkels Lidende! — I er fri! — lad ham strax smedde los!" Opsynsmanden adlød Paolos Befaling, hvilken han fremviste skriftligt og ledsagede med en Haandfuld Guld, hurtigen, og efter et Qvarteers Tid var Pellegrin med Paolo i en Baad paa Veien til det Skib, der atter skulde bringe dem til Palermo. Den stakkels Fangne var saa bedøvet ved den hurtige Forandring, at han længe

tvivlede paa sin Lykkes Virkelighed. Endelig havde han fattet sig, og hørte nu af Paolo, hvorlunde denne ikke alene i Palermo, men næsten i alle Italiens Klostre forgjæves havde erkyndiget sig om ham, saa at han havde troet ham død. Tilfældigviis var En af dem, som var bleven fanget tilligemed ham ved Mallorca, kommen til Palermo som Slave med sin maroccanske Herre, der behandlede ham meget mildt, — havde lært Paolo, som ogsaa var der, at kjende, og havde fortalt ham Pellegrins Ulykke og Opholdssted. Da nu det spanske Hof paa den Tid stod i venskabeligt Forhold til Deien i Algier, saa havde han benyttet denne Leilighed til at reise til Algier, og havde ved den spanske Consuls Mægling forskaffet sig Ordre til Pellegrins Løsgivelse. Denne kunde ikke holde op at takke sin ædle Ven, og besluttede nu fast at udføre den i Begyndelsen tilsigtede, men i saa mange Aar afbrudte, Leveplan. Paolos Hoved var, siden Pellegrin saae ham sidst, blevet sølverhvidt, og da begge Mændene skiltes ad, skete det med den alvorlige Anelse, først hisset igjen at finde hinanden. Paolo vendte tilbage til Spanien, Pellegrin besteg et Koffardiskib, som blev eskorteret af en Corvette. Men det var ret, som om han ogsaa skulde bringe det Skib, hvorpaa han nu befandt sig, i Ulykke. Paa Høiden af Cagliari blev man en stærk venetiansk Fregat vaer, som, saasnart den øinede det fiendlige Flag, gjorde Jagt paa dem. Pellegrin, som havde gjort Erfaringer nok af det Slags, saae, at man ikke kunde haabe at undslippe, og besluttede at sælge sit Liv til den høieste Priis. Han lod sig sætte over paa Corvetten, og forlangte af Capitainen

Vaaben og Tilladelse at deeltage i Fægtningen. Denne, der ligesom den øvrige Besætning blussede af Kamplyst, modtog med Glæde Forslaget. Man var kommet i Skudvidde, og Kuglerne bestroge ikke uden Virkning den venetianske Fregat, som endnu ikke havde losnet et Skud. Med magelos Kulde seilede Venetianerne tæt ind, og gav nu Fjenden to fulde Lag, saa godt stilede, at Master og Takkelage blev ødelagt af Kugleregnen, og Corvetten var nu sat ud af Stand til at maneuvrere. Tillige kastede hiin Entrehager ud, drog det fiendtlige Skib til sig, og der begyndte en Kamp paa Liv og Død, der blev fortsat med største Forbittrelse. Snart faldt intet Skud mere, og man fægtede med Kaarden i Næven, Mand mod Mand. Seiren hældede endelig til Venetianernes Side. Pellegrin, som tilsidst havde fægtet mod en høi fjendtlig Officeer, laae med et dybt Hovedsaar paa Dækket. Corvetten blev tagen paa Slæbetoug, og tilligemed Handelsskibet bragt til Corfu. Pellegrin fik kun langsomt sin Helbred, saa at han først, da Fregatten alt længe havde ligget ved Venedig, kunde tænke paa at fremstille sig for Seierherren, og i ham lære at kjende den, hvis Sabelhug havde styrtet ham til Jorden. Han erfarede, at Capitainen selv havde været hans Modstander; men hvor stor var ikke hans Forbauselse, da han ved Indtrædelsen i dennes Værelse — gjenkjendte Jaromar.

Scenen i Haugen traadte for Pellegrins Erindring, og han vidste ikke, med hvilket Sindelag Anastasies Broder stod for ham. Men denne rakte ham venskabeligt Haanden. „Som stridende Ynglinge" — tiltalede Jaro-

mar ham mildt — „adskilte man os, som kjæmpende Mænd træffe vi atter hinanden, og Gud forbyde, at nogetsomhelst paany skulde træde fiendtligt imellem os. Jeg kjender Jeres Historie, I har som en Christen bødet Eders Brøde, og i Kampen viist Eder som priisværdig Helt. I besidder min fuldkomne Agtelse, tillad mig ogsaa at forsikkre Jer om mit inderlige Venskab. I blev min Fange, og er, det forstaaer sig selv, fri. Havde jeg kunnet finde Jer, saa vilde jeg før have meddeelt Eder vigtige Oplysninger, som min Fader betroede mig paa Dødssengen, og som forbinde os nøie med hinanden. Modtag da den velgjørende Efterretning, at I er Ottocanis Søsterson, Anastasies Broder."

„Er det muligt," — raabte Pellegrin, bestormet af de forskjelligste Følelser — Anastasies Broder?"

„Det er saa" — vedblev Jaromar. — „Jeg vil strax forklare Jer Sammenhængen."

„Ottocani og Marcello, der havde lært hinanden at kjende paa Reiser, og vare blevne Venner, havde lovet hinanden, at Intet skulde adskille dem, og saaledes betraadte de i Følgeskab det fædrene Huus, hvor Marcello snart blev behandlet som et Lem af Familien. Ottocani mærkede og begunstigede sin Søster Marias og Marcellos Kjærlighed, men han kjendte ogsaa Faderens ubøielige Stolthed. Han tog den Eed af Vennen, ikke at bringe nogen Skam over Familien, og at oppebie Oldingens Død, der ikke kunde være langt borte. Marcello, fuld af Længsel efter at eie Maria, og frygtende for, at den Gamle ved Anstalter i sit Testament skulde lægge hans

Ønsker uovervindelige Hindringer i Veien, flygtede, trods den aflagte Eed, med den Elskede, som var bleven hans Hustru. Dette Skridt adskilte det mangeaarige Venskab mellem begge Mændene, og drog Faderens Forbandelse over Marias Hoved. For at forsone ham, kom hun efter en toaarig Fraværelse, med sit første Barn — det var Anastasie — til Ungarn, og kastede sig for den fortornede Oldings Fødder, idet hun bad ham at gjenkalde sin Forbandelse. Magnatstoltheden maatte vige for den faderlige Følelse. Dog forlangte han som en Bod, at Anastasie skulde blive i Ungarn, opdrages med hans Børneborn, bære hans Navn og aldrig erfare sin Herkomst. Maria underkastede sig Betingelsen og reiste allene tilbage. Marcellos ulykkelige Endeligt angreb hendes ved Kummer svækkede Sundhed saameget, at hun ikke kunde overleve Eders Fødsel. Hun døde.

Paa en Reise til Tydskland, som min Fader efter mange Aars Forløb foretog med Anastasie og mig, for at adsprede sin Sorg over min Moders Død, hændte det sig, at han traf sammen med Theodos i Huset hos en fordums Vaabenbroder. Begge Mændene forstode snart hinanden. For ikke at krænke Marias Minde, eller at drage Jer ved Opdagelsen ind i et Forhold, hvori der manglede Jer Midler, Opdragelse og Forbindelser til at haandthæve det med Glands og Værdighed, besluttede de at gjemme Hemmeligheden i deres Hjerter. Ligesaa klogt kaldte de Eders Kjærlighed til Anastasie, saavelsom vor Tvekamp, skjøndt den nær havde kostet mig Livet, ubetydelige Barnestreger.

For at gjøre Tilfældets underlige Luner uskadelige, aabenbarede min Fader Hemmeligheden for Malberghi, saasnart han erfarede, at I levede i hans Huus. Sandsynligviis afholdt kun dennes Stolthed ham fra at gjøre Brug deraf med Hensyn til Eder. Hans Ægteskab var uden Børn. Dette og den Omstændighed, at en betydelig Successsion tilfaldt ham i Italien, gav ham Paaskud til at lade sig skille fra Anastasie, skjøndt jeg er mere tilbøielig til at søge den sande Grund i Malberghis Ærgjerrighed, som ved denne Forbindelse mindre, end han haabede, var bleven tilfredsstillet. Anastasie, som ved ham ikke havde lært nogen høiere Lykke at kjende, gav let sit Minde dertil, og ham lykkedes det ved sine Forbindelser tilligemed Skilsmissen at skaffe sig Tilladelse til en anden Forbindelse. Nu er han Hertuginde Pescaras Gemal, ved hvis Credit han er indtraadt i Ministeriet, og har Haab om ogsaa for sin Familie at erhverve sig Hertugstitelen.

Under disse Tildragelser var min Fader død, jeg indtraadt i venetiansk Søtjeneste, og desaarsag ude af Stand til at lægge denne Sag Hindringer i Veien, hvilket ogsaa sandsynligviis havde været hensigtsløst. Men Anastasie, som tilligemed disse Tildragelser ogsaa aabenbarede mig Eders Skjebne, Bortfjernelsen fra Madrid, og sin omme Bekymring for Jer, kunde jeg trøste med den Efterretning, at den elskede Pellegrin var hendes Broder. Med Glæde modtog jeg Commandoen ved en Expedition mod Corsarerne, efterdi jeg anede, at jeg i disse Havne skulde see Jer igjen. Desværre maatte jeg saa sildigt, istedet for at møde Jer som Befrier, endogsaa træffe Eder under et Flag,

med hvilket Republikken fører Krig, jeg maatte først saare Jer dødeligt, før det blev mig forundt at omfavne Eder som Broder." —

„Tak være Eders ædle Klinge" — svarede Pellegrin — „den traf mig til Livet. Netop det Sted, paa hvilket ellers hiint frygtelige Mærke viste sig, føler jeg gjennemhugget, og dette Ar er mig af salig Forbetydning. Min Brøde er udslettet, og jeg behøver for Fremtiden ikke mere hiin frygtelige Dommer! Men nu siig mig, min elskede Broder, hvor finde vi Anastasie, og lad mig ved Din Haand træde frem for hende!"

„Desværre, det kan jeg ikke, kjære Pellegrin! thi min Pligt forbyder mig at forlade Venedig. Anastasie lever i Tydskland i hendes og Din Fødeby i en Congregation af adelige Fruer, under Navnet Ottocani, med en Veninde, som hun usigelig elsker. Men lad mig besørge alt, hvad der er Dig nødvendigt til denne Reise. Maaskee tilstaaer man mig om nogle Maaneder Orlov for at besøge Eder!" —

Pellegrin gav efter for Jaromars Ønske. Længsel gav ham Vinger, han reiste hurtigt, og snede efter nogle Dages Forløb mod Aftenen sin Fødeby. Hvor hans Hierte bankede ved dette Syn! Han ilede til Klosteret. Da han meldte sig som Grevinde Ottocanis Broder, bad Portnerfken ham at opholde sig. Efter nogle Øieblikke kom hun tilbage i Følgeskab med en sort klædt Dame. „Følg med hende," sagde Portnerfken. Damen vinkede, Pellegrin adlød taus. Hun førte ham ind i Kirken, som var oplyst af utallige Fakler. Foran Alteret stod en Liig-

kiste. „For Guds Skyld“ — tilraabte Pellegrin sin Ledsagerinde angst — „hvad skal jeg erfare?“ — „Memento mori!“ — hulkede den Tilsløredе, idet hun tilvinkede ham Taushed. Nu nærmede sig Cleresiet i talrig Processjon, man tog Laaget af Kisten, Pellegrin kastede et Blik derhen: „Gud! min Anelse!“ — raabte han, idet han overvældet af Smerte og Skræk sank paa Knæ. I Kisten hvilede lang og bleg, dog himmelsk skjøn — Anastasie, som for nogle Dage siden var hensovet og nu her blev bragt til Hvile. Englemildhed og himmelsk Fred laae over det ubeskrivelig deilige Ansigt. Ingen Dødskamp — det saae man paa den ædle Form — havde voldsomt sønderrevet Livstraaden, et Puft fra hiin Side havde udslukket den stille Flamme, der nu alt igjen var antændt, for evigt at lyse.

Choret begyndte i dybe, alvorlige Toner Exeqvierne. Pellegrin hørte de første Toner, derpaa hensank han i andægtig Veemod. De Geistlige maatte vække ham af hans Tankeløshed, fordi man vilde sætte Kisten ned i Graven. — „Kun endnu engang“ — raabte han — „lad mig trykke den Haand til mine Læber, som var bestemt til med den reneste Kjærlighed at forsøde mit hele Liv!“ Snart sank de jordiske Levninger ned, allerede skjultes de af den nedkastede Jord. Da nu Alle, ogsaa Pellegrin, ifølge den fromme Skik, med en Bøn om en glædelig Opstandelse havde kastet en Haandfuld Jord paa Graven, reiste han sig med de Ord: „nu er der Ingen, som elsker mig!“ — „Endnu een“ — svarede en qvindelig Stemme, idet han følte sin Haand omt trykket. Pellegrin saae sig om, det

var Pilarita. — „Gud, Donna Maria, I her?“ — „Kom med mig i mit Værelse, der skal I erfare min Skjebne, og tillige, hvad trøstende jeg kan sige Eder, ihvor tungt det end vil falde mit Hjerte.“ Begge forlode Graven og gik til Pilaritas Bolig i Klosteret. Pellegrin erfarede her, at Rodriguez, — hvad hans Søster aldrig havde anet, — virkelig havde været en hemmelig Jode, og havde foranstaltet Sammenkomster i sit Huus. Inquisitionen havde i den første Dom dømt ham fra Livet, men ved Formildelse var Dommen forandret til Landsforviisning og Inddragelse af hans Formue. Rodriguez gik til Wien, hvor han dog snart døde. Hans Søster lærte her at kjende og elske Anastasie. De bleve hinanden uundværlige, og Pilarita ledsagede Anastasie til hendes Fødeby, hvor hun tilligemed hende som Lægsøster i Klosteret førte et stille, opbyggeligt Liv.

Pellegrin aandede friere, da denne Beretning væltede Rodriguez Mord fra hans Samvittighed; men Tabet af Anastasie, en inderlig Foragt for det Jordiske og en kraftig Higen mod det Høiere førte ham tilbage til den saa længe glemte Kunst. De første Toner ved Anastasies Grav havde, ligesom fordum Davids Harpe forjog Sauls onde Aander, ogsaa forjaget Fortvivlelsens, uvirksom Tungsinds og umandig Orkesløsheds onde Genier fra hans Hjerte. Kunsten frembød ham et Middel til paa en skjøn og varig Maade at fjerne sin Smerte, idet den tillige anviste ham en værdig Virkekreds; mere passende for hans Eiendommelighed, end det moisommelige og lidet glædelige

Foretagende at studere Lægekunsten, hvortil han nu var for gammel.

Han søgte den ledige Kapelmesterpost ved den samme Domkirke, i hvilken hans Moder Julenatten før hans Fødsel havde bedet. Her nød han den rene Glæde ved kunstrette og aandrige Melodier at vække de Troendes høie Andagt, samt aarlig i Congregationens Kirke ved et af ham dertil componeret Requiem at høitideligholde Anastasies Dødsfest. Ogsaa Synet af Theodosius blev ham forundt. Tidt besøgte han den ærværdige, sølvhaarede Olding udenfor Byen i Klosteret, hvor han var opdraget. Hans gamle Ven og Lærer billigede af ganske Hjerte det Kald, som hans Pleiesøn efter et saa skjebnesvangert Liv havde valgt. Saa gammel end Theodos var bleven, saa maatte han dog trykke Pellegrins Øine i, skjøndt Naturens Gang havde fordret det Modsatte. Hans indtil Marven angrebne Liv udslukkedes pludseligt, da han engang i Pilaritas og Abbedens Selskab i alvorlig Betragtning taus beundrede sin Faders sidste Maleri, Hvilen paa Flugten. Pilarita tog Sløret. Pellegrin overlevedes af sin Kunstnerhæder og sine Venners dybe Beklagelser over, at han, af Himlen saa udmærket begavet, ikke tidligere var kommen til en klar Anskuelse af sit egentlige Kald til Kunsten. —

Forlovelsen i Muffen.

Episode af Jean Pauls „Palingenesien."

Det var i Aarene Fiirs, at jeg en kold Thomasaften kjørte hjem fra Eremitagen med Betta og hendes paa Forsædet siddende Fader. Jeg havde tabt den venstre Handske — man fandt den først næste Dag i den venstre Lomme, — og Decemberen gik min venstre Haand, min eneste Basiist paa Claveret, saa haardt tillivs, at jeg ansøgte Fader og Datter om et Leie til den i Muffens Hermelinsstue. Betta drog straz sin venstre Haand ud, lagde den under Muffen, og skjød denne tilligemed sin, endnu deri bosiddende høire Haand samt dens Frihed fra Indqvarteringer hen til mig. Jeg krob ind i Hermelinshuset. I Begyndelsen sov Haanden ud, blot for at blive varm og tillige huusvant: lidt efter lidt skjelnede den i Følelsens Mørke Objecterne. En lang Hermelinshale laae som Sengesnor eller Sengegvast tvers over den. Jeg reiste den i Veiret og bemægtigede mig denne Vievandskost, og viftede med den i det Fjerne, efterdi jeg, førend der i Vintergvarteret kunde foretages noget af Vigtighed, maatte vide, hvor langt den fiendtlige Haand laae fra mig. Tæt ved Muffens anden Udgang ligesom i et Baghold opholdt den fiendtlige Landgang sig. Jeg krob

— holdende Stridskjøllen mellem Tommel- og Pegefingeren — gjennem hele Varmekurven, og forurolige de nu Betta alvorligere med min Vifte. Men udenfor, nemlig med Anſigterne, ſad vi begge to rolige foran Faderen, og jeg meddeelte ham uden Forlegenhed paalideligere Efterretninger om den ruſſiſke Krigsflamme i Taurien, medens jeg ſelv førte Krig i Muffen. Omſtændighederne havde ſaaledes forandret ſig, at jeg nu med min Feltſlange næſten beſtrøg alle Bettas Fingre. Af Angſt for — at blive omringet af mine Fingre — og overhovedet indviklet i Haarenes Krat og Tykning — og under denne Komethale paa Himmelen — gjør Betta et af de driſtigſte Udfald og fanger Viften.

Nu først brød Ilden ret ud paa Krigsſkuepladſen i Muffen: jeg udleverede paa ingen Maade Koſten — i modſatte Retninger blev der betydeligt trukket, for og bag med Femſpand — Betta greb et længere Skaft af mit Labarum, jeg gjorde ſtrax det Samme — ikkun fem Haar laae nu mellem de fiendtlige og mine Fingre — meget hidſigt blev der ruſket — — pludſeligen giver jeg ſlip af Krigsliſt, Halen gaaer af og Betta holder den i Haanden — — — — „Saa at altſaa Catharina den Anden" (vedblev jeg til Faderen, og lod, ſom om jeg kun loe ad Keiſerinden over alle Ruſſer) „efter denne Erobring nu virkeligen er Paſcha af een Heſtehale." —

Ved lidt Opmærkſomhed var det let at forudſee, at Tabet af Koſten, min Standart, maatte drage de bedſte Følger for Huusenighed og Borgfred i Muffen efter ſig; en Feil ſom en Pige begaaer i Fælledſkab med os, er et

Slags Cement og Mundliim mellem hende og den Medskyldige. Jeg standsede strax alle Fiendtligheder i Portationen, gik til hendes Haand og bød hende min til Fred; skulde nu Fredsartiklerne enten ved et sagte Haandslag, som hos de gamle Tydskere, eller ved en stum Ced ratificeres, saa var det nødvendigt at løfte Fingrene iveiret.

Men da hendes Haand hvilede løst paa Ærens varme Feltseng og paa Halen, og ærgrede mig: saa kunde jeg gribe til Næve- eller Fingerretten og tage den selv tilfange. Jeg indtog en Regl og et Fingerled efter det andet, — men hendes Haand syntes, ligesom Ridder Gözes og Gorgonernes, at være af Jern — som en Brevtrykker paalagde først min Haand hendes hele Haand Brandskattens trykkende Byrde — alt forblev roligt; jeg fordeelte derpaa Trykket til de enkelte Lemmer, — disse rørte sig hist og her, — jeg gjorde endeligt de største Løb paa Haandens Stangharmonika, — Pater Fulgentii Hexetoffel eller Tordenafslederen, Fluesmekken nemlig, havde jeg trukket ud af hendes Haand, — jeg sad snart under snart over Haanden og strækkede mig ud og naaede lige til Pulsen, dette Hjertets Referent og corresponderende Telegraf. — Hvilke himmelske Qvintetter af Fingrene, der i Fingermuffen ligesaa vel som i Tingstuen vare Eedsfingere og repræsenterede guddommelige Personer! Hvilken huuslig Lykfalighed i Muffens Fjederseng, som kort før var et Krigsvælg! — Da jeg var mæt af, ligeover for Svigerfaderen midt i Muffefornøielserne at sætte ærgerlige Ansigter op angaaende det erobrede Krim: saa roste jeg, for at skjule mine fornøiede Miner, Zarinden for ham, og forbausede ham (thi han troede, jeg meente den

petersborgske) med følgende Ord: „hun gav godvillig slip paa Stridens Æble eller Stridens Hestehale, skjøndt hun har lange Hænder, ret som Hænder af Vandyk, hun eier et herligt Hjerte og mit ovenikjøbet....“ Men Slæden holdt og Bjælderne taug; jeg forlod den engliserede Haandpels, og jeg laae aldrig der siden i Vinterqvarteer. Blandt andre Eiendomme fratog jeg ogsaa Betta den lille Hale af Muffen, som jeg tyvagtigen pakkede ind i Haanden og tog med. Endnu bliver Halen i mit Huus foreviist Fremmede med disse Ord: „Dette er det Kjærlighedens Seletøi, hvori Jean Paul trak saa lykkeligt under sit Ægteskab til venstre Haand i den Bayreuther Pelsmuffe.“ — —

Pokalen.

Novelle af Ludvig Tieck.

Fra den store Domkirke klang Klokkerne til Høimesse. Hen over den vide Plads vandrede i forskjellige Retninger Mænd og Qvinder, Vogne kjørte forbi og Præster gik til deres Kirker. — Ferdinand stod paa den brede Trappe, skuende efter de Vandrende, og betragtende dem, som stege op for at bivaane Høimessen. Solskinnet glindsede paa de hvide Stene, Alt søgte Skygge mod Heden; kun han havde alt længe staaet tankefuld lænet til en Pille i de brændende Straaler uden at føle dem, thi han tabte sig ganske i de Erindringer, som stege op i hans Sjæl. Han gjennemtænkte sit Levnet, og begeistrede sig selv med den Følelse, som havde gjennemtrængt hans Liv, og udslukket alle andre Ønsker hos ham. Forrige Aar i samme Time stod han ogsaa her, for at see Koner og Piger at gaae til Messen; med ligegyldigt Hjerte og smilende Øie havde han betragtet de brogede Skikkelser, mangt et huldt Blik havde skalkagtigt mødt ham, mangen jomfruelig Kind havde rødmet; hans speidende Øie saae efter de nydelige smaa Fødder, hvorlunde de skrede op ad Trinene, hvorlunde det flagrende Skjørt meer eller mindre gled op for at afsløre de fiint-

dannede Ankler. Da kom over Torvet en ungdommelig Skikkelse, i Sort, rank og ædel; Dinene sædeligt heftede foran sig; let og frie svævede hun op ad Forhøiningen med liflig Ynde, medens Silkekjolen lagde sig om det skjønne Legeme, og bøiede sig som Musik om de bevægede Lemmer. Nu vilde hun gjøre det sidste Skridt, og af en Hændelse hævede hun Øiet, og traf med den meest himmelblaae Straale i hans Blik. Han stod som slagen af en Lynstraale. Hun snublede, og saa hurtigt han end sprang til, kunde han dog ikke forhindre, at hun jo i en kort Tid, knælende i den yndigste Stilling, laae for hans Fødder. Han løftede hende op, hun saae ikke paa ham, men rødmede stærkt, svarede ikke heller paa hans Spørgsmaal, om hun ikke havde stødt sig. Han fulgte hende ind i Kirken, og saae kun det Billede, hvorledes hun havde knælet for ham, og den skjønneste Barm bølgede ham imøde. — Næste Dag besøgte han atter Templets Dørtrin; Stedet var ham helligt. — Han vilde have reist bort; hans Venner oppebiede ham utaalmodigen i hans Hjem; men fra nu af var her hans Fædreland; hans Hjerte var forandret. Han saae hende oftere, hun undgik ham ikke, dog var det kun enkelte stjaalne Øieblikke, thi hendes rige Familie bevogtede hende nøie, og endnu mere en fornem skinsyg Brudgom. De tilstøde hinanden deres Kjærlighed, men vidste intet Raad i deres Tilstand; thi han var fremmed og kunde ikke tilbyde sin Elskede en saa stor udvortes Lykke, som hun med Ret kunde vente. — Da følte han sin Armod, og dog naar han tænkte tilbage paa sin forrige Levemaade, syntes han sig selv umaadelig rig; thi hans Tilværelse var helliget,

hans Hjerte svømmede stedse i de skjønneste Følelser; nu var Naturen hans Ven, og dens Skjønhed aabenbaret for hans Sandser, han følte sig ikke mere fremmed for Andagt og Religion, og betraadte det samme Dørtrin, Templets hemmelighedsfulde Mørke med ganske andre Følelser end i hine Letsindighedens Dage. Han trak sig tilbage fra sine Bekjendtskaber, og levede kun for Kjærligheden. Havde han gaaet igjennem hendes Gade, og kun seet hende ved Vinduet, var han lykkelig for den Dag; han havde tidt talt med hende i Aftenskumringen, hendes Hauge stødte til en af hans Venners, som dog ikke kjendte hans Hemmelighed. — Saaledes var et Aar henrunden.

Alle disse Scener af hans nye Liv droge atter igjennem hans Erindring. Han hævede sit Blik, da svævede den ædle Skikkelse allerede over Pladsen; hun skinnede ham imøde af den forvirrede Mængde, som en Sol. En liflig Sang tonede i hans længselsfulde Hjerte, og han traadte, da hun nærmede sig, tilbage til Kirken. Han rækkede hende Vievandet, hendes hvide Fingre zittrede, da de berørte hans, hun bøiede sig ydmygt. Han fulgte efter, og knælede i Nærheden af hende. Hans Hjerte hensmeltede aldeles i Veemod og Kjærlighed, det forekom ham, som om hans Væsen strømmede ud af Længslens Saar i andægtige Bønner; ethvert Præstens Ord rystede ham, enhver Tone af Musiken gjød Andagt i hans Barm; hans Læber bævede, da den Skjønne trykkede Korset ved Rosenkrandsen til den brændende røde Mund. Hvor havde han før saa aldeles været umodtagelig for denne Tro, denne Kjærlighed. Nu hævede Præsten Hostien, og Klokken klingede, hun bøiede

sig ydmygere, og korsede sit Bryst; og som en Lynild slog det igjennem al hans Kraft og Følelse, Alterbladet forekom ham levende, og Rudernes malede Skumring, som et paradisisk Lys; Taarer strømmede rigeligen fra hans Øine, og lindrede Hjertets fortærende Brand.

Gudstjenesten var forbi. — Han bød hende atter Vievandet, de talede et Par Ord sammen, og hun gik. — Han blev staaende for ei at vække Opmærksomhed; han saae efter hende, indtil hendes Kjoleflig forsvandt bag Hjørnet. Da følte han sig som en træt, vildfarende Vandringsmand, der i en tyk Skov seer den nedgaaende Sols sidste Glimt slukkes. Han vaagnede af sit Drømmerie, da en gammel tør Haand slog ham paa Skuldrene, og Een nævnede ham ved Navn. —

Han sprang tilbage, og gjenkjendte sin Ven, den vrantne Albert, som ellers drog sig tilbage fra alle Mennesker, og hvis eensomme Huus kun stod aabent for den unge Ferdinand. — Husker I endnu paa vor Aftale? spurgte den hæse Stemme. O! ja, svarede Ferdinand, og vil I endnu i Dag holde eders Løfte? Endnu i denne Time, gjentog hiin, hvis I vil følge mig.

De gik gjennem Staden, og i en afsides Gade kom de til en stor Bygning. I Dag, sagde den Gamle, maae I umage jer med mig over i Baghuset, i mit eensomste Kammer, for at vi ei skulle vorde forstyrrede. — De gik igjennem mange Værelser, derpaa over nogle Trapper; Gange aabnede sig for dem, og Ferdinand, som troede at kjende Huset, maatte forundre sig over Kamrenes Mængde, saavelsom over den vidtløftige Bygnings sælsomme Ind-

retning; men endnu mere derover, at den Gamle, som var ugift, og ingen Familie havde, beboede det alene med en eneste Tjener, og aldrig vilde bortleie det overflødige Rum til Fremmede. Albert lukkede endelig op, og sagde: nu ere vi paa Pladsen. Et stort høit Værelse, som var beklædt med rødt Damask, indfattet med gyldne Lister modtog dem, Stolene vare af samme Tøi, og gjennem røde, tykke Silketepper, som vare nedrullede, straalede et Purpurlys. Vent et Øieblik, sagde den Gamle, i det han gik ind i et andet Værelse. Ferdinand betragtede imidlertid nogle Bøger, i hvilke han fandt fremmede uforstaaelige Charakterer, Kredse og Linier, samt mange underlige Tegninger, og efter det lidet, han kunde læse, syntes det alchemistiske Skrifter; han vidste ogsaa at den Gamle stod i Rye som Guldmager. En Luth laae paa Bordet, som sælsomt var indlagt med Perlemoer og farvede Træsorter, som i glindsende Former forestillede Fugle og Blomster; Stjernen i Midten var et stort Stykke Perlemoer, paa det kunstigste udarbeidet i mange aabne Cirkelfigurer næsten som Vinduesrosen i en gothisk Kirke. — I betragter det Instrument, sagde Albert, som vendte tilbage, det er allerede tohundrede Aar gammelt, og jeg har bragt det med mig fra Spanien, som et Minde om min Reise. Dog lad alt det fare, og sæt jer nu.

De satte sig ved Bordet, som ligeledes var bedækket med et rødt Tæppe, og den Gamle stillede noget Indsvøbt paa Bordet. Af Medlidenhed med eders Ungdom, begyndte han, har jeg nyligen lovet jer at spaae jer, om I kan blive lykkelig eller ei, og dette Løfte vil jeg i nærværende

Time indløse, skjøndt I nyligen vilde holde Sagen for en Spøg. I behøver ikke at gyse, thi hvad jeg har for, kan skee uden Fare, og hverken frygtelige Citationer skulle foretages af mig eller noget græsseligt Syn forfærde jer. Tingen, jeg vil forsøge, kan kun i to Tilfælde mislykkes: hvis I nemlig ikke elsker saa oprigtigen, som I har villet bringe mig til at troe; thi da er min Umage forgjæves, og der viser sig slet intet; eller hvis I forstyrrer Oraklet, og ved et unyttigt Spørgsmaal, en hastig Opfaren tilintetgjør det, i det I forlader eders Sæde, og ødelægger Billedet; I maae altsaa love mig at forholde jer ganske rolig.

Ferdinand lovede det, og den Gamle løste det ud af Tørklæderne, som han havde medbragt. Det var en gylden Pokal af meget skjønt og kunstigt Arbeide. Om den brede Fod løb en Blomsterkrands flettet af Myrther, forskjellige Slags Løvværk og Frugter, udarbeidet i ophøiet Maneer i mat eller klart Guld. Et lignende Baand, men rigere, med smaa Figurer, og flygtende vilde Dyr, som bleve bange for Børnene eller legede med dem, trak sig rundt om Bægerets Midte. Skaalen var skjønt dreiet, den bøiede sig foroven udad mod Læberne, og indvendig funklede Guldet med rød Flamme. Den Gamle stillede Bægeret mellem sig og Ynglingen, og vinkede ham nærmere. — Foler I ikke noget, sagde han, naar eders Øie taber sig i denne Glands? Jo sagde Ferdinand, dette Skin afspeiler sig i mit Indre, jeg kunde næsten sige, jeg føler det i min længselsfulde Barm, som et Kys. — Saa skal det være, sagde den Gamle, lad nu ikke eders Øie vanke rundt om,

men hold dem fast paa denne Guldets Glands, og tænk saa levende som muligt paa eders Elskede. —

Begge sad en Stund rolige og skuede tankefulde paa det lysende Bæger. Men snart foer den Gamle med stumme Fagter, først langsomt, saa hurtigen og endelig i ilende Bevægelse med strygende Finger omkring den flammende Pokal i jævne Kredse. Derpaa holdt han atter op, og lagde Kredsene fra den anden Side. — Da han nogen Tid havde vedblevet dette Foretagende, troede Ferdinand at høre Musik; men den lod ligesom uden for i en fjern Gade. Dog snart kom Tonerne nærmere, de sloge stærkere og stærkere frem, sittrede tydeligere gjennem Luften, og han tvivlede aldeles ikke paa, at de jo strømmede frem af Bægerets Indre. Musiken blev stedse stærkere, og af en saa gjennemtrængende Kraft, at Ynglingens Hjerte bævede og Taarerne stode ham i Øinene. Ivrig sprang den Gamles Haand i forskjellige Retninger over Pokalens Munding, og det lod som Gnister foer ud af hans Fingre, og springende imod Guldet slukkedes med Funklen og Klang. Snart formeredes de lysende Prikker, og ligesom trukne paa en Traad fulgte de hans Fingres Bevægelse frem og tilbage; de glimrede med forskjellige Farver, og trængte sig lidt efter lidt tættere og tættere til hinanden, indtil de skjød sammen i Linier. Nu lod det, som om den Gamle i den røde Dæmring lagde et underfuld Net over det funklende Guld; thi han drog efter Godtbefindende Straalerne frem og tilbage, og tilvævede med dem Pokalens Aabning; de adlød ham, og bleve ligesom et Laag liggende i det de bevægede sig op og ned, og svævede mod hinanden. Da de saaledes

vare fængslede, beskrev han igjen Kredse omkring Randen, Musiken sank atter tilbage, og blev sagtere og sagtere indtil den ikke mere var hørlig; — det lysende Net hævede som i Angest. Med tiltagende Viften brast det, og Straalerne regnede draabevis ned i Skaalen, dog af de neddryppende hævede sig ligesom en rødlig Sky, der bevægede sig om sit Middelpunkt i mangehaande Kredse, og svævede som Skum over Mundingen. Et klarere Punkt svang sig med største Hurtighed igjennem de taagede Kredse. Da stod Billedet der, og som et Die skuede det pludseligt ud af Dampen, som gyldne Lokker flød og bølgede det foroven, og snart gik en blid Rødme op og ned i den svævende Skygge, og Ferdinand gjenkjendte sin Elskedes smilende Ansigt, de blaae Øine, de fine Kinder, den liflig røde Mund. Hovedet svævede hid og did, hævede sig tydeligere og synligere frem paa den ranke hvide Hals, og bøiede sig hen imod den henrykte Yngling. Den Gamle tegnede endnu bestandigen Kredse om Bægeret, de blændende Skuldre traadte frem, og eftersom den yndige Skikkelse trængte sig mere frem af den gyldne Seng, og livsalig vuggede frem og tilbage, saa viste sig nu begge de skjære, hvælvede og afskilte Bryster, paa hvis Yderste, den fineste Rosenknup med sød, skjult Rødme skinnede. Ferdinand troede at føle Aanden, idet det elskede Billede bølgende bøiede sig mod ham, og næsten berørte ham med de brændende Læber, han kunde i Forvirringen ei længer styre sig, men trængte sig med et Kys til Munden, og troede at gribe de skjønne Arme, for aldeles at løfte den nøgne Skikkelse ud af det gyldne Fængsel. Strax gjennemfoer en stærk Sittren det

liflige Billede, ligesom i tusinde Linier sank Hovedet og Kroppen sammen, og ved Foden af Pokalen laae en Rose; af hvis Rodme endnu det søde Smiil vinkede. Længsels-fuld greb Ferdinand den, trykkede den til sin Mund, ved hans brændende Attraa visnede den, og var hensvunden i Luft.

Slet har Du holdt Dit Løfte, sagde den Gamle for-trydelig, Du kan tilskrive Dig selv Skylden. Han ind-svøbte sin Pokal igjen, trak Gardinerne op, og aabnede et Vindue; det klare Daglys trængte ind, og Ferdinand for-lod veemodig og med mange Undskyldninger den Gamle.

Han ilede rort gjennem Byens Gader. Udenfor Por-ten satte han sig ned under Træerne. Hun havde om Morgenen sagt ham, at hun om Aftenen maatte kjøre paa Landet med nogle Slægtninge. Snart sad, snart vandrede han elskovsdrukken i Skoven, stedse saae han det livsalige Billede, hvorlunde det meer og meer strømmede frem af det glødende Guld, nu ventede han at see hende skride frem i sin Skjønheds Glands, og derpaa adsplittedes den skjønneste Form for hans Øie, og han skjændte paa sig selv, fordi han ved sin rastløse Kjærlighed, og ved sine Sandsers Forvirring havde forstyrret Billedet og maaskee sin Lykke.

Da Spadseregangen efter Middagstimen lidt efter lidt fyldtes med Mennesker, trak han sig dybere tilbage i Krat-tet; men speidende holdt han Øie med den fjerne Landevei, og enhver Vogn, som kom gjennem Porten, blev opmærksomt prøvet af ham.

Aftenen nærmede sig. Den nedgaaende Sol kastede et rødt Skin, og frem af Porten fløi den rigt forgyldte Vogn, som fyrigt glindsede i Aftenglandsen. Han ilede til. Hendes Øie havde allerede søgt hans. Venlig og smilende lænede hun den blændende Barm ud af Slaget, han modtog hendes elskovsfulde Hilsen og Vink; nu stod han ved Siden af Vognen; hendes fulde Blik faldt paa ham, og i det hun kjørende videre trak sig tilbage, fløi den Rose, som smykkede hendes Barm, ud, og laae ved hans Fødder. Han tog den op og kysede den, og han var tilmode, som om den spaaede ham, at han aldrig mere skulde see sin Elskede, at hans Lykke for stedse var nedbrudt.

Man løb op og ned ad Trapperne, hele Huset var i Oprør, alt raabte og gjorde Allarm til næste Dagens store Fest. Moderen var den driftigste, som og den gladeste; Bruden lod alt gaae sin Gang, og holdt sig, eftertænkende sin Skjæbne, i sit Kammer. — Man ventede endnu Sønnen, Capitainen med sin Hustru og tvende ældre Døttre med deres Mænd; Leopold, en yngre Søn var overgivent beskjæftiget med at formere Uordenen, at forstørre Larmen, og at forvirre Alt, i det han syntes at sørge for Alt. Agathe, hans endnu ugifte Søster, vilde bringe ham til Fornuft, og bevæge ham til ikke at bekymre sig om noget, og kun at lade de Andre blive i Ro, men Moderen sagde: stands ham ikke i hans Galskab; thi i Dag kommer det ikke an paa noget meer eller mindre, kuns maa jeg bede eder alle, da jeg desuden har saa meget at tænke paa, at J

ikke besvære mig med nogen Ting, som jeg ikke høist nødvendigen maa erfare; om de slaae Tallerkener itu, om nogle Sølvskeer mangle, om de Fremmedes Folk slaae Ruder ind, — ærgrer mig ikke med Beretningen om slige Bagateller.

Ret saa, Moder! sagde Leopold, det er et Sindelag værdigt en Regent! Om ogsaa nogle Piger brække Halsen, Kokken drikker sig fuld, og stikker Ild i Skorstenen, om saa Kjeldermesteren af Glæde lader Malvasiervinen løbe ud eller søbe ud, om slige Bagateller skal De intet erfare. — Det maatte da være, at et Jordskjælv kastede Huset omkuld; bedste Mama, det lod sig umuligen fortie.

Naar vil han dog engang blive klogere, sagde Moderen; hvad troer Du, Dine Sødskende ville tænke, naar de gjensinde Dig ligesaa gal, som de forlod Dig for to Aar siden.

De maae lade min Charakteer vederfares Ret, svarede den livlige Yngling, at jeg nemlig ikke er saa foranderlig, som de eller deres Mænd, der i faa Aar have forandret sig saa meget, og det vistnok ikke til deres Fordeel.

Nu traadte Brudgommen til, og spurgde efter Bruden. Kammerjomfruen blev sendt efter hende. Kjære Moder! har Leopold forebragt Dem min Bøn? spurgte den Forlovede.

Ikke det jeg veed, sagde hun; under denne Uorden her i Huset kan man ingen fornuftig Tanke satte.

Bruden kom ind, og de unge Folk hilste hinanden med Glæde. Bønnen, som jeg omtalte, vedblev Brudgommen, er denne, at de ikke maa tage det ilde op, hvis

jeg bringer Dem endnu en Gjæst i Deres Huus, som i disse Dage allerede saameget er opfyldt.

De veed selv sagde Moderen, at saa rummeligt det ogsaa er, vil der vanskeligt kunne indrettes flere Værelser.

Jo, raabte Leopold, jeg har allerede tildeels sørget derfor, jeg har ladet den store Stue i Baghuset rydde op.

Jh bevares, den er ikke anstændig nok, sagde Moderen, i mange Aar er den jo næsten kun brugt til Pulterkammer.

Den er prægtigt istandsat, sagde Leopold, og Vennen, for hvem den er bestemt, seer ikke heller paa sligt, ham er det kun om vor Kjærlighed at gjøre, han har heller ingen Kone, og befinder sig gjerne i Ensomhed, saa at den just vil være efter hans Hoved. Vi have havt Møie nok med at overtale ham, og med atter at bringe ham blandt Folk. — Dog vel ikke jeres sørgelige Guldmager og Aandemaner? spurgte Agathe.

Ingen anden end ham, gjentog Brudgommen, hvis de nu engang vil kalde ham saaledes.

Saa tillad det ikke, kjære Moder, vedblev Søsteren; hvad skal en saadan Mand i vort Huus? Jeg har nogle Gange seet ham gaae paa Gaden med Leopold og er bleven bange for hans Ansigt, og den gamle Synder søger næsten aldrig Kirken, han elsker hverken Gud eller Menneskene, og det medbringer ingen Velsignelse ved en saa høitidelig Leilighed at føre slige Vantroe til Huse. Hvem veed, hvad deraf kan flyde? — Hvor Du nu taler! sagde Leopold opbragt, fordi Du ikke kjender ham, saa fordømmer Du ham, og fordi han ikke mere er ung og yndig, saa

maa han, efter Din Mening, være en Aandemaner og et berygtet Menneske.

Tilstaae, bedste Moder, sagde Brudgommen, vor gamle Ven en liden Plads i Deres Huus, og lad ham tage Deel i vor almindelige Glæde. Det lader til, kjære Søster Agathe, at han har oplevet megen Ulykke, som har gjort ham mistroisk og menneskefiendsk, han skyer alt Selskab, og gjør kun en Undtagelse med mig og Leopold; jeg skylder ham meget, han har først givet min Aand en bedre Retning, ja, jeg kan sige, maaskee han alene har gjort mig min Julies Kjærlighed værdig.

Mig laaner han alle Bøger, vedblev Leopold, og hvad mere er, gamle Manuscripter, ja hvad endnu er mere, Penge paa mit blotte Ord; han har det christeligste Sindelag, lille Søster, og hvem veed, om Du ikke ved hans nærmere Bekjendskab lader din Knibskhed fare, og forelsker Dig i ham, saa hæslig han ogsaa nu forekommer Dig.

Naa saa bring ham til os, sagde Moderen, jeg har allerede tilforn maattet høre saa meget om ham af Leopold, at jeg er nysgjerrig efter at gjøre hans Bekjendtskab. Kun maa de staae til Ansvar for, at vi ingen bedre Bolig kunne give ham.

I det samme ankom Reisende. — Det var Lemmer af Familien; de gifte Døttre, saavelsom Officieren medbragte deres Børn. Den gode Gamle glædede sig ved at see sine Børneborn; rundtom hørtes Velkomster og muntre Samtaler, og da Brudgommen og Leopold ogsaa havde modtaget og aflagt deres Hilsener, saa gik de bort for at hente deres gamle vrantne Ven.

Denne boede den meste Tid af Aaret paa Landet en Miil fra Byen, men holdt sig dog en lille Bolig i en Hauge udenfor Porten. Her havde begge de unge Mennesker lært at kjende ham. De traf ham nu paa et Kaffehuus, hvor de havde sat hinanden Stævne. Da det allerede var blevet Aften, begave de sig tilbage til Brudehuset.

Moderen modtog den Fremmede meget venskabeligt; Døttrene holdt sig noget borte, især var Agathe bange, og undgik omhyggeligen hans Blik. Men efter de første ligegyldige Samtaler var den Gamles Øine ufravendt heftet paa Bruden, som senere var traadt ind til Selskabet; han syntes henrykt, og man bemærkede, at han søgte hemmeligen at aftørre en Taare. Brudgommen frydede sig ved hans Glæde, og da de efter nogen Tid stode afsides ved Vinduet, greb han hans Haand, og spurgte ham: hvad siger de om min elskede Julie? Er hun ikke en Engel? — O min Ven, svarede den Gamle rørt, en saadan Skjønhed og Ynde har jeg endnu aldrig seet, eller jeg burde hellere sige (thi dette Udtryk er urigtigt) hun er saa skjøn, saa fortryllende, saa himmelsk, at det forekommer mig, som om jeg havde kjendt hende for længe siden, som var hun, skjøndt fremmed for mig, min Phantasies fortroligste Billede, der stedse havde boet i mit Hjerte.

Jeg forstaaer dem, sagde Ynglingen, ja det sande Skjønne, Store og Ophøiede overrasker os, i det vi undres og forbauses derover, dog ikke som noget Fremmed, Uhørt og Useet, men vort inderste Væsen vorder os i saadanne

Øieblikke klart, vore dybeste Erindringer blive vakte, og vore nærmeste Følelser levendegjorte.

Ved Aftensbordet tog den Gamle kun liden Andeel i Samtalerne; hans Blik var stadigen fæstet paa Bruden, saa at denne tilsidst blev forlegen og ængstelig. — Krigsmanden fortalte om et Felttog, han havde bivaanet, den rige Kjøbmand talte om sin Handel og de slette Tider, og Godseieren om de Forbedringer, som han i sit Landvæsen havde begyndt.

Efter Bordet tog Brudgommen Afsked, og gik for sidste Gang hjem i sin eensomme Bolig; thi herefter skulde han med sin unge Kone boe i Moderens Huus, deres Værelser vare allerede indrettede. Selskabet skiltes ad, og Leopold førte den Fremmede til hans Værelse. I undskylder vel, begyndte han paa Gangen, at I maa boe lidt afsides, og ikke saa bequemt, som min Moder ønskede, men I seer selv, hvor talrig vor Familie er, og i Morgen kommer flere Slægtninge. I det mindste vil I ikke kunde løbe bort for os, thi I finder vist ikke ud af den vidtløftige Bygning.

De gik endnu gjennem nogle Gange; endelig gik Leopold, og bad Godnat. Tjeneren satte to Voxlys fra sig, og spurgte om han skulde klæde den Fremmede af, og da denne frabad sig enhver Opvartning, gik hiin bort, og han befandt sig alene. Hvor kan det dog være, sagde han, i det han gik op og ned, at hint Billede i Dag saa levende strømmer frem af mit Hjerte? Jeg glemte alt det Forbigangne, og troede at see hende selv. Jeg var igjen ung, og hendes Stemme klang som fordum, jeg syntes mig op-

vaagnet af en ængstelig Drøm, men nei, nu er jeg vaagnet, og det hulde Bedrag var kun en sød Drøm.

Han var for urolig til at kunne sove, han betragtede nogle Tegninger paa Væggene, og derpaa Værelset. — I Dag er alt saa bekjendt, udraabte han, jeg kunde jo næsten skuffe mig selv med den Indbildning, at dette Huus og dette Værelse ei vare mig fremmede. Han søgte at fæste sine Erindringer, og tog nogle store Bøger op, som stode i Krogen. Da han havde gjennembladet dem, rystede han med Hovedet. — En Luthkasse stod op til Muren; han aabnede den, og fremtog et gammelt sælsomt Instrument, som var beskadiget og manglede Strænge. Nei, jeg tager ikke feil, raabte han bestyrtet: denne Luth er altfor kjendelig, det er min længst hensovne Vens, Alberts, spanske Luth; hist staae hans magiske Bøger, dette er Kammeret, i hvilket han vilde opvække mig hiint livsalige Orakel, Teppets Rødme er blegnet, den gyldne Indfatning mat, men underfuldt lever alt, alt fra hine Timer i min Sjæl; derfor gysede jeg, da jeg gik herhid, paa hine lange indviklede Gange, ad hvilke Leopold førte mig; o! Himmel, her paa dette Bord steg Billedet strømmende frem, og voxede ligesom vandet og forfrisket af det røde Guld, det samme Ansigt tilsmilede mig her, som i Aften hist i Salen næsten har gjort mig vanvittig, i hiin Sal, hvor jeg saa ofte gik op og ned med Albert i fortrolige Samtaler.

Han klædte sig af, men sov kun lidet, om Morgenen stod han tidlig op, og betragtede Værelset paa nye, han aabnede Vinduet, og saae de samme Hauger og Bygninger for sig, som fordum, kun vare nu imidlertid mange nye

Huse byggede til. Fyrgetyve Aar ere siden den Tid henrundne, sukkede han, og enhver Dag indeholdt dengang længere Liv end hele det øvrige Tidsrum.

Han blev igjen kaldt til Selskabet. Morgenen hengik under mangehaande Samtaler, endelig traadte Bruden i sin Pynt ind. Saasnart den Gamle fik Øie paa hende, blev han ligesom ude af sig selv, saa at hans Bevægelse ikke undgik nogen i Selskabet. Man begav sig til Kirken, og Vielsen blev fuldbyrdet. Da alle igjen vare komne hjem, spurgte Leopold sin Moder: naa, hvorledes synes de om vor Ven, den gode vrantne Gamle?

Jeg havde, svarede hun, ifølge jeres Beskrivelser tænkt mig ham langt mere afskrækkende, han er jo blid og deeltagende, man kunde satte sand Tillid til ham.

Tillid? raabte Agathe, til disse frygtelige brændende Øine, disse tusinde Rynker, denne blege indknebne Mund, og denne sælsomme Latter, som klinger og lader saa haanlig? Nei? Gud bevare mig for saadan en Ven! Hvis onde Aander ville isøre sig Menneskeskikkelse, maae de tage en saadan Form.

Sandsynligviis dog en yngre og mere yndig, svarede Moderen; men jeg gjenkjender ikke heller den gode Gamle i din Beskrivelse. Man seer, at han er af heftigt Temperament, og har vant sig til at indeslutte alle sine Følelser hos sig selv; han maa, som Leopold siger, have oplevet megen Ulykke, derfor er han bleven mistroisk, og har tabt hiin jævne Aabenhjertighed, som især kun er de Lykkelige egen.

Deres Samtale blev afbrudt ved det indtrædende Selskab. Man gik til Bords, og den Fremmede sad mellem Agathe og den rige Kjøbmand. Da man begyndte at drikke Skaalerne, raabte Leopold: bie et Øieblik, mine kjære Venner, dertil maae vi have vor Høitidspokal, som da skal gaae rundt! Han vilde staae op, men Moderen betydede ham at blive siddende: du finder den dog ikke, sagde hun, thi jeg har gjemt alt Sølvtøi paa et andet Sted. Hun gik hurtigen ud for selv at hente den. Hvor vor Gamle i Dag er driftig og munter, sagde Kjøbmanden, saa tyk og bred hun end er, kan hun dog endnu bevæge sig rask, skjøndt hun allerede er over de tredsindstyve; hendes Ansigt er stedse lyst og fornøiet; men i Dag er hun især lykkelig, da hun atter forynges i sin Datters Skjønhed. Den Fremmede tilstod det, og Moderen kom tilbage med Pokalen. Man fyldte den med Viin, og ved den øverste Bordende begyndte den at gaae rundt, i det enhver udbragte en Skaal for det, der var ham det kjæreste og ønskeligste, Bruden sin Ægtefælles Held og Lykke, denne sin skjønne Julies Kjærlighed, og saaledes enhver efter Raden. Moderen tøvede, da Bægeret kom til hende. Kun rask! sagde Officieren noget raat og ubetænksomt; vi veed jo dog, at de holder alle Mænd for utroe, og ikke een værdig en Kones Kjærlighed; — hvad feiler dem da kjæreste Moder? Hun saae paa ham, i det en blid Alvor udbredte sig over hendes milde Ansigt. Efterdi min Søn, sagde hun, kjender mig saa nøie, og saa strengt dadler min Tænkemaade, saa være det mig ogsaa tilladt, ikke at udsige hvad jeg just nu tænkte, og han bør søge med sin uskrømtede Kjærlighed at

gjøre det til Usandhed, hvad han troer at kjende, som min Overbeviisning. — Uden at drikke gav hun Bægeret videre, og Selskabet var for nogen Tid forstemt.

Man fortæller sagde Kjøbmanden sagte, idet han bøiede sig til den Fremmede, at hun ikke har elsket sin Mand, men en anden, som dog var blevet hende utroe; dengang skal hun have været den skjønneste Pige i Staden.

Da Bægeret kom til Ferdinand, betragtede han det med Forbauselse; thi det var det samme, af hvilket Albert fordum havde fremlokket ham det skjønne Billede. Han skuede ind i Guldet og den bølgende Viin, hans Haand rystede; det vilde ikke have forundret ham, hvis hiin Skikkelse atter var fremblomstret af det funklende Tryllebæger, og med den hans hensvundne Ungdom. Nei, sagde han efter nogen Tid næsten høit, det er Viin, som her gløder! Hvad skulde det ellers være? sagde Kjøbmanden leende, drik De kuns! En Gysen gjennemfoer den Gamle, han udtalte heftigen Navnet Franziska, og satte Pokalen til de hede Læber. Moderen kastede et spørgende forundret Blik over paa ham. Hvor har de faaet dette skjønne Bæger? sagde Ferdinand, der skammede sig over sin Adspredelse. Allerede for mange Aar siden, svarede Leopold, endnu førend jeg blev født, kjøbte min Fader den tilligemed dette Huus og alle Møbler af en gammel eensom Pebersvend, et stille Menneske, hvem Naboerne rundt om holdt for en Troldmand. — Ferdinand gad ikke sige, at han havde kjendt ham, thi hans Tilværelse var altfor meget forvirret til en selsom Drøm, til at han skulde lade de øvrige, endog kun i Afstand, skue ind i hans Gemyt.

Efter tilendebragt Maaltid blev han alene med Moderen, efterdi de Unge vare gangne bort, for at gjøre Anstalter til Ballet. Sæt Dem hos mig, sagde Moderen, vi ville hvile os, thi vi ere jo for gamle til at dandse, og, hvis det ei er ubeskedent at spørge, saa sig mig, om De ellers nogensteds før har seet vor Pokal, eller hvad det var, der rørte Dem saa inderligt.

O! naadige Frue, sagde den Gamle, tilgiv min daarlige Heftighed og Følsomhed; men siden jeg er kommen i deres Huus, forekommer det mig, som om jeg ikke tilhørte mig selv mere; thi hvert Øieblik forglemmer jeg, at mit Haar er graat, at mine Elskede ere døde. Deres skjønne Datter, som i Dag høitideligholder sit Livs gladeste Dag, ligner en Pige, som jeg i min Ungdom kjendte og tilbad, saameget, at jeg næsten maa holde det for et Underværk; — ligner, nei, det Udtryk siger for lidt, det er hende selv! Ogsaa i dette Huus har jeg været tidt, og er engang paa den selsomste Maade blevet bekjendt med denne Pokal. Han fortalte hende derpaa sit Eventyr. Paa hiin Dags Aften, saa sluttede han sin Fortælling, saae jeg min Elskede for sidste Gang i Lystskoven, da hun reiste paa Landet, hun tabte en Rose, den har jeg gjemt, hende selv har jeg mistet, thi hun blev mig utroe, og kort derefter gift.

Gud i Himmelen, raabte Bedstemoderen, og sprang heftigt rørt op, du er dog ikke Ferdinand?

Det er mit Navn, sagde han.

Jeg er Franziska, svarede Moderen. De vilde omfavne hinanden, og fløi hurtigen tilbage. Begge betragtede hinanden med prøvende Blikke, begge søgte af Tidens Ode-

læggelse atter at udvikle hine Træk, som de fordum havde kjendt og elsket hos hinanden, og ligesom enkelte Stjerner i mørke Tordennætter kun flygtige Øieblikke glimre gaadefuldt frem mellem de sorte Skyers Tog, og strax igjen slukkes, saaledes fremlyste som et hurtigt Lyn af Øine, Panden og Munden undertiden de velbekjendte Træk, og det var dem, som om deres Ungdom i det Fjerne smilede og græd. Han bøiede sig ned, og kyssede hendes Haand, i det to store Taarer trillede ned, derpaa omfavnede de hinanden hjerteligen.

Er din Kone død? spurgte Moderen.

Jeg har aldrig været gift, hulkede Ferdinand.

Himmel, sagde hun, og vred sine Hænder, saa har jeg været dig utro, dog nei, ikke utro. Da jeg kom tilbage fra Landet, hvor jeg havde opholdt mig to Maaneder, hørte jeg af alle Mennesker, selv af dine Venner, ikke blot af mine, at du forlængst var reist bort og gift i dit Fædreland, man viste mig de troværdigste Breve, man overtalte mig ivrigen, man benyttede min Trøstesløshed, min Vrede, og saaledes skeete det, at jeg gav en fortjenstfuld Mand min Haand; mit Hjerte, mine Tanker vare stedse dig helligede.

Jeg har ikke været langt borte herfra, sagde Ferdinand, men efter nogen Tid erfarede jeg dit Giftermaal. Man vilde adskille os, og det er lykket dem. — Du er en lykkelig Moder, jeg lever i det Forgangne, og alle dine Børn vil jeg elske som mine. Men hvor underligt, at vi siden aldrig have seet hinanden.

Jeg gik kun lidt ud, sagde Moderen, og min Mand, som snart derpaa med en Arv antog et andet Navn, har ogsaa derved betaget dig enhver Tvivl om, at vi kunde boe i samme Bye.

Jeg skyede Menneskene, sagde Ferdinand, og levede kun i Ensomheden, Leopold er næsten den eneste, som igjen drog mig til sig, og førte mig blandt Mennesker. O! elskede Veninde, det er ligesom en gyselig Spøgelseshistorie, hvorlunde vi have mistet og gjenfundet hinanden.

Ungdommen fandt begge de Gamle opløste i Taarer, og dybt rørte. Ingen af dem sagde, hvad der var forefaldet, Hemmeligheden syntes dem hellig. — Men herefter var Oldingen en Ven af Huset, og kun Døden adskilte de Væsener, der saa underfuldt havde gjenfundet hinanden, for kort Tid efter atter at forene dem.

Malerierne.

Novelle af Ludvig Tieck.

„Behag imidlertid at træde her ind i Malerisalen," sagde Tjeneren, idet han aabnede Døren for den unge Eduard; „den gamle Herre vil strax være her hos Dem."

Med tungt Hjerte traadte den unge Mand ind ad Døren. Hvor langt anderledes var ikke mit Hjerte stemt, tænkte han ved sig selv, da jeg fordum med min ædle Fader vandrede gjennem disse Værelser! Det er den første Gang, jeg laaner Haand til Sligt, og det skal ogsaa blive den sidste. Ved Gud, det skal det! Det er ogsaa paa Tide, at jeg tager mig selv og Verden paa en anden Maade.

Han gik længere ind i Salen, og stillede et indsvøbt Maleri op mod Væggen. Hvor er det dog muligt, vedblev han i sine stumme Betragtninger, at holde det ud mellem alle disse livløse Billeder, og ene og alene leve i dem og for dem! Skulde man ikke troe, at disse Enthusiaster sank ned i et fortryllet Rige? For dem er Kunsten alene det Vindue, gjennem hvilket de øine Naturen og Verden; de formaae kun at erkjende begge, idet de sammenligne dem med deres Portraiter. I denne Drøm tilbragte dog ogsaa

min Fader sine Aar; hvad der ikke havde Forbindelse med hans Samling, havde ikke mere Betydning for ham, end om det havde tildraget sig under Polen. Det er dog underligt, at enhver Begeistring saa let fører til at indsnevre vor Tilværelse og alle vore Følelser.

Her hævede han sit Øie, og blev næsten ligesom blændet eller forskrækket over et Maleri, som uden Ramme ganske simpelt hængte i den øvre Region af den høie Sal. En ung Pige, hvis blonde Lokker i siirlig Uorden omgav Hovedet, kigede med et overgivent Smil ned; hun var iført en let Natdragt, den ene Skulder var noget blottet og traadte fyldig og skinnende frem, i lange siirlige Fingre holdt hun en nys udsprunget Rose ganske nær ved de blussende røde Læber? „Naa, det maa man tilstaae," raabte Eduard høit, „hvis dette Billede er af Rubens, og det maa det være, saa har den herlige Mand i slige Gjenstande overgaaet alle andre Mestere! Det lever, det aander! Hvor den friske Rose blomstrer de endnu friskere Læber imøde. Hvor klar og fiin staaer ikke begges Rødme ved Siden af hinanden og dog saa sikkert adskilt! Og see denne glindsende, fyldige Skuldre, og det gule Haar som strømmer over den i Uorden! Hvor kan dog den gamle Walther lade sit bedste Stykke hænge saa høit oppe og uden Ramme, medens alt det andet Kram glimrer i de kostbareste Indfatninger?"

Han hævede atter Blikket og begyndte at fatte, hvilken mægtig Kunst Maleriet maatte være, thi Billedet blev stedse mere og mere levende. „Nei, disse Øine!" sagde han igjen til sig selv, ganske hensjunket i Beskuelse, „hvor-

ledes kunde Pensel og Farve frembringe noget Saadant? Seer man ikke Brystet aande? Fingrene og den runde Arm bevæge sig?"

Og saaledes var det ogsaa virkelig; thi i dette Øieblik reiste det yndige Billed sig, og kastede med et Udtryk af skjelmsk Overgivenhed Rosen ned, saa at den fløi lige i Ansigtet paa den unge Mand; det traadte derpaa tilbage og lukkede det lille Vindue, saa det klirrede.

Forskrækket og undseelig tog Eduard Rosen op fra Gulvet. Han mindedes nu tydeligt den smalle Gang, som foroven løb langs med Salen og førte til Værelserne i anden Etage; de øvrige smaa Vinduer vare dækkede af Billeder, kun dette ene havde man, for at skaffe Gangen Lys, ladet blive praktikabelt, og Husets Herre pleiede ofte herfra at monstre de Gjæster, som vilde besøge hans Galleri. „Er det muligt," sagde Eduard, efterat have gjenkaldt sig alle disse Omstændigheder, „at den lille Sophie i et Tidsrum af fire Aar har kunnet voxe op til en saadan Skjønhed?" — Ubevidst og i en underlig adspredt Stemning trykkede han Rosen til sine Læber, stillede sig derpaa, med Blikket stivt heftet paa Gulvet, op til Væggen, og bemærkede ikke, at den gamle Walther allerede i nogle Secunder havde staaet ved Siden af ham, før denne ved et venligt Slag paa Skuldren vækkede ham af hans Drømmerier. „Hvor var De henne, unge Mand?" sagde han spøgende; „De seer ud som Een, der har havt en Aabenbaring!"

„Det forekommer mig selv saaledes," svarede Eduard; „tilgiv, at jeg uleiliger Dem med mit Besøg!"

„Vi burde ikke være saa fremmede for hinanden, min unge Ven!“ sagde den Gamle hjerteligt; „det er nu allerede over fire Aar, siden De var her i mit Huus. Er det Ret, saa aldeles at glemme Deres Faders Ven, Deres fordums Formynder, der sandelig altid meente det godt med Dem, om vi end dengang havde nogle Differentser med hinanden?“

Eduard rødmede og vidste ikke ret strax, hvad han skulde svare. „Jeg troede ikke, at De vilde savne mig,“ stammede han endelig. „Meget — Alt kunde have været anderledes; men Ungdommens Vildfarelser.“ —

„Lader os ikke tale derom,“ raabte den Gamle i glad Stemning; „hvad hindrer os i at fornye vort gamle Bekjendtskab og Venskab? Hvad fører Dem i Dag til mig?“

Eduard slog Øiet ned, derpaa kastede han et hastigt, flygtigt Blik paa den gamle Ven, betænkte sig endnu, og gik derpaa med nølende Skridt hen til den Pille, hvor Billedet stod og tog Klædet af, hvori det var svøbt. „Seer De her,“ sagde han, „hvad jeg uventet endnu har fundet i min salig Faders Efterladenskaber, et Billede, som var gjemt i et Bogskab, hvilket jeg i flere Aar ikke havde aabnet. Kjendere ville forsikre, at det er en fortræffelig Salvator Rosa.“

„Det er det ogsaa,“ raabte den gamle Walther med begeistrede Blikke. „Ah, det er et herligt Fund; hvor heldigt, at De saa uformodet har opdaget det. Ja, min bortgangne, kjære Ven havde Skatte i sit Huus, og han vidste ikke selv, hvormeget han besad.“

Han stillede Billedet i det rette Lys, prøvede det med tindrende Øine, gik nærmere og traadte igjen tilbage, fulgte i Fraſtand Figurernes Linier med en Kjenderfinger og ſagde derpaa: „Vil De overlade mig det? Siig mig Priſen, og Billedet er mit, hvis det ikke er for dyrt.“

Imidlertid var en Fremmed, ſom i en anden Vending af Salen tegnede efter en Giulio Romano, kommet hen til dem: „En Salvator?“ ſpurgte han i en noget ſkjærende Tone,“ og den har De virkelig fundet ſom gammel Eie i et Efterladenſkab?“

„Javiſt!“ ſagde Eduard, idet han med et ſtolt Blik ſaae op og ned af den Fremmede, hvis ſimple Frakke og jævne Væſen omtrent kunde antyde en reiſende Kunſtner.

„Saa er De ſelv bedraget,“ ſvarede den Fremmede i en ſtolt, raa Tone, „ifald De ikke vil bedrage; thi dette Billede er øienſynligt et temmelig moderne, maaſkee er det ganſke nyt, idet Mindſte viſtnok ikke over ti Aar gammelt, en Efterligning af Meſterens Maneer, godt nok til for et Øieblik at ſkuffe, men ſom ved noiere Prøvelſe ſnart viſer ſig for Kjenderen i al ſin Nøgenhed.“

„Jeg maa i høi Grad undre mig over denne Anmaſſelſe,“ udraabte Eduard, ganſke bragt ud af Fatning. „I min Faders Efterladenſkab befandt ſig lutter gode Billeder og Originaler; thi han og Hr. Walther gjældte ſtedſe ſor Byens bedſte Kjendere. Og nu ovenikjøbet, hos vor berømte Kunſthandler Erich hænger et Pendant til denne Salvator, for hvilket en Reiſende for nogle Dage ſiden har budt en meget ſtor Sum. Man ſtille begge Billeder ſam-

men, og man vil see, at de ere af een og samme Mester og høre sammen."

„Saa?" sagde den Fremmede i en langtrukket Tone. „De kjender altsaa eller veed ogsaa Noget om hiin Salvator? Den er ganske rigtigt fra samme Haand som dette her, det er udenfor al Tvivl. Her i Byen ere denne Mesters Originaler sjeldne, og Hr. Erich og Walther eie Intet af ham, men jeg er fortrolig med denne store Malers Pensel, og giver Dem mit Ord paa, at han aldrig har havt sin Haand ved disse Billeder, men at de hidrøre fra en Nyere, som med dem vil føre Kunstyndere bag Lyset."

„Deres Ord?" raabte Eduard blussende rød. „Deres Ord? Jeg skulde mene, at her havde Mit ligesaa meget, ja meer at betyde!"

„Paa ingen Maade!" svarede den Ubekjendte, „og tillige maa jeg ret beklage, at De har ladet dem overraske og forraade af deres Heftighed. De veed altsaa Besked med Fabrikationen af dette Fuskeri, og De kjender den ganske dygtige Efterligner?"

„Nei!" raabte Eduard endnu heftigere; „De skal bevise mig denne skjændige Bestyldning! disse Anmasselser, disse Usandheder, som De saa dristigt fremfører, røbe en mere end forhadt Characteer."

Geheimeraad Walther var i den største Forlegenhed ved, at denne Scene just skulde forefalde i hans Huus. Han stod og undersøgte Billedet nøie, og havde allerede overtydet sig om, at det var en moderne, men fortræffelig Efterligning af den berømte Mester, som nok havde kunnet vildlede selv et mere øvet Øie. Det smertede ham inder-

ligt, at den unge Eduard var indviklet i denne Handel; men begge de Stridende vare saa heftigt opbragte, at enhver Mægling blev umulig.

„Snak have vi nok af, min Herre!" raabte den Fremmede nu ogsaa med forstærket Stemme, „De er under min Vrede, og det glæder mig meget, at Tilfældet har ført mig til dette Galleri, for at forebygge, at en værdig Mand og Samler blev bedraget."

Eduard fraadede af Raseri. „Det har ikke været saaledes meent!" sagde den Gamle formildende.

„Jovist var dette Meningen," vedblev den Fremmede; „det er et gammelt, ofte gjentaget Spil, ved hvilket man ikke engang har fundet det Umagen værd at anbringe en nye Opfindelse. Jeg saae i Kunsthandelen hiin saakaldte Salvator Rosa; Eiermanden holdt den for ægte, og blev end mere bestyrket deri, da en Reisende, der, efter hans Klædning at dømme, kunde være en meget fornem Mand, bød en høi Priis for det lille Billede; han vilde ved sin Tilbagekomst igjen komme derind, og udbad sig af Kunsthandleren, at han i det Mindste i fire Uger ikke skulde lade Maleriet komme fra sig. — Og hvo var denne fornemme Herre? en bortjaget forhenværende Kammertjener hos Grev Alten i Wien. Paa den Maade er det tydeligt, at det hele Spil, fra hvem det saa hidrører, har været anlagt paa Dem, Hr. Walther, og Deres Ven Erich."

Eduard havde imidlertid allerede med sittrende Hænder igjen indsvøbt sit Billede; han skar Tænder, stampede med Foden og skreg: „Satan skal betale mig denne Streg!" Derpaa styrtede han ud af Døren og bemærkede ikke, at

den unge Pige, hidlokket ved den høirøstede Kiv, igjen stod deroppe og saae ned i Salen.

„Min høistærede Herre!“ saaledes henvendte den gamle Herre sig til den Ubekjendte, „De har voldt mig Smerte; De har behandlet den unge Mand altfor overilet; han er letsindig og udsvævende, men jeg har hidtil endnu ikke hørt nogen slet Streg af ham.“

„Een maa altid være den første!“ sagde den Fremmede med kold Bitterhed; „han har idetmindste idag givet Lærepenge, og enten vender han om eller lærer saameget, at man maa føre sine Sager klogere og paa ingen Maade tabe Fatningen.“

„Han er vist selv ført bag Lyset,“ sagde den gamle Walther, „eller han har virkelig, som han siger, fundet Billedet, og hans Fader, som var en stor Kjender, har allerede af den Grund, at det ikke var ægte, skaffet det afveien.“

„De vil vende det til det Bedste, gamle Herre!“ sagde den Fremmede; „men i saa Tilfælde var den unge Mand ikke blevet saa uanstændig hidsig. Hvem er han da egentlig?“

„Hans Fader,“ fortalte den Gamle, „var en rig Mand, der efterlod en stor Formue; han nærede en saa stærk Lidenskab for Kunsten, som vel faa Mennesker ere istand til. Paa denne anvendte han en stor Deel af sin Formue, og man kunde kalde hans Samling uforlignelig. Men ved alt dette forsømte han sagtens lidt vel meget denne sin eneste Søns Opdragelse, saa at, da siden den Gamle døde, tænkte det unge Menneske kun paa at give Penge ud, om-

gaaes med Snyltegjæster og andet slet Selskab, holde sig Maitresser og Equipager. Da han blev myndig, var der uhyre Ager- og Vexel-Gjæld at betale, men han satte sin Stolthed i endnu at ødsle mere; Kunstværkerne bleve solgte, da han ingen Sands havde for dem; jeg fik dem for billig Priis. Nu har han noget nær sat Alting til, undtagen det smukke Huus, og paa dette hviler der vist ogsaa Gjæld; Kundskaber har han næppe forskaffet sig; Beskjæftigelse er ham utaalelig, og paa den Maade maa man med Beklagelse see, at han vandrer sin Undergang imøde."

„Den gamle Historie om saa Mange," bemærkede den Ubekjendte, „og den sædvanlige Vei, ad hvilken lav Forfængelighed lystigt fører Menneskene i Armene paa Foragt."

„Men hvorledes har De dog kunnet erhverve Dem dette sikkre Die?" spurgte Geheimeraaden; „jeg forbauses ogsaa over den Maade, hvorpaa de tegner efter Giulio, da de dog, som De siger, ikke er Kunstner."

„Ja, men jeg har i lang Tid studeret Kunsten," svarede den Fremmede; „jeg har flittigt og ikke uden Nytte seet de fleste Gallerier i Europa; mit Blik er af Naturen skarpt og rigtigt, og dernæst ved Øvelse dannet og gjort sikkert, saa at jeg nok tør smigre mig med ikke saa let at tage Feil og mindst angaaende mine Yndlinger."

Den Fremmede anbefalede sig nu, efterat have maattet love Samleren næste Dag at spise til Middag hos ham; thi den Gamle havde faaet stor Agtelse for den Reisendes Kundskaber.

Med ubeskrivelig Forbittrelse gik Eduard hjem. Han traadte ind som en Rasende, slog alle Dørene heftigt i efter sig og skyndte sig gjennem de store Værelser til en lille Bagstue, hvor den gamle Eulenböck i Skumringen sad ved et Glas stærk Vin og ventede paa ham. „Her!“ skreg Eduard, „Du gamle skjævnæsede, vinskoldede Slyngel, her er Dit Smøreri igjen; sælg det til Sæbesyderen histover, at han kan støbe det i Lys, hvis han ikke har Smag for Maleriet.“

„Det var Synd,“ sagde den gamle Maler, idet han med største Koldblodighed skjænkede sig et Glas endnu, „for det rare lille Billede! Du har forivret Dig, lille Ven! Saa den Gamle vilde ikke vide Noget af Kjøbet?“

„Kjeltring!“ skreg Eduard, idet han heftigt slængte Billedet fra sig; „og for Din Skyld er ogsaa jeg blevet til Kjeltring! Beskjæmmet, fornærmet! O, og hvor ydmyget for mig selv, Hals og Hoved glødende af Blusel, fordi jeg af Kjærlighed til Dig tillod mig en saadan Løgn!“

„Det var ingen Løgn, bedste Mand!“ sagde Maleren, medens han tog Billedet ud af Klædet, „det er en saa veritabel Salvator Rosa, som jeg nogensinde har malet. Du har jo ikke seet mig arbeide paa det, og kan altsaa ikke vide, hvem der har gjort Billedet. Du er ikke behændig, min Fyr! jeg skulde ikke have betroet den Sag til Dig!“

„Jeg vil være ærlig,“ raabte Eduard og slog med knyttet Næve i Bordet; „jeg vil blive et ordentligt Menneske, saa Andre og jeg selv igjen kunne have Agtelse for mig! Jeg vil blive ganske anderledes, jeg vil begynde en ny Livsvandel!“

„Hvorfor gjør Du Dig vred?“ sagde den Gamle og drak. „Jeg vil ikke hindre Dig; det vil endogsaa glæde mig, hvis jeg oplever det. Jeg har jo altid formanet Dig og prædiket for Dig, jeg har ogsaa søgt at vænne Dig til Beskjæftigelse, jeg har villet lære Dig at restaurere, at koge Fernisser, rive Farve, — in Summa, jeg har forsøgt Alting med Dig.“

„Hundesjæl!“ raabte Eduard, „Din Dreng, Din Farveriver skulde jeg være? Men vist er det, jeg er idag sjunket endnu dybere, da jeg har ladet mig bruge som en Gavtyv.“

„Hvad det Barn bruger for ærerørige Talemaader,“ sagde Maleren og smidskede ind i sit Glas, „hvis jeg vilde tage mig saadant Noget til Hjerte, saa havde vi nu her Duel og bittert Fjendskab fix og færdigt. Men han mener det godt i sin Iver; Gutten har noget Nobelt i hele sit Væsen; men til Malerihandler duer han jo rigtignok ikke.“

Eduard lagde sig med Hovedet paa Bordet, og Maleren vidskede i al Hast en Vinplet af, for at den unge Mand ikke skulde lægge sig deri med Ærmet. „Den kjære gode Salvator,“ sagde han derpaa eftertænksom, „skal heller ikke have fort det bedste Levnet; de beskylde ham endogsaa for at have været Bandit. Da Rembrandt i levende Live udgav sig for død, for at opskrue Prisen paa sine Værker, da blev han heller ikke saa ganske Sandheden tro, skjøndt han virkelig nogle Aar efter døde, og altsaa kun havde forregnet sig noget i Aarstallet. Altsaa — naar jeg nu i al mulig Kjærlighed og Ydmyghed maler saadan et lille Billede, ret huldsaligt og inderlig fortroligt tænker mig ind i den gamle Mester og alle hans kjære Egenheder, saa det

bestandig forekommer mig, som om den Dodes kjære Sjæl førte Haand og Pensel for mig; og saa det Stykke Arbeid er færdigt, og med rigtig Hjertelighed tilnikker mig sin Tak for, at jeg dog ogsaa har leveret Noget af den gamle Virtuos, som dog ikke selv har kunnet gjøre Alt og ikke leve evigt, og jeg nu, især efter et Glas Vin, idet jeg med dybere Prøvelse beskuer det, rettrøende overbeviser mig om, at det virkelig hidrører fra den gamle Herre og jeg dernæst overgiver det til en anden af den Saliges Velyndere, og kun forlanger en billig Godtgjørelse for den Umage, at jeg har ladet min Haand føre og mit eget Ingenium saalænge undertrykke, for at arbeide paa mit eget Kunstnernavns Forringelse, — er dette da en saa himmelskrigende Synd, min lille Ven! naar jeg paa en saa barnlig Maade opoffrer mig selv?"

Han løftede den Liggendes Hoved op, men forvandlede sin grinende Venlighed til en ligesaa naragtig Alvorlighed, da han saae Ynglingens Kinder fulde af Taarer, der i en hed Strøm uden Ophold styrtede ud af hans Øine. „O, min tabte Ungdom!" hulkede Eduard, „o I gyldne Dage I Uger og Aar! hvor syndigt ere I ikke bortødslede, som om ikke Spiren til Dyd, Ære og Lykke jo laae i Eders Timer, som om denne Tidens kostbare Skat nogensinde kunde vindes tilbage. Mit Liv og mit Hjertes Indhold har jeg øst ud som et Glas dovent Vand. Ak, hvilken Tilværelse havde ikke kunnet blomstre for mig, hvilken Lykke for mig og Andre, hvis ikke en ond Aand havde blindet mine Øine. Træer fulde af Velsignelser stode i Vext om mig og gave mig Skygge, under hvilken Ven, Hustru og

Betrængte havde fundet Hjælp, Trost, Hjem og Fred; og jeg har i formastelig Kaadhed omhugget den hellige Lund, og maa nu taale Kulde, Storm og Hede!"

Eulenbock vidste ikke, hvilket Ansigt han skulde sætte op, endnu mindre, hvad han skulde sige; thi endnu aldrig havde han seet sin unge Ven i en saadan Stemning og med saadanne Grundsætninger; han var tilsidst glad og beroliget, da denne ikke lagde Mærke til ham, saa at han i hyggelig Hemmelighed kunde tomme sin Flaske.

„Altsaa — dydig vil Du blive, Son?" begyndte han endelig. „Ogsaa godt. Sandelig! saa Mennesker ere saa indtagne af Dyden, som jeg selv, thi der hører allerede et skarpt Blik til blot at vide, hvad Dyd er. At gnie, at være karrig imod Folk, at forelyve sig selv og den gode Gud noget, er vistnok ikke Dyd. Men den, som har det rette Talent dertil, han finder det ogsaa. Naar jeg forhjælper en forstandig Mand til en god Salvator eller Giulio Romano af min egen Haand, og han har sin Glæde deraf, saa har jeg dog altid gjort en bedre Gjerning, end om jeg til en Taabe sælger en ægte Raphael, som den Klodrian ikke forstaaer at sætte Priis paa, saa at han i sit Hjertes Inderste vilde have langt større Glæde af en glatslikket Van der Werft! — Jeg kommer nu sagtens til i egen Person at sælge min store Giulio Romano, eftersom Du til slige Affairer hverken har Evne eller Held."

„Disse usle Sophisterier," sagde Eduard, „kunne ikke mere virke paa mig; denne Tid er forbi, og Du maa selv tage Dig iagt, at de ikke gribe Dig paa ferst Gjerning;

thi med Lægfolk kan det vel lykkes Dig, men ikke med saadanne Kjendere som den gamle Walther."

„Lad det være godt, mit Barn!" sagde den gamle Maler, „Kjenderne er det netop bedst at bedrage, og med en Uerfaren gad jeg slet ikke engang have at bestille. O, denne gode, gamle, kjære Walther, denne fine Fyr! Har Du ikke seet den skjønne Hollenbreughel, som hænger paa den tredie Pille mellem Skizzen af Rubens og Portraitet af Van Dyk? Den er af mig. Jeg kom til Fyren med Maleriet: Havde De ikke Lyst til at kjøbe noget smukt? „Hvad!" raabte han, „saadanne Vrængbilleder, Galskaber! Det er ikke min Lyst; lad mig dog see. Naa, jeg optager ellers ikke sligt vanvittigt Tøi hos mig, imidlertid da der i dette Billede dog er mere Ynde og Tegning, end man ellers træffer hos disse Phantaster, saa vil jeg engang gjøre en Undtagelse med ham." In Summa, han beholdt det og fremviser det nu for Folk, for at bevise sin alsidige Smag."

Eduard sagde: „men vil Du da ikke ogsaa engang blive en retskaffen Mand? Det er dog paa høi Tid."

„Min unge Proselytmager," raabte den Gamle, „jeg er det forlængst. Du forstaaer ikke den Ting; ikke heller er Du selv ved Dit hidsige Stormløb sluppet igjennem. Staaer Du først ved Maalet, og er Du kommet vel forbi alle Klipper, Halsjern, Lygtepæle, da vink kun frit ad mig, og jeg styrer maaskee efter Dig. Indtil da — lad mig være i Fred."

„Saa skilles vi altsaa her paa Vandringen," sagde Eduard, idet han atter saae venligt paa ham: „jeg har

forsømt meget, men dog endnu ikke Alt; jeg har endnu Noget tilbage af min Formue, nemlig mit Huus. Her vil jeg indrette mig simpelt, og hos Prindsen, der om kort Tid kommer hertil, vil jeg ansøge om en Plads som Secretair eller Bibliothekar, maaskee reiser jeg med ham; hvo veed, om ikke Lykken andensteds — eller, hvis ikke, saa indskrænker jeg mig her og søger at faae Arbeide og Beskjæftigelse i min Fødestad."

„Og naar skal det saa gaae løs med Dyden?" spurgte den Gamle med grinende Ansigt.

„Strax," sagde Yinglingen, „i Morgen, i Dag, i denne Time!"

„Narrestreger!" sagde Maleren og rystede det graahærdede Hoved; „til alle gode Ting maa man give sig Tid, forberede sig, tage Tilløb, ende den gamle Periode med en Festlighed og paa samme Maade begynde den nye. Det var en herlig Skik, at vore Forfædre i mange Egne med rigtig ægte Overgivenhed begravede Carnevalet, at de tilsidst endnu engang jublede rigtig vildt og berusede sig i Glæden, for siden uforstyrret og uden Samvittighedsnag at kunne være fromme. Lad os efterkomme denne hæderlige Skik. Seer Du, Kammerat! jeg holder saa meget af Dig, giv os og dine Luner endnu engang saadan en rigtig udsøgt Vinfest, saadan en høi Farvel- og Afskeds-Hymne, saaat vi — især jeg — kunne mindes Dig; lad os ved den bedste Vin juble til langt ud paa Natten; saa gaaer Du til Høire, hvor Dyd og Maadehold vinke, og vi Andre blive tilvenstre, hvor vi ere."

„Yppige Fraadser!" sagde Eduard smilende, „naar Du kun kan finde et Paaskud til at drikke Dig fuld, saa lader Du dem være lige. Lad det da blive Helligtrekongers Aften."

„Der er endnu fire Dage til," sukkede den Gamle, idet han stak den sidste Draabe ud og taus forlod Værelset.

„Idag har vi et lille Selskab til Middag," sagde Geheimeraad Walther til sin Datter.

„Saa?" spurgte Sophie. „Og kommer den unge Eduard ogsaa med?"

„Nei," sagde Faderen, „hvor falder Du just paa ham?"

„Jeg tænkte mig blot," sagde Sophie; „at De maaske ved en Indbydelse vilde give ham lidt Opreisning for den ubehagelige Scene, han uden Deres Villie maatte udholde i Deres Huus."

„Idag vilde det passe allermindst," sagde den Gamle, „da netop den Mand, af hvem det unge Menneske blev fornærmet, skal spise hos os."

„Saa? Han?" sagde Datteren i langtrukket Tone.

„Det lader til, at den fremmede Mand er Dig ubehagelig?"

„I høi Grad!" raabte Sophie; „thi for det Første kan jeg ikke lide ved Nogen, at man ikke noiagtigt veed, hvem han er; et saadant Incognito paa fremmede Steder hjælper allerkjereste til at blive antaget for noget ret Aparte, skjondt der i selve Personen netop slet Intet findes, og

saaledes forholder det sig vist med denne Ubekjendte, som ganske seer ud som en omflakkende Hovmester eller Secretair, og som igaar i Deres Galleri gav sig en Air, som om han var den øverste Director for alle Hedninge-Omvendelses-Anstalter."

„Du sagde: For det Første!" sagde Faderen smilende; „nu altsaa for det Andet?"

„For det Andet er han fatal," sagde hun leende, „og for det Tredie er han utaalelig, og for det Fjerde hader jeg ham grundigt!"

„Ja, det er jo rigtignok for det Første og for det Sidste hos Jer," sagde den Gamle. „Forresten kommer ogsaa min Ven Erich og den unge Maler Dietrich, som ogsaa den underlige Eulenböck."

„Der have vi jo alle Aldere samlede," udraabte Sophie, „alle Slags Smag og Tænkemaade! Kommer ikke maaskee ogsaa den unge Herr von Eisenschlicht, for rigtig at gjøre mig Livet suurt?"

Faderen truede med Fingeren, men hun lod sig ikke bringe ud af Fatning og vedblev høirøstet og fortrædeligt: „det er vist og sandt, at jeg i dette Selskab aldrig vil kunne have Glæde af Livet; det sladdrer og gloer og er artigt og lyver og er saa utaaleligt heelt igjennem, at jeg istedetfor slige Maaltider hellere vilde faste tre Dage. Slige forelskede Folk ere mig ligesaa modbydelige som umodne Ribs! Ethvert Ord af dem smager mig suurt paa Tungen hele otte Dage efter, og fordærver tillige min Tunge for alle bedre Frugter. Den gamle, skjævnæsede, kobberfarvede Synder er mig endelig den kjæreste, thi han lægger

dog ingen Planer til at opstille mig i sine Stuer som et andet Meubel."

„Denne Maade at yttre Dig paa," sagde Faderen, „er mig meget imod hos Dig, ja ret fortrædelig, fordi jeg ved Din uboielige Egensindighed endnu slet ikke kan have det Haab, at Du nogensinde kunde forandre Dig. Du veed dog nu, hvorledes jeg tænker om Ægteskab og den saakaldte Kjærlighed, og hvor inderlig lykkelig Du kunde gjøre mig, hvis Du vilde boie Din Villie.

„Jeg maa endnu see til Kjøkkenet," raabte hun pludselig; „jeg maa i Dag gjøre Dem Ære; forglem selv ikke de gode Vine, at den glødende Eulenböck ikke skal bringe Deres Kjælder i slet Rygte." Derpaa løb hun afsted uden at oppebie Svar.

Den gamle Herre gik til sine Forretninger, medens Datteren sørgede for Kjøkkenet og Dækningen. Hun havde saa pludseligt afbrudt hiin Samtale, fordi det var Faderens, hende altfor vel bekjendte, Ønske at gifte hende med hans Ven Erich, der, rigtignok ikke mere ung, dog heller ikke endnu var saa aldersstegen, at en saadan Plan kunde været latterlig. Erich havde ved sin Handel erhvervet sig en betydelig Formue; for Øieblikket var han i Besiddelse af en Samling saare fortrinlige Billeder af de italienske Skoler, og Walther havde den Plan, at, hvis hans Datter endnu lod sig overtale til dette Giftermaal, skulde Erich strax hæve sin Handel og indlemme disse fortrinlige Malerier i hans Galleri, forat Svigersønnen efter hans Død kunde eie og vedligeholde dette som et rigtig udmærket. Thi det var ham frygteligt at tænke sig denne fortræffelige Sam-

ling igjen adspredt, maaskee solgt under Prisen og slængt bort til Mennesker, hos hvem Billederne af Mangel paa Indsigt kunde gaae tilgrunde. Hans Lidenskab for Maleri var saa stor, at han i ethvert Tilfælde for en meget stor Sum vilde have kjøbt sin Vens Billeder, hvis ikke Kjøbet af et anseeligt Gods og en stor Have, som han vilde efterlade sin Datter, havde hindret ham deri, og gjorde ham enhver Udtælling, især en saa stor, ganske umulig. Medens han nu skrev sine Breve, blev han idelig forstyrret af disse Tanker. Han kom da til at tænke paa den unge Maler Dietrich, en smuk, blondhaaret Yngling, og skjøndt hverken hans Maade at udøve Kunsten paa eller hans Klædedragt var ham tilpas, saa havde han dog ogsaa gjerne omfavnet ham som Svigerson, eftersom han kunde være overbeviist om, at det unge Menneske med største Ærbødighed vilde værne om hans efterladte Kunstskatte. Den gamle Maler Eulenböck kunde med Hensyn til hans Planer aldrig komme i Betragtning; men fra igaar af havde han med faderligt Øie monstret den fremmede Kunstkjender, og det spidse Svar, hvormed Datteren havde yttret sig om denne, var ham derfor saa meget mere ubehageligt. Han vilde vel ikke tilstaae det for sig selv, men naar han skuede ud i Fremtiden, saa tænkte han langt mere paa sin Samlings Vel, end paa sin Datters Lykke. Selv den unge Herr von Eisenschlicht, en Søn af en Aagerkarl, vilde som Svigerson været efter hans Ønske, efterdi det unge Menneske saa temmeligt havde uddannet sig paa Reiser; og da han tillige besad sin Faders Tilbøieligheder, saa stod det til at haabe,

at han af ethvert Hensyn vilde holde en saa kostbar Samling i Ære.

Saaledes var Formiddagen gaaet, og Gjæsterne indfandt sig lidt efter lidt. Først den yngste, Dietrich, i den saakaldte gammeltydske Kofte, med de hvidgule Haar hængende ned om Skuldrene, og med et lille blond Skjæg, der ikke vanhældede hans rosenrode, gjennemsigtige Ansigt. Han spurgte strax meget ivrigt efter Datteren, og hun kom i sin Pynt, ifort en Kjole af grønt Silketøi, der vidunderligt hævede hendes Ansigts og Nakkes blændende Farve. Yngslingen begyndte strax med Sophie ligesaa forlegen som paatrængende en Samtale, der blev saameget des tørrere, jo mere fyldig og begeistret han søgte at gjøre den. Begge bleve forstyrrede og trøstede ved den gamle Eulenböcks Ankomst, der med sit brunrode Ansigt forunderligt skinnede ud af en lysegrøn Vest og en Kjole af hvidagtigt Klæde, da han, ligesom de fleste afgjort hæslige Mennesker, holdt af at klæde sig i afstikkende Farver. De to Unge kunde næppe bare sig for Latter, da de saae ham saa keitet snoe sig ind ad Døren, grimaserende hilse og i sin falske Artighed snuble, hvorhos hans skjæve Ansigt, de smaa skarpe Øine og den fordreiede Næse toge sig endnu underligere ud. Den Fremmede lod længe vente paa sig, og Sophie gjorde atter Nar af denne Anmasselse at ville spille den fornemme Mand, da han endelig kom, simpelt klædt, og gjorde det muligt for Selskabet at begive sig ind i Spisesalen, hvor de allerede traf Erich, som der havde ophængt et Maleri, hvilket den Fremmede og Malerne skulde tage i Øiesyn.

Sophie sad imellem Erich og den Ubekjendte, skjøndt Dietrich forgjæves havde gjort Forsøg paa at skyde sig ind ved Siden af hende. Eulenböck, der bemærkede Alt, og som helst iførte sin Ondskab Godmodighedens Dragt, trykkede det unge Menneskes Haand og takkede ham, ligesom rørt, fordi han saa længe havde krydset om, blot for at komme til at sidde hos en gammel Mand, der vel ogsaa elskede og udøvede Kunsten, men imidlertid rigtignok med sine aftagende Kræfter ikke mere kunde følge den nyere Skoles Flugt, men ved hvis Enthusiasme han dog igjen antændte sin gamle Ild og opvarmede sine kolde Livsaander. Dietrich, der endnu var ung nok til at tage Alt dette for Alvor, kunde ikke udtrykke Taknemlighed nok, eller opdrive tilstrækkelig Beskedenhed, for at opveie denne Ydmyghed. Den gamle Skjelm glædede sig ved, at hans Forstillelse lykkedes saa godt, og gjorde den godmodige Yngling saa trohjertig, at han i denne gamle Svend allerede bildte sig ind at see en Discipel, og derfor i al Stilhed beregnede, hvorlunde han vilde benytte dennes praktiske Indsigter til høiere Formaal, uden at den Gamle maatte mærke, at den nye Lærer igjen tillige var hans Discipel.

Medens disse To saaledes søgte at føre hinanden bag Lyset, var Samtalen mellem den Fremmede og Walther, tildeels tilfældigt, men paa den anden Side snildt indledet, netop faldet paa Ægteskabet; thi den gamle Walther gav ikke let Slip paa en Leilighed til at udtale sine Tanker om denne Gjenstand. „Jeg," sagde han, „har aldrig kunnet stemme med de Anskuelser, som nu omtrent i de sidste halvtredsindstyve Aar ere blevne almindelig Mode. Jeg

kalder dem Mode, fordi jeg, skjøndt jeg ogsaa har været ung, aldrig har kunnet overbevise mig om, at de ere grundede i Naturen. Kan man nægte, at enkelte Mennesker til visse Tider have været udsatte for lidenskabelige Stemninger og Forvildelser? Kun altfor ofte have vi havt Leilighed til at erfare de onde Følger af Vrede, Drukkenskab, Skinsyge og Raseri. Ligeledes kan man ikke nægte, at der er fremgaaet megen Ulykke og sælsomme Tilfælde af hine opskruede Følelser, som man kalder Kjærlighed. Her er kun Tale om den Forkeerthed, at Mennesket paa den ene Side vil undgaae alle andre Vildfarelser og søge at vænne sig fra at lade sig overraske af Lidenskaberne, men dog Alle nu siden en vis Tid gjøre sig til af, ja anse det for nødvendigt til Livet, at have kjendt og oplevet Kjærligheden og dens vilde Tilstande og lidenskabelige Forvildelser."

Den Ubekjendte saae alvorlig paa Verten og nikkede til ham, hvorpaa den Gamle med forhøiet Stemme vedblev:

„Vilde man nu ogsaa af en vis Slags Billighed give efter, og betragte disse de saakaldte Elskendes Tilstande som naturlige, i hvilke de, som de fortælle, see hele Verden i et skjønnere Lys og føle alle deres Sjælekræfter forhøiede og fordoblede (skjøndt de i den Dos almindeligvis ere dovne og ubrugelige til Arbeide); saa spørger jeg, hvad hjælper Alt dette, om det end vender sig nok saa heldigt, til at slutte et fornuftigt og godt Ægteskab? Jeg vilde aldrig give mit Samtykke, hvis jeg engang var saa ulykkelig hos min Datter at bemærke denne Forstandsforvirring."

Sophie smilede; den unge Dietrich saae rødmende paa hende, og Eulenböck tømte et Glas med største Velbehag, medens den Fremmede med Alvor hørte paa den Gamle, der, sikker i sin Sag, saa meget ivrigere vedblev: „Nei, vel den Mand, der, fuldkommen ubekjendt med denne forstyrrende Lidenskab, fatter den fornuftige Beslutning at indtræde i Ægtestanden, og Held den Pige, som i Tugt og Ærbarhed finder en Ægtefælle, uden nogensinde med ham at have spillet hine vanvittige Scener; da indtræder hin Tilfredshed, hin Ro og hin Velsignelse, som ikke var vore Forfædre ubekjendt, men som Verden nutildags ikke længere vil agte. I disse Ægteskaber, som bleve sluttede efter fornuftigt Overlæg, med Ydmyghed og stille Hengivenhed, fandt Menneskerne dengang i voxende Tillid, i tiltagende Ømhed og i gjensidig Overbærelse med Svagheder en Lykke, som forekommer den nuværende høittravende Slægt altfor ringe, og som derfor i sit Livs Have kun opelsker Uselhed og Nød, Utilfredshed og Misforstaaelser, Tvedragt og Foragt. Allerede tidligt vante til Lidenskabens Ruus, søge de ogsaa denne i Ægtestanden, og foragte Hverdagslivets Nødvendighed, gjentage derpaa tilhøire og tilvenstre i mangehaande og stedse lavere Afvexlinger deres Elskovshaandværks Kunststykker, og finde saaledes deres Undergang i Stolthed og Selvbedrag."

„Meget bittert, men sandt," sagde den Ubekjendte med eftertænksom Mine.

„Det er, som med alle Bitterheder," hviskede Sophie til sin Nabo," de falde for skarpt paa Tungen; man kan ikke ret skjelne, om det smager, eller kuns betager al Smag;

Sligt er jo naturligviis sandt for Den, som er Ynder deraf."

Eulenböck, der ogsaa havde hørt denne Replik, loe, og Faderen, der kun halvt havde forstaaet Tingen, vendte sig med Munterhed til sin fremmede Gjæst: „Vi ere altsaa enige i, at kun de saakaldte Conventionsgiftermaal kunne være lykkelige; jeg vilde heller aldrig tage i Betænkning at give min eneste og hverken ubegavede eller fattige Datter til en Mand, af hvilken Stand han saa er, hvis Charakteer er mig kjær, og hvis Kundskaber jeg, især med Hensyn til Kunsten, maa agte, forat ogsaa mine Børneborn maatte kunne arve Frugterne af mit Arbeide, og for at det, som Kjærlighed, Opoffrelse, Studium og utrættet Flid har samlet i denne Bolig, ikke skal blive strøet ud for alle Vinde og i de Uvidendes Huse."

Han saae paa den Fremmede med et indbydende Smil; men denne, som hidtil havde svaret ham venligt, gjorde en næsten mørk Mine og sagde efter en lille Pause: „Privatpersoners Samlinger kunne aldrig bestaae længe; den, som elsker Kunsten, skulde, hvis han har samlet, for billig Betaling sælge sine Skatte til Fyrster, eller ved Testament indlemme dem i større Gallerier. Derfor kan jeg heller ikke billige Deres Plan med Deres Datter, om jeg end er fuldkommen enig med Dem i Deres Anskuelse af Ægteskabet. Og overhovedet er det med Hensyn til ethvert Giftermaal en mislig Sag. Hvis jeg ikke var forlovet og tusind vigtige Grunde tvang mig til ikke at bryde mit Ord, saa vilde jeg af Tilbøielighed stedse blive ugift."

Den Gamle rødmede og slog Øinene ned; derpaa begyndte han, ikke uden Forlegenhed, en anden Samtale med sin Nabo. „Den nys afholdte Auction over Kobberstik er langtfra ikke faldet saa fordeelagtigt ud, som Eieren havde haabet."

„Det er hyppigt Tilfældet med Auctioner," udbrød Datteren i en spids Tone; „derfor skulde intet Menneske indlade sig derpaa, hvem ikke den yderste Nød driver dertil."

Dietrich var endnu altfor uerfaren til at forstaae Sammenhængen i disse Samtaler; han udtalte sig trohjertigt og ivrigt om det Barbari ved Auctioner, paa hvilke tidt de kostbareste Sjeldenheder bleve overseete, mange Kunstværker beskadigede ved nysgjerrige Gabere og ved Haandlangere, og store Mesteres Berømmelse, som og ægte Beundreres Følelse paa en smertelig Maade saaret. Herved fik han Faderens gode Mening for sig, hvis formørkede Mine opklaredes og han gav Ynglingen venligt Medhold. Sophie, som havde god Grund til at befrygte, at et nyt Tilbud ad Kunstenthusiasmens skjulte Vei skulde komme paa Tapetet, skyndte sig at spørge den unge Mand, om han snart var færdig med sit Mariabillede, eller om han først vilde fuldende Nedtagelsen af Korset?"

„De maler altsaa ogsaa dette Slags rørende Gjenstande?" spurgte den Fremmede, idet han med et næsten skjelende Blik plirede over til den unge Mand. „Det undrer mig altid, hvergang jeg hører det, at Mennesker i deres bedste og muntreste Aar kunne ødelægge deres Tid og Imagination med slige Gjenstande. Vi have dog, skulde jeg mene, i Kunsten nok af de hellige Familier; der kan

man ikke anbringe eller opfinde noget Nyt; og hine Liig og Smertens Fordreininger tilintetgjøre al Ynde og ere modbydelige for Sandsens Nydelse, saa at jeg altid vender mit Øie bort derfra. Kunsten skal hæve og klare mit Liv; alle Livets Kummerligheder og al Verdens Jammer skal i dens Nærhed forsvinde for os, men vor Phantasie maa ikke ved dens Frembringelser pines og ængstes. Sandseverdenen bør spille i et muntert, frisk Lys, tilsmile os med venlig Ynde og paa denne Maade opløfte os. Skjønhed er Glæde, Liv, Kraft. Den, der søger Nat og skumle Følelser, har saare lidt forstaaet sig selv. Eller hører De maaskee ogsaa til dem, der ved Beskuelsen af dette Slags Billeder henrykkes i en fremtvunget Tro, og forlange, at en Art af Andagt skal oplue i os, for at forstaae Gjenstanden og christeligt opfatte den?"

„Og vilde da dette," raabte Dietrich med en vis Hast og Heftighed, „være noget saa Uhørt eller Besynderligt? Hvor det Skjønne fremtræder, bliver deri Sandseverdens Ynde hævet til det Guddommelige, og saaledes bliver den stumme Ærefrygt, den hjælpeløse Rørelse hos ubegeistrede Gemytter ved Kunsten hævet til himmelsk Andagt. Skjøndt tilgiveligt, er det dog altid smagløst, naar et usselt Billede blot for den fromme Gjenstands Skyld henrykker den troende Beskuer; men det er mig fuldkommen ubegribeligt, naar et følende Hjerte kan staae foran den Sixtinske Maria i Dresden uden at gaae op i Tro og Andagt. Jeg veed nok, at de nye Bestræbelser af yngre Kunstnere, til hvis Tal ogsaa jeg maa bekiende mig at henhøre, hos mange fortræffelige Folk have vakt stor Forargelse; men man skulde dog endelig

engang uden Lidenskab overtyde sig om, at det gamle, ganske opkjørte Spor ikke længere er nogen Vei. Hvad have de, som først igjen bragte denne nye Lære op, da villet andet, end gjenopvække Gemyttet, som i lang Tid ved alle Kunstproductioner var blevet anseet for ganske overflødigt? Og har da denne nye Skole ikke allerede frembragt meget Agtværdigt? En Aand aabenbarer sig — det kan man ikke fragaae — som vil voxe i Styrke og Uddannelse, en ny Vei er fundet, paa hvilken vistnok, som ved enhver Begeistring, Een og Anden, som ikke er kaldet, ogsaa vil frembringe noget Overdrevent, Modbydeligt og aldeles Forkasteligt. Men er da det Slette, som denne Tid føder, virkelig slettere, end hvad fordum en høithædret Casanova skabte, eller det Tomme tommere, end hiin kolde Copie af den misforstaaede Antike, der fremstiller hele hiin tidligere Tid som een stor Fyldekalk i Kunsthistorien? Var da ikke bizarre Manieriſter ogsaa dengang trøstelige Phænomener? Og har vel Hjælpeforeningen for Kunsten, stiftet af hæderlige Mænd, kunnet frembringe noget Dygtigt?"

„Unge Mand," sagde den Ubekjendte med den meest bidende Kulde, „jeg maatte være ti Aar yngre, eller De nogle Aar ældre, hvis jeg skulde disputere med Dem om en saa vigtig Gjenstand. Denne nye phantastiske Drøm har bemægtiget sig Tiden, det kan man rigtignok ikke nægte, og maa nu sovés ud, til Opvaagningen skeer. Vare end hine, som De behager at dadle, maaskee altfor ædruelige, saa er igjen de nu saa Udraabte betagne af en sygelig Ruus, idet en Smule stærk Drik er gaaet dem til Hovedet."

„De vilde ikke disputere med mig," raabte den unge Maler, „og gaaer endog videre, De er bitter. I Lidenskab er man i det Mindste ikke istand til at fælde en fri Dom. Om det Parti, for hvilket De kjæmper med saadanne Vaaben, vinder derved, maa Fremtiden afgiøre."

Sophie saae opmuntrende paa Ynglingen med et skadefro Blik, og Walther begyndte alt at blive ængstelig; dog Billedhandleren Erich optog beroligende igjen Samtalen og sagde: „Saasnart der i en vis Tid viser sig en heftig Strid, saa er det et Tegn til, at noget Virkeligt, Sandt, ligger i Midten, som nok er Kampen værd, og som den Medlevende ikke ganske bør ignorere, hvis han ikke vil være ubillig. I lang Tid var Kunsten traadt ud af Livet og kun blevet til en Luxus-Artikel; derover glemte man, at den nogensinde havde staaet i nøie Sammenhæng med Kirken og Verden, med Andagt og Begeistring, og koldt Kjenderskab, Forkjærlighed for det Smaalige og lav Naturlighed, saavelsom en fremkunstlet Enthusiasme maatte nære den. Jeg selv mindes endnu den Tid, da man i Gallerierne fremviste de skjønneste Værker af en Leonardo kun som mærkværdige og underlige Oldsager, selv Rafael blev kun beundret med indskrænkende Kritik, og man trak paa Skuldren over endnu ældre, store Mestere, og betragtede de ældre Tydske og Nederlændere aldrig uden Latter. Denne Uvidenhedens Barbari er dog nu overstaaet."

„Naar der blot ikke opstaaer et nyt og værre!" udraabte Eulenböck, rødblussende af Vin, idet han tilkastede den Ubekjendte et fyrigt Blik. „Det gjør mig altid ondt, at den ægte Kjenders Ord i vore Dage næsten aldrig bliver

hørt; Enthusiasmen overdøver Indsigten, og dog er for Kunstneren Intet saa lærerigt, som en Samtale med en ægte Kunstven, som kan belære og oplyste ham, eftersom han tidt i hele Aar ikke er saa lykkelig at nyde Sligt."

Den Fremmede, som allerede syntes at blive forstemt og heftig, blev efter disse Ord igjen opmærksom og venlig. „Kunstneren og Kunstens Venner," svarede han, „burde altid søge hinanden, for at lære af hinanden. Saaledes var det i forrige Tider, og dette var ogsaa en af Grundene til, at Malerkunsten trivedes. Enhver Skabendes Phantasie er begrændset og bliver mat, naar den ikke udenfra bliver opfrisket og beriget, og dette kan kun skee ved forstandige, venlige Meddelelser; ikke at tale om, hvad Correcthed, Ynde i Behandlingen og Valget af Gjenstanden vinde derved."

„De har," vedblev den gamle Maler, „fortrinsviis udvalgt Dem en Kunstner, som jeg ogsaa paa en vis Maade elsker mere end alle Andre."

„Jeg tilstaaer," sagde den Fremmede, „at jeg maaskee noget vel udelukkende har vendt mit Hjerte til ham. Tidligt forundte Skjæbnen mig, at lære at kjende og forstaae nogle af Giulio Romano's Værker; i Mantua fandt jeg paa mine Reiser Leilighed til at studere ham, og fra den Tid af troer jeg ogsaa at kunne forsvare min Forkjærlighed."

„Ganske vist," gjentog den gamle Maler, „maa Deres Ophold der høre til de skjønneste Epocher i deres Liv. Til min inderlige Ærgelse har jeg i nyere Tider ogsaa maattet høre mangen Dadel fremføres mod den store Aand, især-

deleshed, at han ikke med tilbørlig Inderlighed behandlede de gudfrygtige Gjenstande. Enhver har ikke faaet Alt. Men det friske, sandselige Livs Forklarelse, den ubundne Overgivenheds Forherligelse, den meest levende Phantasies Spil vare ham forbeholdte. Og er den unge Vandrers Hjerte endnu lukket for denne glimrende Aands Rigdom, saa drage han blot til Mantua, for der i Paladset T at lære at kjende Alt, hvad Himmel og Jord — kunde jeg næsten sige — rummer af Herligt, — hvorlunde i Giganternes frygtelige Fald endnu gjøglende Lyst og Spøg, og i Amors og Psyches Sal i Henrykkelsens Ruus den fuldendte Skjønheds himmelske Aabenbaring forklaret fremtræder."

Den unge Dietrich havde alt længe betragtet sin troløse Tilhænger med store Øine; han kunde ikke begribe dette Frafald og besluttede engang i en fortrolig Time at tale med den Gamle derom; thi om han end lod hans Beundring for Giulio staae ved sit Værd, saa syntes dog den første Halvpart af Samtalen at staae i aabenbar Modsigelse med Eulenböcks tidligere Yttring; dog denne brød sig ikke om slige Biting, men snakkede sig ind i en saa livlig Enthusiasme med den fremmede Kunstelsker, at Begge i lang Tid hverken hørte de Andre, eller lode dem komme til Orde.

Erich vilde bemærke en Lighed mellem den Fremmede og een af Walthers Slægtninge; derved kom man paa Capitlet om Ligheder, og om hvor besynderligt visse Former gjentage sig i Familierne, ofte endog tydeligst i den fjerneste Forgrening. „Besynderligt er det ogsaa," sagde

Verten, „at Naturen ofte ganske bærer sig ad som Kunsten. Naar en Nederlænder og en Italiæner i forrige Tider skulde male eet og samme Portrait, saa vilde Begge vel opfatte Ligheden, men hver af dem frembringe et ganske forskjelligt Portrait, en ganske anden Lighed. Saaledes kjendte jeg i min Ungdom en Familie, som bestod af mange Børn, og hos alle disse var Forældrenes Physiognomie og kun een Hovedform, men under forskjellige Betingelser saa klart og saa sikkert udpræget, som om Børnene vare Afbildninger af den samme Gjenstand, men tegnede af forskjellige store Mestere. Den ældste Datter var ligesom malet af Correggio, med fiin Teint og siirlig Form; den Anden var det samme Ansigt, men større, fyldigere, ligesom af den florentinske Skole; den Tredie saae ud, som om Rubens paa sin Maade havde malt det samme Portrait; den Næste ligesom af den franske Skole, glimrende, yppig, men ubestemt; og den Yngste var som et flydende malet Værk af Leornardo. Det var en Glæde indbyrdes at sammenligne disse Ansigter, som med de samme Former, i Udtryk, Farve og Lineamenter paa den anden Side vare saa forskjellige."

„Husker De det vidunderlige Portrait," spurgte Erich, „som Deres gamle Ven eiede i sin Samling, og som tilligemed saa mange andre Sager paa en uforklarlig Maade gik tabt?"

„Ja vist," udraabte den gamle Walther, „hvis det ikke var af Rafael, som Nogle vilde paastaae, saa var det i det Mindste af en fortrinlig Mester, der med Held havde studeret Kunsten efter dette Mønster. Naar nogle Nyere vilde tale om den Kunst at male Portraiter som om en

ringe Ting, eller der endog skulde fornedre Maleren, saa behøvede man kun, for at gjøre dem til Skamme, føre dem frem foran dette beundringsværdige Billede."

„Hvorledes, siger De," henvendte den Fremmede sig iøvrigt til den gamle Geheimeraad, „der er, foruden dette fortræffelige Stykke, endnu gaaet andre mærkværdige Malerier tabt? Hvorledes er det gaaet til?"

„Om de ere tabte," sagde Walther, „kan man ikke saa egentlig sige; men de ere blevne usynlige og maaskee solgte til Udlandet. Min Ven, Herr von Essen, Faderen til det unge Meaneske, som De nylig traf her i Salen, blev med tiltagende Alder lunefuld og sær. Kjærligheden til Kunsten havde gjort os til Venner, og jeg kan sige, at jeg besad hans hele Fortrolighed. Vi glædede os gjensidigen ved vore Samlinger, og hans overgik dengang langt min, hvilken jeg først ved hans Søns Skjødesløshed har kunnet forøge saa betydeligt. Naar vi ret vilde gjøre os en glad Dag, saa satte vi os ind i hans Cabinet, i hvilket en udsøgt Samling af hans Malerier hængte. Disse havde han ladet indfatte i særdeles prægtige Rammer, og paa en sindrig Maade anbragt dem i en meget fordeelagtig Belysning. Forden hiint Portrait saae man der et saa uforligneligt Landskab af Nicolas Poussin, som jeg nogensinde har truffet paa. I blid Aftenbelysning seilede Christus med sine Disciple paa Vandet. Det Liflige i Gjenskinnet af Husene og Træerne, den klare Luft, Bølgernes Gjennemsigtighed, Frelserens ædle Characteer og den himmelske Ro, der hvilede over det Hele og opløste vort Gemyt ligesom i Veemod og fredelig Længsel, er ikke til at beskrive. — Ved

Siden hængte en Christus med Tornekronen, af Guido Reni, med et Udtryk, som jeg heller ikke siden har seet Mage til. Min gamle Ven satte ellers i sin Egensindighed maaskee for ringe Priis paa den fortræffelige Guido; men Synet af dette Billede henrykkede ham altid; og sandt er det, hvergang man saae det, saae man det paany; det fortrolige Bekjendtskab med det, forhøiede kun Nydelsen, og lod Een opdage stedse nye og aandigere Skjønheder. Dette Udtryk af Mildhed, af Hengivelse og Taalmod, af himmelsk Godhed og Forsoning maatte gjennemtrænge selv det haardeste Hjerte. Det var ikke hiin opskruede Lidenskabelighed, som man nok bemærker i andre lignende Billeder af Guido, og som trods den fortræffelige Behandling af Gjenstanden dog snarere støder os tilbage, men det var det sødeste, som det var det smerteligste Maleri. Gjennem de fine Kjødpartier under Kinden, Hagen og Diet saae og følte man Hovedets hele Beenbygning, og dette Udtryk af Lidelse forhøiede kun Skjønheden. Ligeoverfor var af samme Mester en Lucretia, som med stærk, fyldig Arm støder Dolken i sit skjønne Bryst. I dette Billede var Udtrykket stort, kraftigt, Farven uforlignelig. En Moder, som tager Klædet af det nogne, sovende Barn, og Joseph og Johannes, som betragte den Sovende, Figurer i Legemsstørrelse, vare af en gammel romersk Mester saa herligt og gracieust fremstillede, at enhver Beskrivelse er utilstrækkelig. Men vel ønskede jeg at kunne finde Ord, til at give om end kun en svag Fremstilling om den eneste Van Eyck, en Forkyndelse, som dog maaskee var Samlingens Krone. Har Farven nogensinde viist sig i sin Herlighed som Himlens Datter,

er der nogensinde spillet med Lys og Skygge og ved dette Spil de ædleste Bevægelser vakte i Sjælen, have Fryd, Begeistring, Poesie og Sandhed og Adel nogensinde aabenbaret sig paa Lærredet i Tegning og Farve, saa var det skeet i dette Billede, som var mere end Maleri og Troldom. Jeg maa holde op, for ikke at glemme mig selv! Disse Billeder vare de fortrinligste: men en Hemling; en herlig Annibale Carracci; et lille Billede, Christus mellem Stridsmændene; en Venus, maaskee af Tizian, vare vel endnu værd at omtale, og der var i dette Cabinet intet Billede, som jo havde lyksaliggjort enhver Kunstven. Og, betænk nu engang, begriber De den Gamles Særhed, kort før hans Død ere alle disse Billeder forsvundne, uden Spor forsvundne. Har han solgt dem? Han har aldrig besvaret dette Spørgsmaal, og hans Bøger, som efter hans Død kunde have givet Oplysning herom, udsige Intet. Har han givet dem bort? Til hvem da? Man maa frygte, — og denne Tanke er hjerteskjærende — at han i en Art af vanvittigt Tungsind kort før sin Død har tilintetgjort dem, fordi han maaskee ikke undte noget andet Menneske paa Jorden at eie dem. Tilintetgjorte! Forstaaer De det, begriber et Menneske denne frygtelige Aandsfraværelse, hvis min Mistanke er grundet?"

Den Gamle var saa bevæget, at han ikke kunde holde Taarerne tilbage, og Eulenböck trak et uhyre stort guult Silketørklæde op af Lommen, for i paafaldende Rørelse at aftørre sit mørkerøde Ansigt. „Husker De endnu," begyndte han hulkende, „det besynderlige Billede af Quintin Messys, paa hvilket der var afbildet en Hyrde og en ung Pige

i sælsom Dragt, Begge herligt udarbeidede, og om hvilket han paastod, at Figurerne lignede hans Søn og Deres Datter?"

„Ligheden var dengang paafaldende," svarede Erich. „Men De har endnu glemt at omtale den Johannes, som i det Mindste kunde staae ved Siden af Guido. Dette Billede var maaskee af Domenichino, i det Mindste lignede det i høi Grad hiin Berømte. Dette Ynglingens Blik mod Himlen, den Begeistring, den Længsel, tillige denne Veemod, at han alt paa Jorden havde seet den Guddommelige, som Ven omfavnet, som Lærer forstaaet ham, dette Gjenskin af en svunden Forgangenhed i det ædleste Aasyns Speil var rørende og oploftende. — O, et Par af disse Billeder kunde endnu frelse den unge Mand og igjen gjøre ham velhavende."

„Alt vilde dog være spildt paa ham," raabte Eulenböck „Han vilde dog kun igjen forøde det. Hvor har jeg ikke formanet ham! Men han hører ikke paa den ældre Ven, ikke paa Erfaringens Stemme. Nu endelig, da Strømmen dog nok er kommet ham altfor nær paa Livet, nu er han gaaet i sig selv; han saae, at jeg var rørt til Taarer over hans Ulykke, og saa har han lovet mig med Haand og Mund, fra nu af at bedre sig, at arbeide og at blive et ordentligt Menneske. Da jeg nu rørt og glad herover omfavner ham, saa river han sig med høi Latter los og raaber: men først fra Helligtrekongers Aften af skal dette Forsæt gjælde; til den Tid vil jeg endnu være lystig og løbe min gamle Vei! Jeg maatte sige, hvad jeg vilde, Alt var forgjæves; han truede med, at, hvis jeg ikke lod

ham have sin Villie, vilde han opgive den hele Beslutning. — Naa, Helligdagen indtræffer om et Par Dage, Terminen er kun kort; men De kunne i det Mindste heraf see, hvor lidt man kan bygge paa hans gode Forsætter."

„Hidtil," sagde Sophie, „har han altfor meget været omgivet af fromme Folk; af Modsigelse har han vendt sig til den anden Side, og saaledes har rigtignok hans Særhed forhindret, at Omgang med de Dydige har kunnet blive til hans Gavn."

„De har paa en vis Maade Ret," raabte den gamle Maler. „Har han ikke i nogen Tid ladet sig overlobe af denne Pietist, den kjedsommelige, gamle Musikdirector Henne? Men jeg forsikkrer Dem, dennes tørre Prædikener kunne umuligt slaae an paa ham; desuden bliver den Gamle straxt drukken ved det tredie Glas, og saa gaaer han fra Texten."

„Han har drevet det for galt," bemærkede Verten; „naar Uorden og Odselhed først er blevet til Livsvane hos saadanne Mennesker, saa kunne de aldrig igjen komme paa rette Vei. Det retskafne, sande Liv forekommer dem ringe og betydningsløst; de ere fortabte."

„Meget sandt," sagde Eulenböck; „og for at give Dem et slaaende Exempel paa hans Raseri, saa skal De høre, hvad han tog sig for med sit Bibliothek. Efter sin værdige Fader arvede han en uforlignelig Samling Bøger; de herligste Udgaver af Classikerne, de største Sjeldenheder af den italienske Literatur; de første Udgaver af Dante og Petrarca, som man endog i de berømteste Stæder forgjæves sporger efter. Nu falder det ham ind, at han maatte have en

Secretair, som tillige skulde holde dette Bibliothek i Orden, i Cataloget indføre de nye kjøbte Bøger, opstille Værkerne systematisk og andet deslige. Et ungt forfløiet Menneske melder sig til denne vigtige Post, og bliver ogsaa strax antaget, fordi han kan snakke for sig. At skrive er der kun lidt, men at drikke, det maa han lære, og Underviisningen slaaer godt an hos den flygtige Fugl. Det vilde Liv tager strax sin Begyndelse; hver Dag fulde og gale; Baller, Maskerader, Kanefarter og aabent Taffel for den halve By. Efter et halvt Aars Forløb, da den unge Lærde udbeder sig sin Løn, er der da ogsaa Mangel paa rede Penge. Man falder paa den Udvei, at han for det første Aars Løn maa gjøre sig betalt i Bøger efter et billigt Skjøn. Men Herren og Tjeneren forstaae sig ikke paa Værdien af disse Sager, som ogsaa kun for Kjendere ere kostbare, og disse findes ikke paa Gader og Stræder. De kostbareste Værker bleve altsaa overladte ham til en latterligt billig Priis; og da man nu engang har fundet denne Udvei, saa gjentages Spadsen stedse forfra, og det saa meget oftere, som den nye Favorit stundom har Leilighed til at gjøre Udlæg for sin Patron, der da betaler ham med Bøger. Paa denne Maade, frygter jeg, er der af Bogsamlingen endnu kun Skabene tilbage."

„Jeg veed bedst," sagde Geheimeraaden, „hvor uforsvarligt man har handlet med disse Bøger."

„Det er jo altsammen ganske forfærdelige Historier," sagde Sophie; „hvem vilde fortælle dem selv om sin værste Fiende?"

„Ja men det Værste," vedblev Eulenböck, „var dog

hans Lidenskab for den berygtede, smukke Betty; thi hun gjorde i det Store, hvad alle hans øvrige Daarskaber kun i det Smaa formaaede at nedbryde paa hans Velstand. Hun har tillige i Grund og Bund fordærvet hans Characteer, der af Naturen heldede til det Gode. Han har et godt Hjerte, men er saa svag, at Enhver, der faaer Herredømme over ham, kan gjøre af ham, hvad han vil. Mine velmeente Ord vare som talte i Vind og Veir. Til langt ud paa Natten har jeg stundom talt paa den meest indtrængende Maade, men det var kun Skade for alle mine Formaninger. Hun havde ham saaledes i Nettet, at han for hendes Skyld endog kunde mishandle sine redeligste og ældste Venner."

Man stod nu op fra Bordet, og under de gjensidige Hilsener greb Sophie, idet hun rakte Haanden til den gamle Maler, der meget ærbødigt kyssede den, Leiligheden til tydeligt at hviske til ham: „O, De afskyeligste af alle afskyelige Syndere, De utaknemlige Hykler! Hvor kan De føre det over Deres slette Hjerte, offentlig at bagtale den, af hvis Velgjerninger De har beriget Dem, hvis Letsind De benytter, for i Ledtog med Deres Lige at gjøre ham ulykkelig? Hidtil har jeg kun anseet Dem for smaglos, men godmodig; men jeg seer, at De ikke uden Grund bærer et sandt Djævle-Physiognomie! Jeg afskyer Dem!" — Hun stødte ham heftigt fra sig og ilede derpaa ud af Værelset.

Selskabet gik ind i Malerisalen, hvor Caffeen blev budet om. „Hvad feilede min Datter?" spurgte Walther Maleren: „hun skyndte sig saadan og havde Taarer i Øiet."

„Et velsignet, rart Barn," smidskede Eulenböck, „De maa være meget lykkelig, Herr Geheimeraad! med en Datter, der har et saa omtsølende Hjerte. Hun var saa venligt bekymret for min Sundhed; hun finder mine Øine betændte, og frygtede endogsaa, at jeg kunde miste Synet; derover blev hun da saa rørt."

„Et fortræffeligt Barn!" udraabte Faderen, „havde jeg hende bare først godt forsørget, at jeg med Rolighed kunde lægge mig til at døe."

Den Fremmede var endnu blevet noget tilbage for at tage det nye Maleri i Øiesyn, som Erich viste ham i Spiseſtuen; nu kom han med denne tilbage til Selskabet og Dietrich fulgte efter. De vare Alle midt i en livlig Samtale; den Fremmede dadlede Gjenstanden, hvilken Dietrich vilde forsvare. „Naar Teniers og lignende Nederlændere," sagde han, „have fremstillet den hellige Antonius's Fristelser paa en comisk og carricaturagtig Maade, saa maa man tilskrive dette Lune deres Stemning og see igjennem Fingre med deres Talent, da de ikke forstod dem paa at skabe det Ædle. Men Gjenstanden fordrer en alvorlig Behandling, og den gamle tydske Mester hiſtinde har uden Tvivl været heldig deri; naar blot Betragteren kan være upartisk, saa vil han føle sig tiltrukket og tilfredsstillet ved hans Billede."

„Denne Gjenstand," tog den Fremmede Ordet, „er ikke for den bildende Kunst. En vanvittig Oldings beængstende Drømme, de Spøgelser, som han i sin Eensomhed seer, og som ved falsk Tillokkelse eller Skræk søge at afdrage ham fra hans melancholske Contemplation, kunne kun

finde Plads i carricaturmæssige Phantomers Gebeet og kunne tillige kun fremstilles phantastisk, hvis det overhovedet skal være tilladt. Derimod paa hiint Billede den qvindelige Figur, som vil vise sig ædel og dog tillige tillokkende, en afsloret Skjønhed i Ungdommens Fylde, og som dog kun er et forklædt Spøgelse; de vilde Skikkelser rundtom, som ved den skarpe Contrast saa meget mere fremhæve hende; den Gamles Forførelse, medens han igjen søger at finde tilbage til Tro og Fortrøstning; denne Blanding af de meest modstridende Følelser er aldeles meningsløs, og det er Skade for Talent og Kunst, der ødsle og tilintetgjøre deres Kræfter paa deslige."

„Deres Brede," sagde Dietrich, „indeholder den skjønneste Roes over Billedet. Er da ikke Alt det, som frister Menneskет, kun Phantom, indhyllet i Skjønhedens tillokkende Skikkelse, eller tilsyneladende omgjordende sig med tom Forførelse? Skulde en Fremstilling, som hiin, ikke netop i vore nyeste Tider faae en dobbelt Betydning? Enhver, der endnu ikke er sig sit Hjerte heelt bevidst, er udsat for denne Fristelse; men i hiin Helgen see vi det faste og rene Blik, som er ophøiet over Frygten, og som forlængst er bekjendt med den sande, usynlige Skjønhed, saa at han kan vise Gysen og lav sandselig Begjær fra sig. Det sande Skjønne fører os ikke i Fristelse; det, som vi virkelig bør frygte, fremtræder ikke i Maske og Vrængbilled. Hiin gamle Mesters Bestræbelser lade sig derfor nok forsvare for det dannede Øie; men det er ikke Tilfældet med Teniers og hans Lige."

„Det Vanvittige, det Taabelige og Smagløse er en

Uendelighed," raabte den Ubekjendte; „og det netop derved, at man ikke kan sætte nogen Grændse derfor; thi ved Begrændsning bliver alt det Fornuftige til: det Skjønne, Ædle, Frie, Kunst og Enthusiasme. Men fordi noget Overjordisk, Udsigeligt blander sig deri, saa mene disse Daarer, at dette er det Ubetingede, og synde i en tiltagen Mysticisme mod Natur og Phantasie. Seer De den gale Höllenbreughel her paa Pillen? Efterdi hans Øie slet ikke mere havde Blik for Sandhed og sund Sands, efterdi han ganske slog sig løs fra Naturen, og Taabelighed og Vaas vare ham ligesaa gode som Begeistring og Forstandighed, saa er han i den hele Hær af Vrængmalere mig den kjæreste, da han uden videre har slaaet Døren ilaas og ladet Forstanden staae udenfor. Gaa hen og see Gigantsalen af Guilio Romano i Mantua, hans uendelige Optog med Dyr og Centaurer og alle Mythologiens Vidundere, hans Bacchanalier, hans dristige Sammenblanding af det Menneskelige, Skjønne, Dyriske og Frække; fordyb Dem i disse Studier, da vil De først forstaae, hvad en virkelig Poet kan og tør gjøre af disse vort Gemyts besynderlige og uforstaaede Stemninger, og hvorledes han er i Stand til ogsaa i dette af Drømme knyttede Net at fange Skjønheden."

„Paa denne Maade," sagde Dietrich, „ere vi meget snart færdige med alle Ting, naar vi kun antage een Norm og Regel, i lidenskabelig Forblindelse overføre alt Guddommeligt paa eet Navn og fra den eensidige Erkjendelse af dette saa bortvise Alt, hvad han ikke har ydet, eller ikke kunde yde; han, som dog ogsaa kun var en Enkelt og en Dødelig, hvis Blik ikke trængte ned i alle Dybder, og af

hvis Haand i det Mindste Døden tog Paletten, om han end havde været istand til at lade alle Phænomener sprudle ud af Fingrene. En Grændse maa der være; hvo tvivler derom? Men ved saa mangen Superviisdom, der føler sig stor ved streng Jagttagelse af Reglen, kommer jeg altid igjen til at tænke paa en besynderlig Egenskab hos Hanen: naar man lægger den meest ustyrlige og krigerske Hane paa Siden og lige fra dens Næb trækker en Kridtstreg paa Gulvet, saa bliver den liggende ubevægelig og andægtigt stirrende, fordi den troer sig bundet ved, Gud veed, hvilken Naturnødvendighed, philosophisk Regel eller uoverstigelig Kunstskranke."

„De bliver uartig, min unge oldtydske Herre!" sagde den Fremmede i en temmelig myndig Tone. „Den gode Opdragelse maa visselig snart regnes blandt de tabte Kunster."

„Men derimod er der vel sørget for," svarede Dietrich, „at Overmod ei døer ud og Indbildskhed bliver ved friske Kræfter!" — Han bukkede hurtigt for Husets Herre og forlod Selskabet.

„Jeg veed ikke, hvorledes jeg kommer til at blive behandlet saaledes," sagde den Fremmede. „Det er ligesom om en ond Stjerne stod over denne Sal; jeg træffer her bestandig paa Kjæmper, der ville kaste mig i Støvet."

Den gamle Walther var meget mismodig over, at saadanne Scener skulde forefalde i hans Huus. Ligesom han allerede ved Bordet havde maattet opgive den Fremmede, saaledes opgav han nu ogsaa den Tanke, nogensinde at bringe den unge Maler i Forslag som Svigerson. Beroligende vendte han sig til den Fremmede, der i sin Vrede

skjænkede hiin Hollenbreughel større Opmærksomhed, end ellers vilde skeet. „Ikke sandt," begyndte Walther, „et i sit Slags fortræffeligt Maleri?"

„Det skjønneste af denne Mester, som jeg hidtil har seet," svarede den forstemte unge Mand. Han tog sit Dieglas til Hjælp, for at undersøge det nøiere. „Hvad er det?" udbrød han pludseligt. „Seer De, her, hvor de to Djævles Been støde sammen med den Tredies flammende Hale, danner der sig et Ansigt, en rigtig underlig, udtryksfuld Profil, og, tager jeg ikke feil, saa ligner det paafaldende Deres gamle Ven her, den brave Kunstner!"

Alle trængte sig til, Ingen havde før bemærket dette besynderlige Indfald. Eulenböck, den Skjelm, spillede allermeest den Forbausede. „At mit Minde skulde findes i denne selsomme Stambog, havde jeg mindst drømt om; men skulde den ondskabsfulde Maler allerede i Fortiden have anet min Profil, saa er det dog altfor uforskammet, at denne Flammehale just skal formere min noget røde Næse."

„Den Ting," sagde Erich, „er saa besynderligt anbragt, at man virkelig ikke kan udgrunde, om det er Forsæt eller blot Tilfælde." Walther betragtede Profilen i Billedet, derpaa monstrede han sin Vens Physiognomie, rystede paa Hovedet, blev tankefuld og var meget adspredt, da han sagde Farvel til den Fremmede, der tog Afsked i Selskab med Eulenböck, som havde udbedet sig hans Følgeskab for at vise ham sine Kunstværker.

„Hvad feiler Dig?" spurgte Erich, der var blevet tilbage i Salen alene med den Gamle. „Det lader til at Du er ærgerlig over den besynderlige Spads af Tilfældet,

der har tvunget alle os Andre til Latter; denne Drukkenbolt er dog tilstrækkelig straffet ved, at dette Djævlecompagnie saa net maa sammensætte hans Portrait."

„Anseer Du det da virkelig for Tilfælde?" udraabte Walther forbittret; „indseer Du da ikke, at den gamle Skurk lumskelig har prakket mig dette Billede paa? Det er hans eget Værk? See kun her, jeg har ikke villet gjøre ham til Skamme for de Andre; men ikke nok med dette Skyggerids af sig selv, saa har han meget fint skrevet sit Navn Eulenböck i den uhyre Knebelsbart histoppe paa den store Djævel, der maler Sjælene i en Haandqværn. Allerede for kort siden opdagede jeg den gniddrede Skrift; men jeg troede, at det ikke var ganske tydeligt, at Maleren eller en Anden havde villet skrive Hollenbreughel; saaledes forklarede den gamle Skurk mig det selv, og da jeg viste ham det, læste han ud deraf Ellenbrogh, idet han tilføiede den Bemærkning, at Kunstnerne aldrig havde brudt sig meget om Orthographien. Nu gaaer der mig først et Lys op, at den nederdrægtige Drukkenbolt ogsaa kun har forført den unge Mand til at sælge mig hiin Salvator, og at Du har faaet en lignende fra ham; og derhos maae vi ovenikjøbet frygte for, engang med Tiden at see vore Ansigter, hvem veed, blandt hvilke afskyelige Gjenstande anbragte paa en uanstændig og pasquilagtig Maade."

Han var saa forbittret, at han løftede sin Haand for at ødelægge Billedet. Men Erich holdt ham tilbage og sagde: „Du skal ikke i Hidsighed ødelægge et mærkværdigt Produkt af en Virtuos, hvilket engang med Tiden igjen vil more Dig. Hidrører det fra Eulenböcks Haand,

hvad jeg nu selv næsten maa troe, og ere ovenikjøbet ogsaa de to Salvatorer af ham, saa maa jeg beundre Mandens Dygtighed. Med hvilken halvgal Raadhed har han ikke tegnet sig selv; imidlertid kan dette Overmod kun blive ham selv skadeligt, eftersom baade Du og jeg nu sagtens ville vogte os for at kjøbe af ham, og hos os vilde han jo ellers nok have tjent mangen Daler. Men der er Noget andet, som gnaver paa Dig, det seer jeg tydeligt. Kan jeg give Dig Raad? Er det maaskee den gamle Bekymring for Din Datter?"

„Ja, min Ven!" sagde Faderen, „og hvordan staaer det med Dig? Har Du selv tænkt over, hvad jeg sagde Dig?"

„Tidt og meget!" svarede Erich, „men, Du med Dine Griller! om der end kan gives lykkelige Ægteskaber uden Lidenskab, saa maa der dog være en Art af Tilbøielighed forhaanden; men denne finder jeg ikke, og jeg kan ikke fortænke Din Datter deri, — vi ere altfor ulige. Det var ogsaa Synd, hvis dette elskværdige Væsen med sine varme Følelser ikke skulde blive lykkelig."

„Ved Hvem?" raabte Faderen, „der findes jo Ingen, som hun holder af og som passer sig for hende: Du træder ganske tilbage, den fremmede hovmodige Gjæst har idag ret følelig ærgret mig med sit fornemme Væsen; den unge Dietrich duer nu aldeles ikke til Ægtemand, da han slet ikke forstaaer at skikke sig i Verden, som jeg nu har seet; og om den unge Eisenschlicht tør jeg nu ikke engang tale til hende. Dertil kommer, at Tabet af de herlige Billeder paany er faldet mig tungt paa Hjerte. Hvor

Satan er de da komne fra? Veed Du hvad, jeg vilde unde min argeste Fjende at eie dem, hvis de blot vare til! — Og endelig — staaer jeg ikke paa en Maade endnu i Gjæld til Eduard? Du veed, til hvor billige Priser jeg lidt efter lidt kjøbte af ham, hvad han endnu fandt i sin Faders Efterladenskab. Han kjendte ikke, og satte ingen Priis paa disse Ting; jeg har aldrig afpruttet ham noget, jeg har aldrig lokket ham til mig, — men dog — hvis det unge Menneske vilde blive ordentlig, hvis han vilde betræde en bedre Vei — vidste jeg blot, at det ikke igjen vilde fordærve ham, at han ikke bortødsede det, saa vilde jeg endnu gjerne udbetale ham et betydeligt Tilskud."

„Bravo!" raabte Erich og gav ham Haanden. „Jeg har bestandig holdt Øie med det unge Menneske; han er ikke aldeles saa slem, som Bysladdren vil skildre ham, han kan endnu med Tiden blive en brav Mand. Naar vi see nogen Bedring og Du føler nogen Velvillie for ham, maaskee saa at Din Datter ogsaa engang kunde fatte gode Tanker om ham, kanskee, at hun behagede ham; — hvad siger Du saa, hvis Du ved Din Formue skabte Begge en lykkelig Fremtid, lod Børnebørn ride paa Dit Knæ, bibragte dem de første Træk af Kunsthistorien, saaat de her i Din Sal første Gang forsøgte paa at udtale de berømte Navne!"

„Aldrig i Evighed!" raabte den Gamle og stampede med Foden. „Hvad tænker Du paa? til en saadan fordærvet Slubbert skulde jeg give mit eneste Barn? Ham skulde jeg betroe denne Samling her, for at han skulde

ſvire den op, ſælge den til Spotpriis? Det var intet Vennerаad!"

„Jovist er det," ſagde Erich, „vær blot beſindig, overvei dette Forſlag uden Lidenſkab, og ſøg at faae Din Datters Tanker at vide."

„Nei, nei!" gjentog Walther med høi Stemme, „det kan, det bør ikke ſkee! Ja, kunde han i det Mindſte endnu fremlægge eet eneſte af hine koſtbare, uforlignelige Billeder, men ſom nu for evig ere tabte, ſaa var der endda nogen Rimelighed i. Men, ſom det nu ſtaaer, ſaa forſkaan mig for ſtedſe med ſlige Forſlag. — Og den fordømte Breughel her! Der, høitoppe, hvor jeg aldrig mere kan ſee den, vil jeg hænge den op med den gamle Synders Galgefyſiognomie og alle hans Djævle!"

Han ſaae opad, og atter ſtod Sophie, lyttende til deres Samtale, og ſaae fra det aabne Vindue ned i Salen. Hun rødmede, løb bort uden at lukke Vinduet, og den Gamle raabte: „Det manglede endnu! Nu har den egenſindige Tøs hørt Alt, og ſætter ſig nu ſagtens Alleſlags i det lille, trodſige Hoved!"

Vennerne ſkiltes ad, — Walther misfornøiet med ſig ſelv og hele Verden.

Langt ud paa Natten ſad Eduard i ſit eenſomme Værelſe, beſkjæftiget med mangehaande Tanker. Rundt om ham laae ubetalte Regninger, og ved hver af dem aftællede han Summerne, for næſte Morgen at berigtige dem. Han havde været ſaa heldig paa taalelige Betingelſer at optage en

Capital paa sit Huus, og saa fattig han end følte sig, saa var han allerede tilfreds i den Følelse, der fremgik af hans faste Forsæt, i Fremtiden at leve paa en anden Maade. Han saae sig i Tankerne allerede i Virksomhed, han lagde Planer, hvorlunde han fra et lille Embede vilde stige til et vigtigere, og i dette forberede sig til et endnu anseeligere. „Vanen," sagde han, „bliver jo saavel i det Gode som i det Onde, til en anden Natur, og ligesom Lediggang hidtil har været mig nødvendig for at befinde mig vel, saaledes vil Arbeide i Fremtiden blive mig ikke mindre uundværligt. — Men naar — naar vil min ædlere Bevidstheds forønskte, gyldne Tidsalder i Virkelighed og i Sandhed opgaae i mig, saaat jeg med Tilfredsstillelse og Velbehag vil kunne betragte Tingene om mig og mig selv? Endnu for Øieblikket er det kun Forsætter og liflige Forhaabninger, som blomstre og lokke; men, ak! vil jeg ikke trættes paa Halvveien? maaskee alt ved Begyndelsen af min Vandring?"

Han betragtede kjærligt Rosen, som glødende smilede ham imøde i Vandglasset. Han tog den og trykkede med fiin Berøring et Kys ind i dens Blade og aandede et Suk i Bægeret. Derpaa stillede han den igjen forsigtigt i det nærende Element. Han havde nylig fundet den igjen, allerede vissen, i sin Barm; fra det Øieblik da den i Flugten havde berørt hans Ansigt, var han blevet et andet Menneske, uden at han vilde tilstaae sig det selv. Man er aldrig mere overtroisk og lægger aldrig heller Mærke til Varsler, end naar Hjertet tilgavns er bevæget og et nyt Liv er ved at fremgaae af Følelsernes Storm. Eduard

mærkede ikke selv, hvor meget den lille Blomst gjenkaldte Sophie selv i hans Tanker; og da han næsten havde tabt Alt og sig selv, saa skulde nu den visne Plante være hans Orakel, om den igjen blev frisk og vilde forkynde ogsaa ham en fornyet Lykke. Men da den efter et Par Timers Forløb ikke udfoldede sig i Vandet, saa hjalp han den og dens forudsigende Kraft ved det sædvanlige Kunstgreb, at beskjære Stilken, holde denne et Øieblik i Lysets Flamme og derpaa sætte den igjen i det kolde Element. Næsten synligt reiste den sig efter denne voldsomme Cuur, og blomstrede saa hurtigt og kraftigt op, at Edvard maatte befrygte, at den inden kort Tid vilde kaste alle sine Blade. Dog var han fra nu af trøstet og troede igjen paa sin gode Stjerne.

Han bladede i sin Faders gamle Papirer, aabnede Breve, og fandt saa mange Erindringer saavel fra sin egen Barndom, som fra Faderens unge Aar. Han havde pakket Indholdet af et Skab ud, der gjemte Regninger, Notitser, Proces-Acter og Meget af dette Slags. I det Samme rullede et Blad sig op, som indeholdt Fortegnelsen over det fordums Galleri, Billedernes Historie, deres Priser, og hvad der ved hvert Billede havde været Eieren mærkværdigt. Eduard, der kom tilbage fra en Reise, da hans Fader laae paa Dødsleiet, havde efter Begravelsen ivrigt søgt efter hine forsvundne Billeder, og anstillet mangen frugtesløs Efterforskning. Han kunde med Ret vente, at her ogsaa kunde findes et Ord om hine savnede Stykker, og virkelig fandt han i et andet Bundt, skjult mellem Papirer, et Blad, som nøiagtigt opregnede hine Malerier,

Mestrenes Navne saavelsom de forrige Eiermænd. Skriften var øiensynligt fra hans Faders sidste Dage, og nederst fandtes disse Ord: „Disse Billeder ere nu — —“ videre havde Haanden ikke strevet, og selv denne Linie var igjen overstreget.

Nu søgte Eduard endnu ivrigere, — men intet Spor! Lyset var brændt ned, hans Blod var kommet i Hede; han kastede i sin Hast Arkene om i Værelset, men han opdagede Intet: Da han aabnede et gammelt, gulnet Papir, saae han til sin Forbauselse en Forskrivning, udstedt for mange Aar siden, i hvilken hans Fader bekjendte sig som Walthers Debitor for en anseelig Sum. Den var ikke qvitteret, og dog ikke i Creditors Hænder. Hvorledes skulde man forklare denne Omstændighed?

Han puttede den til sig, og regnede ud, at, hvis dette Blad var gyldigt, vilde han næppe beholde Noget tilbage af sit Huus. Han saae hen til en Pung, som han havde stillet i en Krog, og som var bestemt til, een Gang for alle at give de Familier, som han hidtil i Stilhed havde understottet, endnu en anseelig Hjælp. — Thi ligesom han var letsindig i sin Ødselhed, saaledes var han det ogsaa i sine Velgjerninger; hvis man vilde være streng, kunde man ogsaa kalde disse Ødselhed. — Hvis jeg blot ikke behøver at røre ved denne Sum, forat de Stakler endnu engang kunne glæde sig, saa er det siden ogsaa ligesaa godt ganske at begynde forfra og kun at stole paa sine egne Kræfter. Dette var hans sidste Tanke, før han sov ind.

Eduard havde faaet en Indbydelse fra Geheimeraad Walther; dette var ikke skeet i lang Tid, og skjøndt den unge Mand ikke begreb, hvorledes den gamle Ven kom til denne fornyede Velvillie, saa gik han dog derhen med frisk Mod, især i det glade Haab, igjen at knytte det fordums Bekjendtskab med Sophie. Han tog det fundne Papir med sig.

Det var ham meget ukjært, at træffe der den gamle og unge Herr von Eisenschlicht; imidlertid, da han ved Bordet sad ligeoverfor Sophie, saa henvendte han Samtalen især til hende, og bestræbte sig for at synes oprømt, skjøndt hans Sind i mange Henseender var pirret; thi det undgik ham ikke, at Walther med al mulig Artighed kom den unge Eisenschlicht imøde og derimod næsten ganske forsømte ham; tillige var det bekjendt i Byen, at Geheimeraaden ønskede sig den unge, rige Mand til Svigerson. Denne modtog Værtens Forekommenhed paa en Maade, som om det ikke kunde være anderledes, og Erich, som meente det godt med Eduard, søgte blot at forhindre, at den irriterede Yngling ikke skulde bryde ud i Heftighed. Sophie var Munterheden selv; hun havde pyntet sig mere end sædvanligt, og hendes Fader maatte hvert Øieblik betragte hende med prøvende Blikke; thi hendes Dragt afveeg i visse Stykker fra den brugelige, og mindede ham i Dag stærkere end nogensinde før om hiint forsvundne Billede af Messys, som i Hyrdedragt fremstillede de to unge Mennesker med en vis Lighed.

Efter Bordet forsamlede man sig i Malerisalen, og Erich maatte smile, da han bemærkede, at hans Ven virkelig

havde hængt den falske Hollenbreughel høit oppe i en Krog, hvor man næppe kunde øine den. Den unge Eisenschlicht satte sig hos Sophie og syntes at tale meget ivrigt med hende. Eduard gik urolig hid og did og betragtede Malerierne; Erich underholdt sig med den unge Beilers Fader, og Walther holdt et vaagent Øie med Alle.

„Men hvorfor," spurgte Erich sin Ledsager, „er det Meeste her af den nederlandske Skole Dem saa meget imod?"

„Fordi den fremstiller saameget pjaltet Pak og Tiggere," svarede den rige Mand. „Min Modbydelighed rammer heller ikke alene disse Nederlændere, men af den Grund er Spanieren Murillo mig især forhadt, som ogsaa mangen Italiæner. Det er allerede sørgeligt nok, at man paa Gader og Stræder, ja selv i Husene ikke kan være fri for dette Utøi; men naar nu en Kunstner ovenikjøbet forlanger, at jeg skal more mig ved en Fremstilling paa det brogede Lærred af dette besværlige Kram, saa kalder jeg det, at trække for stor en Vexel paa min Taalmodighed."

„Saa vilde maaskee," sagde Eduard, „Quintin Messys være efter Deres Smag, da han saa tidt kraftigt og tro fremstiller os Vexelerere ved deres Borde, fulde af Mynter og Regnskabsbøger."

„Heller ikke det, unge Herre!" svarede den gamle Mand; „det kunne vi let og uden Møie faae at see i Virkeligheden. Skal jeg engang more mig ved Maleri, saa forlanger jeg store kongelige Optog, mange svære Silkestoffer, Kroner og Purpurkaaber, Pager og Negere; dette, forenet med Udsigter til et Slot, til store Pladser og gjennem

brede, lige Gader, oplofter Sjælen, det gjor mig ofte veltilmode for lang Tid, og jeg bliver ikke træt af, paa ny igjen at betragte det."

„Javist," sagde Erich, „Paul Veroneſe og mange andre Italiænere have ogſaa i denne Smag leveret fortræffelige Ting."

„Hvad ſiger De da til et Bryllup i Cana i denne Maneer?" ſpurgte Eduard.

„Al Spiſen," ſvarede den gamle Herre, „bliver paa Billeder kjedſommelig, fordi det dog aldrig gaaer fremad, og de ſtegte Paafugle, de høitloftede Posteier, ſaavelſom de halvomdreiede Mundſkjænke paa alle ſaadanne Fremſtillinger ere beſværlige Kreaturer. Men noget Andet er det, naar de tage den lille Moſes op af Vandet, og Prindſeſſen ſtaaer her i ſin rigeſte Pragt og rundtom de pyntede Damer, ſom ogſaa kunde gjælde for Fyrſtinder, Mænd med Hellebarder og Ruſtninger, ſelv Dverge og Hunde; jeg kan ikke ſige Dem, hvor det glæder mig, naar jeg træffer paa en Hiſtorie ſaa herligt udſmykket, ſom jeg i min tidlige Ungdom tidt med beklemt Hjerte maatte læſe i en ſkummel Skoleſtue. Af dette Slags Sager, kjære Herr Walther! har De altfor lidt. Deres fleſte Billeder ere for Følelſen, og jeg vil aldrig røres, mindſt ved Kunſtværker. Jeg bliver heller ikke rørt, men jeg ærgrer mig kun."

„Men det er," begyndte den unge Eiſenſchlicht, „endnu værre i vore Comedier. Naar vi komme fra et behageligt Selſkab og en glimrende Diner og træde ind i et oplyſt Theater, hvor kan man ſaa forlange, at jeg ſkal intereſſere mig for ſaa mangehaande Elendighed, Kummer og Nød,

som her bliver disket op for mig? Kunde man ikke indføre den samme Politi-Indretning, som allerede saa priseligt er anordnet i de fleste Byer, at jeg een Gang for Alle erlægger Noget til Armoden, og siden ikke behøver videre at lade mig incommodere af de enkelte Pjaltede og Forsultede?"

„Det vilde uden Tvivl være bequemt," sagde Eduard, „men om det just var saa overmaade priseligt, enten som Politi- eller Kunstindretning, skal jeg lade være usagt. Jeg kan i det Mindste ikke værge mig for Medlidenhed med den Enkelte, og jeg vil ikke heller, skjøndt man jo rigtignok tidt bliver forstyrret i Utide, uforskammet overrendt og stundom endogsaa slemt taget ved Næsen."

„Jeg er af Deres Mening," udbrød Sophie, „jeg kan ikke udstaae de stumme, blinde Bøger, i hvilke man skal lade sig indskrive, for derpaa at kunne i Ro og Mag lade det komme an paa en usynlig Bestyrelse, der saa meget som muligt skal afhjælpe Elendigheden. I mange Egne forlanger man endogsaa, at man skal forpligte sig til, ikke at give den Enkelte Noget. Men hvor kan man da modstaae al den Jammer? Naar jeg rækker Den Hjælp, som klager mig sin Nød, saa seer jeg dog i det Mindste hans øieblikkelige Glæde, og kan haabe at have trøstet ham."

„Det er just den Ting," sagde den gamle Kjøbmand, „der i alle Lande vedligeholder Tiggeriet, at vi ikke kunne eller ville gjøre os frie for den smaalige Følelse af en blødagtig Forfængelighed og en sødlig Velgjørenhed. Denne Omstændighed er det tillige, der tilintetgjør Regjeringernes bedre Forholdsregler og gjør deres Udførelse umulig."

„De tænker anderledes end hine Schweizere," sagde Sophie. „Det var i et katholsk Canton, hvor en gammel Tigger i lang Tid paa visse Dage indcasserede sin Almisse, og i ethvert Huus næsten blev regnet med til Familien, da den landlige Eensomhed ikke gav Anledning til megen Handel og Samfærdsel. Imidlertid traf det sig dog, at man i en Hytte, hvor han bankede paa, og hvor man just var meget beskjæftiget med en Barselkone, i Forvirringen og under Omsorgen for den Syge afviste ham. Da han virkelig efter flere Bønner Intet fik, saa blev han vred og raabte, idet han gik bort: Ja, ja, I skulle sandelig see, at jeg ikke kommer igjen, og saa maae I selv see til, hvor I faae en Tigger fra!"

Alle loe, kun ikke Sophie, som syntes at finde dette Udsagn meget fornuftigt og sluttede med disse Ord: „Jeg troer, hvis det blev gjort os umuligt at udøve Velgjørenhed, saa vilde vort eget Liv blive fattigt nok. Kunde Driften til Medlidenhed uddøe i os, saa vilde det vel ogsaa see sørgelig ud med Lyst og Glæde. Den, der er saa lykkelig at kunne meddele, faaer mere end den fattige Modtager. Ak," tilføiede hun meget bevæget, „det er jo dog det Eneste, der nogenlunde kan undskylde og formilde den døde Eiendom, Besiddelsens Grusomhed, at noget af det ubilligt Opdyngede kan spredes ud over de Forsmægtende, forat det ikke ganske skal gaae i Glemme, at vi Alle ere Brødre!"

Faderen saae misbilligende paa hende, og vilde netop sige Noget, da Eduard med Heftighed faldt ind, idet hans syrige Blik heftede sig paa Pigens taarefyldte Øine: „Hvis Fleertallet af Menneskerne tænkte saaledes, saa levede vi i

en anden og bedre Verden. Vi forfærdes, naar vi læse om den Trængsel og Nød, der under fremmede Himmelegne, i vilde Ørkener lure paa den fredelige Vandrer; eller om hine Rædsler, som paa det øde Hav saa frygteligt martre de Søfarende, naar i deres yderste Nød og Mangel intet Fartøi, ingen Kyst vil vise sig paa den umaadelige Flade; vi forfærdes, naar Dybets Uhyrer sønderslide den Forulykkede, — og dog — leve vi ikke i de store Byer som paa et Forbjerg, hvor umiddelbart ved vor Fod al denne Jammer, det samme gruelige Skuespil udvikler sig, kun mere langsomt og saa meget mere grusomt? Men fra vore Concerter og Fester, fra Rigdommens sikkre Asyl skue vi ikke ned i denne Afgrund, hvor Fattigdoms og Elendigheds Skikkelser i tusind frygtelige Grupper, ligesom i Dantes Skildringer, pines og fortæres, og ikke engang mere vove at see op til os, fordi de allerede kjende det kolde Blik, som møder dem, naar deres Jammerskrig stundom fik os vakt af vor slove og kolde Rolighed."

„Disse Overdrivelser," sagde den gamle Eisenschlicht, „ere ungdommelige. Jeg paastaaer endnu stedse, den virkelig gode Borger, den ægte Patriot skal ikke lade sig henrive til af øieblikkelig Rørelse at understøtte Tiggeriet. Han bør tilstille hine velgjørende Anstalter saameget som han med Bequemmelighed kan undvære, men ikke udøse sine indskrænkede Midler, som ogsaa i denne Henseende bør komme Staten tilgode. Thi hvad gjør han i modsat Fald? Ved sin Blødagtighed, ja jeg vilde næsten kalde det Hjertets vellystige Kildren, befordrer han Bedrageri, Dovenskab, Ubluhed, og det Lidet unddrager han den sande Armod, som

han dog ikke altid kan træffe paa eller erkjende. Men hvis vi end ville antage hiin overdrevne Skildring af Fattigdommen for sand, hvad Godt kan, selv i dette Tilfælde, den Enkelte udrette? Er han i Stand til at forbedre den Fortvivledes Stilling? Hvad hjælper det, altid dog kuns en Dag eller en Time at lette Noden? Den Ulykkelige vil saameget desto dybere føle sin Usselhed, naar han ikke kan forvandle sin Tilstand til en lykkelig; han vil blive endnu mere utilfreds, endnu elendigere, og jeg skader ham, istedetfor at gavne ham."

„O, tal dog ikke saaledes," udbrød Eduard, „hvis jeg ikke skal miskjende Dem; thi det forekommer mig som Bespottelse! Hvad den Fattige vinder i et saadant Øieblik Solskin, spørger De? O, min Herre! han, der allerede er vant til at være udstødt af Menneskenes Selskab; han, for hvem der ikke gives nogen Festlighed, intet Torv, intet Selskab, ja næppe engang en Kirke; for hvem Ceremonie, Høflighed og alle de Hensyn ere uddøde, hvilke ellers det ene Menneske tager til det andet; denne Usle, for hvem kun Ringeagt fremblomstrer og grønnes paa Spadsergange og i Vaarnaturen, han vender ofte det tørre Øie mod Himlen og Stjernerne over sig, og seer ogsaa der kun Tomhed og Tvivl; men i en saadan Time, som uventet bringer ham en rigeligere Gave, saaat han med mere end øieblikkelig Trøst kan vende hjem til sin forsmægtende Familie i den mørke Hytte — i en saadan Time gjenfødes pludselig i hans Hjerte Troen paa Gud, Alles Fader; han bliver igjen Menneske, han føler igjen en Broders Nærhed, og kan atter elske ham og sig selv. — Held den

Rige, som kan fremme denne Tro, og ved den synlige Gave kan skjænke den usynlige; og vee den Ødeland, som ved formastelig Letsindighed berøver sig disse Midler til at være et Menneske mellem Mennesker; thi den Følelse vil haardest straffe ham, at han som en hjertelös Barbar har udøst den Balsam i Örken, hvoraf enhver Draabe kunde have qvæget hans Brødre, der ligge under for det moisommelige Livs Byrde!"

Han kunde kun fremføre det Sidste med Taarer, han bedækkede sit Ansigt og bemærkede ikke, at de Fremmede, ogsaa Erich, toge Afsked fra Værten. Sophie græd ogsaa; dog fik hun atter sit Aasyn muntret og klart, inden Faderen kom tilbage.

Da Stemningen ved andre Samtaler igjen var noget beroliget, traf Eduard Papiret frem af Lommen, og foredrog Geheimeraaden den tvivlsomme Sag, og sagde ham, hvorlunde han maatte befrygte, endnu at skylde ham en anseelig Sum, hvilken han meente at kunne afdrage ved en Capital, som han vilde søge at erholde i sit Huus.

Den Gamle saae med store Øine snart paa ham, snart paa det gulnede Papir; endelig greb han Ynglingens Haand og sagde med rørt Stemme: „min unge Ven! De er langt bedre, end jeg og Verden hidtil har tænkt om Dem; Deres Følelser henrykke mig, og om De end ikke havde behøvet at tale saa heftigt til Herr von Eisenschlicht, saa var jeg dog rørt; thi, sandelig! jeg tænker ligesom De i dette Punkt. Hvad dette Papir angaaer, saa kan jeg desangaaende næppe give Dem et afgjørende Svar, om det er gyldigt eller ikke. Det hidrører fra en tidlig Tid,

da jeg havde mangehaande, og stundom indviklede Penge-forretninger med Deres brave Fader; ved vore Speculationer og Reiser hjalp vi paa hinanden, og den gamle Herre var dengang i sin tidlige Ungdom rigtignok somme-tider noget flygtig og vild. Han tilstaaer her at være mig en anseelig Summa skyldig; Bladet maa have skjult sig blandt hans Papirer; jeg veed Intet deraf, eftersom vi, som sagt, havde mangen Afregning med hinanden, og jeg var da dengang heller ikke saa ordentlig, som nu. Imid-lertid — (og med disse Ord sønderrev han Papiret) være denne tilsyneladende Fordring hermed afgjort; thi i intet Tilfælde, selv om Gjælden var klar, kunde jeg modtage denne Sum af Dig, min Søn! jeg skulde i det Mindste endnu betale Dig ligesaa meget for hine Malerier, som Du har solgt mig til altfor billig Priis. Kan jeg overhovedet hjælpe Dig, mit gode Barn! saa kan Du regne paa mig, og Alt kan maaskee endnu blive godt."

Eduard bøiede sig over hans Hoved og raabte: „Ja, vær De min Fader, giv mig Erstatning for ham, som jeg altfor tidligt har mistet! Jeg lover Dem, og det er mit faste Forsæt, jeg vil blive et andet Menneske, jeg vil igjen indhente min bortflygtede Tid; jeg haaber endnu med Tiden at blive nyttig for det menneskelige Selskab. Men faderligt Raad, velvillig Opmuntring maae lede mig, for at jeg igjen kan fatte Tillid til mig selv."

„Den Glæde," sagde den Gamle, „kunde vi allerede for mange Aar siden have havt; men dengang forsmaaede Du det. Naar jeg blot i nogen Henseende kan hjælpe Dig, saa kan Du gjøre sikker Regning paa mig. Men nu

vil jeg dog af puur Nysgjerrighed endnu engang eftersee mine Bøger, om jeg dog ikke skulde finde nogen Oplysning om denne Gjældsfordring."

Han lod de unge Folk være alene; de saae først en Stund tause paa hinanden, og sløi derpaa Bryst imod Bryst. De holdt hinanden længe i Favn; derpaa trak Sophie sig sagte ud af hans Arme, fjernede Ynglingen fra sig og sagde, idet hun med Munterhed saae ham ind i Øiet: „Hvordan kommer jeg til dette? Eduard, hvad skal dette betyde?"

„Kjærlighed," raabte Eduard, „Lykke og evig Troskab! Seer Du, kjæreste Barn! jeg føler mig som opvaagnet af en tung Drøm. Den Lykke, som laae lige for min Fod, som min ædle Fader allerede ved Din Vugge havde tiltænkt mig, den stødte jeg som en uvorn Dreng fra mig, for at gjøre mig foragtelig for Verden og mig selv. Har Du tilgivet mig, elskeligste Sophie? Kan Du virkelig elske mig?"

„Jeg holder ret hjertelig af Dig, Du min gamle Legekammerat," sagde Sophie; „men derfor ere vi dog endnu ikke lykkelige."

„Hvad kan der da endnu være i Veien?" udraabte Eduard. „O, hvor dybt beskjæmmer det mig, at jeg saaledes har kunnet miskjende Din ædle Fader! Hvor kjærligt kommer han mig ikke imøde! Hvor hjerteligt trykker han mig ikke som Søn til mit Bryst!"

„Ja, Du løierlige Person!" loe Sophie høit, „men det er jo ikke *saaledes* meent. Men saadan Een bliver aldrig i sit Liv besindig, og gjør straz sin Regning uden

Vært! Om dette vil Papa, saa venlig han end kan være, ikke høre en Stavelse. Tillige maae vi jo ogsaa Begge først lære hinanden nærmere at kjende. Min Ven, det er Ting, med hvilke det i hele Aar endnu kan have lange Udsigter. Og i den Tid saa sadler Du maaskee ogsaa atter om, og leer i Dit lystige Selskab ad min Sorg og mine Taarer!"

„Nei," raabte Eduard og kastede sig ned for hende, „miskjend mig ikke, vær ligesaa god og kjær, som Dit Die lover! Og jeg føler det, Din Fader vil glæde sig ved vor Lykke, han vil velsigne vor Pagt!" Han omfavnede hende heftigt, uden at bemærke, at Faderen allerede igjen stod bag ved ham. „Hvad er dette, unge Herre?" raabte den Gamle opbragt; „velsigne Pagten? Nei, han vil bortjage, forvise fra sit Huus den letfærdige Fugl, som saaledes vil misbruge hans Tillid og hans Venlighed!"

Eduard var staaet op og saae ham alvorligt i Øiet. „De har ikke i Sinde at give mig Deres Datter til Kone?" spurgte han i en rolig Tone.

„Hvad for Noget?" raabte den Gamle med største Utaalmodighed; „er I rasende, Patron? Til et Menneske, som har solgt og forødt sin Faders Efterladenskab, de kostbareste Billeder? Og om I saa var en Millionair, et saa følesløst Menneske fik hende aldrig! Jo jeg takker! Efter min Død, ja maaskee selv i mine sidste Dage vilde det nok gaae lystigt med at udbyde til Salg mine Skatte, da vilde Billederne flyve til alle Verdens Hjørner, saa jeg ikke vilde faae Ro i min Grav. Men klog er han, den nette Herre. Først gjør han mig rigtig trohjertig, bringer mig

med prægtig Høimodighed en gammel Forskrivning af hans Fader, som han endnu vil betale mig, lokker mig ind i Rørelse, for at jeg nu skal vise mig endnu mere høimodig, ædel og heroisk, og kaste ham min Datter paa Halsen. Nei, nei, min unge Herre! saa let har han ikke vundet Spillet hos mig. Af Gjælden findes i mine Bøger intet Spor; og om end saa var, som jeg har sagt, den er cas-seret. Jeg vil ogsaa, efter mit Løfte, hjælpe ham med Raad og Daad, med Venskab og Penge, saameget han kun med Billighed kan forlange. Men mit Barn maa han holde ude af Spillet; og derfor frabeder jeg mig for Frem-tiden Æren af hans Nærværelse i mit Huus. Tillige vil hun slet ikke vide af ham, saavidt jeg kjender hende. Tal, Sophie! var Du vel i Stand til at indlade Dig med saadan Een?"

„Jeg har endnu slet ikke Lyst til at gifte mig," sagde Sophie, „og med ham der vel allermindst; han passer til al Ting i Verden bedre, end til Ægtemand!" Halv smerteligt og dog med et Smiil tilkastede hun Ynglingen et Afskedsblik og forlod Salen. „Sophie!" raabte Eduard og vilde ile efter hende; „hvor kan Du sige saadanne Ord?" Den Gamle holdt ham fast i Kjoleskjøderne og lavede sig til at holde ham endnu en lang Formaning; dog Eduard, som nu ganske havde tabt Taalmodigheden, tog sin Hat, stillede sig hen foran Faderen og sagde med en af Vrede sittrende og Hulken dæmpet Stemme: „jeg gaaer, gamle Herre! og kommer ikke — vil De nu lægge Mærke til, hvad jeg siger Dem — og kommer ikke igjen i Deres Huus, før De selv lader mig kalde! før De selv

igjen kalder mig her tilbage, ja, for De selv indstændigen beder mig ikke at forsmaae Deres Huus! Det kan ikke feile mig; Talenter, god Opførsel, Kundskaber, de ville berede mig Veien til de høieste Æresposter. Jeg er allerede anbefalet hos Prindsen. Men det er kun det første, laveste Trin til min Lykke! Ganske andre Veie maae aabne sig for mig. Og naar da Byen regner sig det til Ære at have født mig, naar jeg aldeles har glemt denne Time, da sender jeg een eller anden Fortrolig af Anseelse til Dem og lader under Haanden foresporge, hvorledes det staaer med Deres Datter; da falder De ned fra Skyerne af Forundring over, at jeg endnu mindes Dem, De folder andægtigt Hænderne ved at sine den Mulighed, maaskee at kunne faae en saadan Svigerson, — og saaledes, just saaledes vil det komme, og paa denne Maade vil jeg twinge Dem til at give mig Deres Datter!"

Han styrtede ud af Døren og Faderen saae efter ham med et tvivlraadigt Blik, idet han mumlede: „nu er han ovenikjøbet blevet forrykt!"

Da den unge Mand kom ud i det Frie, og et heftigt Sneefog slog ham imøde, afkjøledes hans besynderlige Hede; han maatte først smile over sin Heftighed, og tilsidst brast han i Latter over denne og sine taabelige Ytringer, og da han kom hjem og klædte sig om, fik han igjen fuldkommen Ro. Denne Dag var for ham af høieste Vigtighed thi nu var Timen kommet, da han skulde fremstille sig for Prindsen, der endelig, som man havde fortalt ham, var

ankommet. De Klæder, han iførte sig, havde han i lang Tid ikke havt paa, han havde aldrig med saa megen Opmærksomhed seet sig i Speilet. Han monstrede sin Figur, og kunde ikke dølge for sig selv, at han var velvoxen, at hans Øie var fyrigt, hans Ansigt behageligt og hans Pande ædel. „Det første Syn af mig," sagde han til sig selv, „vil i det Mindste ikke mishage ham. Alle Mennesker, selv de, som ikke kunne lide mig, rose min utvungne Holdning og mit fine Væsen; jeg har mange Talenter og Kundskaber, og hvad der mangler mig kan jeg, saa ung som jeg er, ved min fortræffelige Hukommelse let indhente. Han vil faae mig kjær, og snart vil jeg være ham uundværlig. Omgangen med den store Verden vil lidt efter lidt afslibe Alt, hvad der endnu kan hænge ved mig fra det slette Selskab. Reiser jeg nu ogsaa med ham, og maa fjerne mig fra denne Egn et Aarstid eller maaskee endnu længer, saa vil dette ogsaa i fremmede Lande endmere hjælpe til at sætte mig ret fast i hans Gunst. Vi komme da tilbage; min Dannelse, mine Adkomster kommer man ved hans Protection enten her eller i Udlandet imøde med de anseeligste Poster; og da — da vil jeg visselig ikke glemme, at det dog egentlig var Sophie, som først vækkede mit bedre Jeg af Slummer."

Han var nu paaklædt og saa beruset af sine Forhaabninger, at han ikke bemærkede, hvorlunde han i sine Tanker gjentog de samme Ord, i Anledning af hvilke han nylig havde udleet sig selv. Han tog den nu heelt udsprungne Maanedsrose op af Glasset, og trykkede den, for at styrke sig til sin Vandring, til sine Læber; men strax faldt alle

dens Blade paa Gulvet. „Et slemt Forvarsel!“ sukkede han og gik ud af Huset for at stige i Vognen.

Da han var ankommet til Palladset, leverede han Brevet, som skulde anbefale ham hos Prindsen, til en Tjener. Idet han spadserede op og ned forbi de speilklædte Vægge, kom til hans Forundring den unge Dietrich i Forvirring og Hast ud af et Sideværelse og bemærkede i Begyndelsen ikke sin gode Bekjendt. „Hvordan kommer De her?“ spurgte Eduard hurtigt. „Kjender De Prindsen?“ — „Ja, — nei,“ — stammede Dietrich, — „det er en besynderlig Historie, som nok, — jeg vil fortælle Dem det, — men nu bliver der rigtignok ikke Tid til det her.“

Dette var ogsaa virkeligt Tilfældet; thi en pyntet, med Juveler prangende Dame skred med fornem Anstand ind, og fordrev saaledes den unge Maler, der fjernede sig med keitede Buk. Eduard stod stille, da det glimrende Syn kom ham nærmere; han vilde gjøre et Buk, men Forbauselse lammede hans Bevægelse, da han i hende gjenkjendte hiin Skjønne, som til Skade for hans Rygte saa længe havde boet i hans Huus, og mere end alle hans andre Daarskaber beskaaret hans Formue. „Hvorledes?“ raabte han, — „hvor kommer Du — De her i disse Værelser?“

„Og hvorfor ikke?“ sagde hun leende. „Man boer godt her. Du mærker dog vel, min Ven, at jeg, ligesom fordum Din Veninde, nu ogsaa er Fyrstens Veninde, og hvis Du søger Noget hos ham, saa kan jeg maaskee være Dig, Du Troløse! behjælpelig, thi han har mere Gemyt end Du, og jeg kan stole sikkrere paa hans stadige Gunst, end det vilde lykkes mig med Din flygtige Natur!“

Eduard gad i dette Øieblik ikke erindre den venlige Dame om, at det var hende, som først havde forladt ham, da hun saae, at hans Formue var forødt; han meddeelte hende Underretning om sin Stilling og sine Forhaabninger, og hun lovede med al mulig Iver at tale hans Sag. „Vær kun rolig, min Ven," saaledes endte hun sine Forsikkringer, „det kan og skal ikke slaae Dig feil; og da vil det vise sig, om Du endnu i Dit kolde Hjerte har gjemt en lille Gnist af Kjærlighed til mig. Kun maa Du være forsigtig og i hans Nærværelse lade fremmed imod mig, for at han aldrig skal erfare eller mærke, at vi før have kjendt hinanden."

Med et flygtigt Kys, hvorved den sminkede Kind vakte den heftigste Modbydelighed hos ham, forlod hun ham, og Eduard gik i den ubehageligste Stemning op og ned i Salen, da nu Alt havde stillet sig ganske anderledes, end han havde udmalet det for sig. At finde dette Væsen, som han maatte hade, i sine nye Omgivelser, nedslog atter hans Forhaabninger, og han satte sig fast for, at undgaae alle hendes Net og Lokkelser, om saa denne hans Dyd end skulde bringe ham nok saa stor Skade.

I det Samme gik Døren op og hiin, ham saa modbydelige Ubekjendte traadte ind med hoffærdig Gang og stolt Mine.

Eduard gik ham imøde og sagde: „maaskee hører De til hans Høiheds Følge, og kan melde mig, om jeg kan have den Ære at gjøre ham min Opvartning?"

Den Fremmede stod stille, saae paa ham, og efter en

Pause svarede han i en kold Tone: „javist kan jeg sige Dem det; Ingen bedre end jeg."

Eduard foer sammen, da han bemærkede sit Anbefalingsbrev i hans Hænder. „Vil Prindsen ikke tale med mig?" spurgte han bestyrtet. „Han taler med Dem!" svarede hiin, og det i en saa haanlig og foragtelig Tone, at den unge Mand tabte al Fatning. „Jeg har allerede i nogen Tid opholdt mig i denne Stad," vedblev den fornemme Fremmede, „og har fundet Leilighed til, ved mit Incognito at lære Mennesker og Forhold at kjende. Paa en noget besynderlig Maade ere vi To komne hinanden nær, og om jeg end kunde undskylde hiint Skridt, om hvilket De jo nok selv veed, at det ikke var saa ganske uskyldigt, saa har dog dette indgivet mig en saa begrundet Mistro til Deres Characteer, at jeg umuligt kan indrømme Dem en Plads, der vilde bringe os i en fortrolig Nærhed. Jeg giver Dem altsaa dette Brev tilbage, hvilket jeg, trods dets varme Anbefaling, og uagtet det kommer fra høist agtværdige Hænder, ikke kan tage Hensyn til. Forsaavidt De har fornærmet mig personlig, er dette Dem tilgivet, da De jo ikke kjendte mig, og Deres nuværende Undseelse og Forvirring er meer end tilstrækkelig Straf. En ung Mand forlod mig i dette Øieblik, af hvem jeg har kjøbt et temmelig vellykket Billede, og hvem jeg ogsaa har medgivet nogle Advarsler og gode Lærdomme. — Jeg seer, at vort Møde har rystet Dem noget vel meget, og da De maaskee med altfor stor Sikkerhed har regnet paa hiin Ansættelse, og vel er i øieblikkelig Forlegenhed, saa modtag denne Ring til et Minde

om mig og til Tegn paa, at jeg skilles fra Dem uden alt Nag."

Eduard, som imidlertid havde havt Tid til at fatte sig, traadte med Beskedenhed et Skridt tilbage, idet han sagde: „Jeg beder Deres Høihed ikke at udlægge det som Stolthed eller Overmod af mig, naar jeg i dette Øieblik afslaaer Deres Gave, som under andre Omstændigheder vilde være mig høist ærefuld. Jeg kan ikke misbillige Deres Fremgangsmaade, og De tillader mig vist ogsaa at følge min Følelse."

„Unge Mand!" sagde Prindsen, „jeg vil ikke saare Dem, og da De afnøder mig Agtelse, saa maa jeg endnu sige Dem, at vi, uagtet den besynderlige Maade, hvorpaa vort Bekjendtskab blev stiftet, nok vare komne overeens, hvis ikke en Person, som jeg maa agte og troe, og som De nylig traf i denne Sal, havde fortalt mig saa meget Ufordelagtigt om Dem, og saa indstændigen anmodet mig om, ikke at tage nogen Kjending af Brevet."

„Jeg vil," sagde Eduard, igjen ganske oprømt, „ikke følge denne Dames Exempel og paa min Side hverken anklage eller beklage mig over hende, da hun vistnok blot har talt efter sin Overbeviisning. Men hvis Deres Høihed vil vise mig den Naade, at lade mig see den unge Dietrichs Billede saavelsom nogle andre af Deres Malerier, saa vil jeg skilles fra Dem med den største Taknemlighed."

„Det glæder mig," svarede Prindsen, „hvis De føler nogen Interesse for Kunsten; jeg har rigtignok kun Lidet her, men eet Billede, som jeg i disse Dage har været saa heldig at gjøre til mit, opveier alene en sædvanlig Samling."

De traadte ind i et rigt smykket Cabinet, hvor ældre og nyere Billeder hængte paa Væggene og stode paa Staffelier. „Her er den unge Mands Forsøg," sagde Prindsen, „hvilket ganske vist lover Noget, og skjøndt jeg ikke kan finde Smag i Gjenstanden, saa er dog Behandlingen al Ære værd. Coloriten er god, om end noget skrigende, Tegningen er sikker og Udtrykket rørende. Men man skulde dog endelig engang holde op at male disse Marier med Barnet."

Prindsen trak et Gardin op, stillede Eduard i det rette Lys og raabte: „men see nu her dette fuldendte, herlige Værk af min Yndling, Giulio Romano, og tab Dem i Forbauselse og Henrykkelse!"

Med et lydeligt Udraab og med et høist fornøiet, ja leende Ansigt maatte Eduard sagtens hilse det store Billede; thi det var hans gamle Vens velbekjendte Smøreri, paa hvilket denne havde arbeidet næsten i et heelt Aar. Det fremstillede Psyche og den sovende Amor. Prindsen traadte hen ved Siden af ham og raabte: „at jeg har fundet denne Skat, alene det betaler mig allerede Reisen herhid! Og hos denne gamle og, som det synes, saa ubetydelige Mand har jeg truffet dette Klenodie! En Mand, der selv spiller en ikke ringe Rolle som Kunstner, men dog langt fra bliver saaledes skattet, som han fortjente. Han eiede dette Maleri alt længe, og vidste, at det var af Giulio; imidlertid, da han ikke har seet Alt, saa havde han endnu stedse havt nogen Tvivl, og han var glad ved, af mig at erfare saa mange nærmere Omstændigheder om denne Mester og hans Værker. Thi han har visselig Opfatning, den

Gamle, og forstaaer nok at skatte en saadan Juveel; men han er ikke trængt ind i alle denne Malers fortræffelige Egenskaber. Jeg vilde have skammet mig ved at benytte mig af hans ringe Kundskab til Sagen, thi han forlangte for dette herlige Arbeide, som han paa en besynderlig Maade er kommet til, en altfor maadeholden Priis; jeg forhøiede denne, for ogsaa paa en værdig Maade at have betalt mit Galleries bedste Smykke."

„Den miskjendte gamle Mand," sagde Eduard, „er lykkelig ved at have erhvervet sig en saadan Kjender og ædel Beskytter til Ven; maaskee er han i Stand til at forøge Deres Herligheds Galleri endnu med nogle Sjeldenheder; thi han eier i sin skumle Bolig Meget, som han selv ikke kjender eller skatter, og er egensindig nok til ofte at foretrække sine egne Arbeider for alle andre."

Eduard anbefalede sig, dog gik han ikke strax hjem, men ilede, saa let klædt han end var, ned i Palladsets Park, rendte lystigt gjennem de affides, med Snee bedækkede Gange, loe høit og raabte: „o Verden, Verden! Lutter Skaberi og Taabelighed! O, Daarskab, Du brogede, vidunderlige Barn, hvor siirligt fører Du ikke Dine Yndlinge i Dit glimrende Ledebaand! Længe leve den store Eulenböck, han, som er større end Giulio Romano og Rafael! Nu har jeg da ogsaa engang lært en Kjender at kjende!"

Eduard havde nu gjort Anstalter til den lystige Aften, som han havde aftalt med Eulenböck. For kort siden var denne Dag forekommet ham som noget Byrdefuldt, det han

ønskede snart at have overstaaet; men nu var hans Stemning saadan, at han glædede sig til disse Bedøvelsens Timer, fordi han meente, at de i lang Tid vilde være de sidste fornøiede. Henimod Aften kom den Gamle med en Tjener, slæbende paa to Kurve med Vine. „Hvad skal det betyde?“ spurgte Eduard; „er det da ikke afgjort, at jeg skal beværte Jer?“ „Det skal Du ogsaa,“ sagde den Gamle, „men jeg bringer kun lidt Forraad til Succurs, eftersom Du dog egentlig ikke forstaaer den Ting, og tillige fordi jeg denne Aften vil være rigtig overgiven.“

„Et sørgeligt Forsæt,“ sagde Eduard, „at ville være lystig, og desuagtet har jeg ogsaa fattet det, mig og min Skjæbne tiltrods!“

„Seer man det!“ sagde Eulenböck leende, „har Du ogsaa en Skjæbne? Det har jeg slet ikke engang vidst, min unge Svend; mig forekom altid dette Væsen i det høieste at nærme sig en Styrelse. Men det andet er uden Tvivl fornemmere, og maaskee bliver det ogsaa til Lod, naar Du først engang er blevet noget klogere. Ja, ja, min Ven, Lod, det er det, som de fleste Mennesker mangle til at veie Forstanden og maale Omstændighedernes Farvand, og derved slippe de ofte ind i en Skjæbne, eller, hvad der er fatalere, en Styrelse fører dem paa Skjær, hvor der ikke altid findes en christelig Lods til at hjælpe dem af Grund!“

„Du er uforskammet,“ udbrød Eduard, „og bilder Dig ind at være vittig; eller Du har vel allerede taget Dig en Ruus.“

„Kunde maaskee være, mit Barn!“ smidskede han, „og

vi ville snart gjøre Anstalter til igjen at faae mig ædru. Vor gode lille Prinds har sat mig i et Slags Velstand, som, hvis jeg bruger Fornuft, kan blive varig; thi han protegerer mig ganske fortræffeligt, han vil endnu afkjøbe mig Mere, ogsaa vil han lade male Sager af min egen Pensel. Han mener, at jeg her i denne By ikke er paa min rette Plads, at man ikke anerkjender mig nok, og at jeg mangler Opmuntring. Maaskee tager han mig med sig, og uddaner mig endnu til en ægte Kunstner, thi han har endnu den bedste Villie dertil, og jeg netop Opfatning og Talent nok til at forstaae ham og lade mig raade af ham."

„Du er dog en stor Skalk!" sagde hans unge Ven; „jeg maatte lee, da jeg saae, hvor fordeelagtigt Du har fulgt Din Giulio Romano; men jeg gad dog ikke være i Dit Sted."

Den Gamle gik hen til ham, saae stivt paa ham og sagde: „Og hvorfor ikke det, Lille? Hvis Du blot havde Gaver dertil! Ethvert Menneske maler og pensler omkring paa sig selv, for at udgive sig for bedre, end han virkelig er, og for at gjælde for en vidunderlig, kostelig Original, skjøndt de Fleste dog kun ere Copier smurte efter Copier. Havde Du blot hørt min Velynder analysere Billedet, saa havde Du kunnet lære Noget! Nu forstaaer jeg først, hvad Giulio Romano har villet med sin Kunst; Du gjør Dig intet Begreb om, hvor meget Fortræffeligt jeg har overseet ved det Billede, hvormange Steder af hans saftige Pensel. Ja, det er en Glæde, saaledes tilgavns at gjennemtrænge en saadan Kunstner, og naar man opfatter ham heel og i alle hans enkelte Dele, saa gjennemstrømmes vi i den fuld-

stændige Følelse af hans høie Værd af en Fornemmelse, som om ogsaa vi havde en Andeel i hans Herlighed; thi ganske at forstaae et Kunstværk, er paa en vis Maade at skabe det. Hvor megen Tak er jeg ikke min ophøiede Ven og Kunstynder skyldig, fordi han tilligemed Pengene overøste mig med en saadan Fylde af Kunstnersalvelse."

„Hvis jeg ikke selv havde seet ham male paa Billedet," raabte Eduard smilende, „saa vilde han kunne faae mig til at troe, at det var ægte."

„Hvad har Du seet?" svarede den Gamle heftigt; „hvad forstaaer Du Dig paa Kunstens Magie eller paa hine usynlige Aander, som ved Farve og Tegning lade sig hidmane og leggemliggjøre? Det er netop Hemmeligheder for Lægfolk. Troer Du da, at man maler blot for at male, og at Palette, Pensel og en god Villie gjøre Sagen klar? O dyrebare Grønskolling! der maa endnu træffe mange saare underlige Conjuncturer, astraliske Influenzer og mangfoldige Aandens Sympathier sammen, for at bringe noget Retskaffens tilveie! Har Du endnu aldrig oplevet at see, hvorlunde en fiintfølende, dybttænkende Kunstner udspænder sit Lærred og Net, dypper sine Pensler i de bedste Farver, for at lokke og kildre det skjønneste Ideal ind i sit Garn? Han har med Redelighed foresat sig at male en Apollo, han stryger og sletter, og vidsker og børster, og tilsmiler forlibt og med sødeste Venlighed den Skabning, den Kreatur, som skal fremgaae af Tomhed og Taage; og naar det nu er færdigt, see! saa har der i alle de kunstige Garn hildet sig en rigtig Lommel, som med store Tænder griner os imøde fra det arkadiske Landskab!

Nu kommer de Uforstandige og skrige og skraale: „Den Malerkarl har intet Talent, han har ikke tilgavns forstaaet Antiken, han har istedetfor et Ideal frembragt et Smørial!“ og hvad andre lignende ufordøiede Kritiker der fremføres. Paa denne Maade bliver den Kunstners bevægede Hjerte miskjendt, der i sin kunstige Krebsruse har fanget en sand Djævel, et Helvedesbarn istedetfor en himmelsk Engel. Thi ogsaa disse Aander streife omkring og lure kun paa Leilighed til at kunne legemliggjøre sig. Billedværker, som paa een eller anden Maade tilintetgjøres, sværme ofte beængstede omkring i det tomme Rum, indtil en venlig Mand, som er Sagen voxen, igjen forskaffer dem Leilighed til at nedstige i en synlig Dragt. Det har kostet mig Umage nok, igjen at faae fat paa dette Digt af den fortrinlige romerske Maler; det udfordrer langt mere Studium, end Du i Din Ungdom anvendte paa at lokke Naboens Duer fra ham. Skulde Du være af den Mening, at Mennesket til at male en hellig Historie ikke behøver at medbringe til Gjenstanden sin hele Andagt, saa stedes Du i en stor Vildfarelse, udaf hvilken vor unge Ven, den talentfulde Dietrich, allerbedst kan lede Dig.“

Dietrich, som var kommet og kun havde hørt den sidste Yttring, greb strax Leiligheden til vidtloftigere at udføre denne Sætning. Imidlertid lod Eulenböck Bordet dække, og stillede Vinene i den Orden, i hvilken de skulde drikkes; siden vendte han sig til Eduard med det Spørgsmaal: „naa, hvad har Du nu i Sinde at tage Dig for i Fremtiden?“

„For det Første ikke Meget,“ svarede denne; „imidlertid vil jeg igjen optage og fortsætte mine forsømte Stu-

deringer, og især beskjæftige mig med Historie og de nyere Sprog. Jeg indskrænker mig, leier den øvrige Deel af mit Huus bort, som dog uden Nytte for mig staaer tomt, og beholder kun denne lille Sal og de tilgrændsende Kamre. Saaledes haaber jeg ved en fornuftig Levemaade, uden Sorger at kunne hjælpe mig de første Aar over, og i den Tid at have gjort mig duelig til et eller andet Embede."

„Her altsaa skal Dit Museum være?" sagde Eulenböck, idet han rystede med Hovedet. „Denne Indretning vil slet ikke behage mig, thi jeg troer ikke, at disse Vægge ere egnede til at lade Een tilstrækkeligt studere; de have jo ikke den behørige Resonans, Værelset selv har ikke den sande Qvadratur, Tankerne slaae for heftigt tilbage og surre hen, og naar Du engang vil tænke en rigtig Fuga, saa klapprer vistnok Alting mellem hinanden. Det var ogsaa underligt af Din salig Papa i sine sidste Aar af lutter Særhed saaledes at ødelægge denne smukke Sal. Før havde man paa den ene Side Udsigt til Gaden, og her paa den anden Side udover Haverne og Parken, til Høiene og til de fjerne Bjerge. Og ikke alene har han borttaget den skjønne Udsigt ved at tilmure Vinduerne, men ogsaa ved at dække Fordybningerne med Bræder og Panelering langt ind i Stuen, ganske skamferet dens regelmæssige Form. I Dit Sted vilde jeg rive alt det Tøi, Tapeter og Planker, ned, og, hvis der endelig skal mangle Vinduer, lade dem til Gaden mure til.

„Det var ikke af Særhed," sagde Eduard; „her holdt han meest af at opholde sig, og saa skeete det for hans Sundheds Skyld; Østenvinden, som stod paa her, var

ham ikke tjenlig, og foraarsagede ham Gigtsmerter. Han kunde jo nyde den grønne Udsigt fra de andre Værelser."

„Var bare den gamle Walther ikke en Nar," vedblev Eulenböck, „saa var Du snart hjulpet. Han kunde give Dig Pigebarnet, som jo dog skal forsørges, og saa var Alt igjen i Orden!"

„Tie stille!" raabte Eduard med største Heftighed; „blot endnu i Dag lad mig glemme, hvad jeg haabede og drømte. Siden jeg til min Forfærdelse har følt, at jeg elsker hende, vil jeg ikke mere tænke paa hende. Jeg vil ikke gjentage for mig selv, hvor tosset og taabeligt jeg opførte mig mod Faderen; Intet skal gjenkaldes i min Erindring, selv ikke hendes ubegribelige Yttring. Nei, en herlig Lykke stod mig aaben, for silde har jeg erkjendt det; det er Straffen for min Letsindighed, at jeg for evig maa give Afkald derpaa! Men hvorledes jeg skal leve uden hende, det maa jeg først lære af Fremtiden."

I det Samme traadte det unge Menneske ind, som hidtil havde ageret Bibliothekar hos Eduard. „Her er Cataloget, som De havde forlangt!" sagde han, og leverede Eduard nogle faa Blade. „Hvorledes?" udraabte denne, ganske undseelig, „ikke mere end henved sex Hundrede Bind ere tilbage af den skjønne Samling? Og blandt disse kun de alleralmindeligste Værker?" Bibliothekaren trak paa Skuldrene. „Da De," svarede han, „strax fra Begyndelsen af udbetalte mig min Løn i Bøger; saa maatte jeg tage dem, som først kunde finde Kjøbere; jeg er ikke heller tilstrækkelig Kjender af Sjeldenheder, og har vel ikke ret vidst at sætte Priis paa dem; tillige have Bøger, især Rariteter, til for-

skjellige Tider en ulige Værdi, og er Sælgeren i Knibe for en bestemt Sum, saa maa han næsten tage, hvad der bydes ham."

„Saa havde jeg altsaa," sagde Eduard med et vemodigt Smil, „vistnok gjort bedre i, slet ingen Bibliothekar at antage, eller strax fra først af at sælge den hele Samling, saa havde jeg dog idetmindste faaet Pengene derfor, eller endnu havt Bøgerne. Og hvilken Samling! Med hvilken Kjærlighed tog ikke min Fader vare paa den; hvilken Glæde var det ham ikke, da han sik den sjeldne Petrarca, den første Udgave af Dante og Boeccaccio! Hvor kunde jeg glemme, at der i de fleste Bøger findes Optegnelser af hans Haand! Hvor vilde jeg ikke holde disse Værker høit i Ære, hvis jeg endnu eiede dem! Forresten, da jeg nu intet Bibliothek har, saa kan De begribe, — hvad jeg jo ogsaa nylig har meldt Dem, — at jeg heller ikke har mere Brug for en Bibliothekar. Imidlertid ville vi endnu i Aften være glade med hinanden."

Nu traadte ogsaa den Mand ind, som ofte havde taget Deel i de vilde Lag, og hvem de formedelst hans Tænkemaade bestandigt kaldte Pietisten. De havde tillagt ham dette Navn, fordi han aldrig istemmede de Andres muntre Spøg eller overgivne Gtæde, men med Knurren og moralske Betragtninger fortærede sin Part af Maaltidet. „Nu savne vi endnu kun Krokodillen," raabte Eulenböck, „saa ere vi samlede." Dette var en lille, hypochondrisk Bogholder, bleg og indskrumpet, men een af de dygtigste Drankere. De havde givet ham hiint besynderlige Navn, fordi han ved den mindste Ruus strax brød ud i Taarer, der flød saa-

meget rigeligere, jo længere Gildet varede og jo kaadere de Andre vare. Døren gik op, og denne Jammerskikkelse traadte ind og gjorde den underlige Kreds af Gjæster fuldtallig.

Bordet var bedækket med Trøffelpostei, Østers og andre Lækkerier; man satte sig, og Eulenböck, hvis purpurrøde Ansigt mellem de antændte Lys straalede ret ærværdigt, begyndte paa en høitidelig Maade saaledes: „Mine forsamlede Venner! En Uvidende, som pludselig traadte ind i denne Sal, kunde af disse Anstalter, som have Udseendet af en Fest, let, — hvis han ikke nøiere kjendte dette Selskabs Medlemmer, — blive forledet til den falske Formening, at det her skulde gaae ud paa Fraadseri, Drik, Spektakel og overgiven Lystighed, der kun sømme sig for den raae Hob. Selv en ung Kunstner, ved Navn Dietrich, som første Gang sidder blandt os ved dette Bord, lader forundrede Blikke vandre omkring til denne Hær af Flasker og Fade, til disse Gaaseleverpostei, disse Østers og Muslinger, kort til det hele festlige Apparat, som synes at love ham en overdreven sandselig Nydelse; ogsaa han vil undre sig, naar han erfarer, hvorlunde Alt dette er meent saa ganske anderledes og i en modsat Hensigt. Mine Herrer! jeg beder dem at være opmærksomme og ikke at lade mine Ord falde altfor let i Deres Øren. Naar Riger og Lande høitideligholde en Prindses Fødsel, naar i Arabien en heel Stamme med Fester ag Gilder glæder sig over, at en Digter er fremtraadt og har udmærket sig i dens Midte, naar Lord-Mayors Installation bliver forherliget ved et stort Maaltid, ja, naar man ikke anseer det for upassende at

udmærke den mindeværdige Time, da en Hest af ædel Race kom til Verden, saa ligger det vel ogsaa os mere nær (for ikke at ende med en Anticlimax) at skue opad, at være rørte og at klinke med Glassene, naar det Udødelige viser sig for os, naar Dyden selv værdiges at fremtræde for os i legemlig Skikkelse. Ja, mine Venner! med rørt Hjerte udtaler jeg det, i vor Midte sidder en ung Debutant i Dyden, der endnu i Aften, liig Sommerfuglen af Puppen, vil bide sig ud, og brede sine Vinger i det nye Liv. Ingen Anden er det end vor ædle Vært, som har forundt os saamangen god Bid, iskjænket os saa mangt et Glas. Men et fyrigt Forsæt, fraregnet, at han selv sidder paa det Tørre, hiin Begeistringens Impetus, om hvilken allerede de Gamle sang, river ham fra os til lyse Høider, og vi skue efter ham fra dette Bord, disse Flasker og Fade, hans jordiske Gravsted, undrende paa, til hvilke fremmede Regioner han nu vil styre. Jeg siger jer, Dyrebareste! han vælter mange og fortræffelige Beslutninger i sin Barm; og hvad kan Mennesket, selv det svageste og uanseeligste, ikke beslutte! Har I vel nogensinde overveiet — men I ere altfor letsindige til at tænke paa Sligt! — at der i en ubetydelig Mappe, der kun indeholder omtrent hundrede tegnede Landskaber, kan skjules en Strækning af tusind Miil, og at de selv dog ikke optage mere Plads, end en maadelig Foliant? Thi Perspectiv ligger der ved Siden af Perspectiv, og Bjerg og Dal og Flod og vide, uendelige Udsigter. Saaledes gaaer det med Forsætterne! saa svagelig som vor Pietist eller Herr Dietrich seer ud, saa kunne de dog vist bære flere gode Beslutninger end ti Elephanter

eller tyve Kameler. Hvor svag jeg selv er i denne Dyd, veed jeg bedst selv, og deraf kommer min Høiagtelse for dem, hos hvem jeg iagttager disse Kræfter.

Da vi nu ikke Alle ere skabte for en saadan Begeistring, saa sidde vi her ved dette Bord, ligesom ved en Korsvei, hvor mange Veie i mangfoldige og modsatte Retninger skjære hinanden. Paa slige Hovedstationer pleie Stedernes Fraskande til alle fire Verdenshjørner at være optegnede paa en pyramidalsk Stolte. Lad dette her da ogsaa gjælde som et ikke ubehageligt Billede. Naar disse Østers nydes med Umaadelighed, føre de til Sygdom, denne Burgunder efter nogle Stationer til røde Næser, disse Trosler med deres Beklædning til Vattersot, Mavekrampe og lignende Onder. Men vor Eduard foragter Alt dette og vandrer til Dyden. Saa far vel da paa Din eensomme Sti, og vi, som ikke ere saa bange for glødende Ansigter, tykke Maver og kort Aandedræt, vi vandre ad vor Vei. Men ogsaa jeg vil snart forlade Eder, Dyrebareste! En ædel Ubekjendt, som jeg endnu ikke tør nævne Jer, vil begeistre mit Kunstgenie til de høieste Præstationer, han vil i fjerne Regioner gjøre mig modtagelig for en idealsk Indvielse og, saa at sige, spiritualisere mig. Vor fromme, gemytlige Dietrich, som vi næsten endnu ikke have lært at kjende, vandrer gjennem Kunstens Kirke og smykker Fædrelandets Altere. Hvad skal jeg sige om Dig, Bibliothekar! Du, som staaer foran de tomme Bogskabe, og ikke blot har læst, men bogstaveligen opslugt Værkerne? O, Du forlæste Menneske! Du den muselmanske Omars Gjenganger, Bibliothekernes Ptinus fur, Skrifternes Ødelægger, Du, som kunde tilintetgjøre en ny

alexandrinsk Samling alene ved Din fortræffelige nye Opfindelse ikke aandigt, men materielt af Skrifterne selv at uddrage Dit Salair! Alle det hellige romerske Riges Boghandlere burde sende Dig omkring for ved Din ødelæggende Kraft at adsplitte Samlignerne og gjøre nye Værker nødvendige. Du, mere end Recensent og værre end Saturnus, der dog kun slugte, hvad han selv havde avlet: hvor ere de nu, Dine Undergivne, Dine Myndlinger, som med gyldne Rygge og Snit saa venligt tilsmilede Dig? Forsølvet har Du dem Alle, og allerede efter faa Aars Forløb holdt Dit Sølvbryllup med dem! — Lev da vel ogsaa Du, Pietist! redeligste blandt de Dødelige, Du Hader af al Poesie og Løgn!Ræk mig Din Haand, stakkels Krokodil! som allerede svømmer i Taarer; i en Tavernes Sump maa Du for Fremtiden klynke. I et bedre Liv gjensees vi Alle!"

Da Eduard sad i Tanker, Dietrich endnu var fremmed i Selskabet, og Bibliothekaren og Pietisten ikke rørte en Mine, saa herskede der under og efter Talen en dyb Taushed, som endnu blev mere høitidelig derved, at Bogholderen, der allerede havde tømt adskillige Glas, hulkede og jamrede.

„Idag er det Helligtrekongers Aften," sagde Eduard, „og ligesom det i mange Egne endnu er Skik, paa denne Dag at give hinanden Foræringer, saaledes ønsker jeg, at mine hidtilværende Omgangsvenner ogsaa skulle tilbringe denne Nat med mig i munter Selskabelighed."

„Paa denne Aften," vedblev Eulenböck, „er det ikke upassende, engang at leve anderledes end sædvanligt; derfor vare fordum ogsaa Lykkespil brugelige, om de end iøvrigt vare forbudne. Og hvor godt vilde det være for Dig,

vor Ven Eduard! hvis idag ogsaa Din Lykkestjerne igjen vaagnede, saa at den forarmede Odeland fik en ny Formue ihænde. Man har underlige Fortællinger om fortvivlede Ynglinge, som i deres Armod have villet hænge sig i det fædrene Huus, men see! Sømmet og Loftsbjælken styrte ned, og tillige med dem mange tusind Guldstykker, som den forsynlige Fader havde skjult der. Naar man seer Alt dette ret efter i Sømmene, saa er det en dum Historie. Kunde da Faderen vide, at Sønnen just vilde have speciel Forkjærlighed for at hænge sig? Kunde han vel beregne, om den Desperates Legeme vilde blive tungt nok til ved sin Vægt at afsløre og neddrage den skjulte Skat? Kunde den forlorne Søn ikke allerede tidligere villet ophænge en Lysekrone der, og saaledes have fundet Pengene? Kort sagt! den fornuftige sunde Kritik kan gjøre tusind velbegrundede Indvendinger mod dette slet opfundne Eventyr."

„Du behøver ikke stedse at komme tilbage til disse Bebreidelser," sagde Eduard noget stødt, „min egen Samvittighed dadler høit nok min Letsindighed og daarlige Odselhed. Hvis ikke Lidenskaberne vare saa ustyrlige, og satte deres Stolthed i at haane Fornusten, saa vilde Moralprædikanterne kun have lidt Arbeide. Det er meget begribeligt, naar de stakkels Mennesker troe, at de ere besatte af onde Aander. Thi hvorledes skal man ellers forklare det, at man følger det Onde, medens man indseer det Bedre, ja, at vi ofte selv i vore vildeste Timer føle mere Drift til dette end til hiint, og desuagtet, os selv til Trods, vende den bedre Indsigt Ryggen, og allerede før vi have gjort det Urigtige, blive piinte af vor Samvittighed?

Der maa i den menneskelige Natur være en dybt indgroet Fordærvelse, som aldrig ganske kan forandres eller forædles ved Dydens Inoculation."

„Saaledes forholder det sig," sagde Pietisten; „Menneskets i og for sig duer ikke; strax ved Skabelsen var det mislykket; det kan kun lappes, og Lapperne blive stedse synlige paa det gamle, luslidte Tøi."

„Javist," sukkede Krokedillen, „det er mere end jammerfuldt, evig og altid jammerfuldt." Taarerne flode strømmevis ud af hans vinglødende Øine.

„Da Du første Gang førte mig til hiin Vinkjelder," vedblev Eduard til den gamle Maler, „havde jeg da nogen Fornøielse af at see mig i denne Kreds af raae og kjedelige Mennesker? Jeg følte mig forlegen, da Værten kom mig imøde med en Ærefrygt, som var jeg een af Guderne, nedsteget fra Olymp. En saadan Ære var endnu aldrig før vederfaret hans Huus. Snart vænnede man sig til min Herligheds Nærværelse, og bestandig drog det mig mod min Villie til Stuens Vinduft, til det støiende Selskab og hen til min Plads ved Væggen, ligesom en Troldom, der ikke løstes, da Værtens og hans Folks Ansigter bleve koldere, ja fortrædelige, da man ikke mere tog Notits af mit Ord og behandlede ringere Gjæster mere anstændigt; thi ved min Skjødesløshed var jeg alt kommet i en betydelig Gjæld, som man fordrede med megen Paatrængenhed. Endnu værre gik det en stakkels Pjalt, en daglig Gjæst, som man næsten aldrig opvartede, som istedetfor Vin fik fordærvet Eddike, og dog ikke turde beklage sig derover; han var en Skive for Opvarternes Vittighed, en

Gjenstand for de øvrige Fremmedes Haan og Medlidenhed og for sin egen frygtsomme Ringeagt. Og saa slet man end behandlede ham, maatte han dog betale dyrere end alle Andre, og blev bedraget, uden at turde klage, medens hans Bedrift blev forsømt og Kone og Børn forsmægtede hjemme. I dette Speil saae jeg nu min egen Elendighed, og da engang en brav Haandværksmand af ulastelig Vandel tilfældigviis var kommet derind, og af Alle blev hilset med Høiagtelse som et sjeldent Syn, vaagnede jeg endelig af min Afmagts Slummer, betalte, hvad kun min Ladhed havde forsømt, og forsøgte ogsaa at frelse hiin Ulykkelige, at han ikke ganske skulde synke tilbunds. Men hvorledes er det, at selv de, som berige sig ved Letsindige og Dognichter, foragte disse, og kunne ikke nægte den Værdigere, som gaaer af Veien for dem, deres Ærefrygt. Saaledes har jeg paa en uværdig Maade bortslængt min Tid og min Formue og blot høstet Foragt."

„Stille, min Søn!" raabte Eulenböck, „Du har ogsaa gjort Vel imod mangen fattig Familie."

„Lad os tie med det," svarede Eduard med Bitterhed; „ogsaa dette skeete uden Forstand, ligesom jeg uden Forstand var ødsel, uden Forstand reiste, spillede og drak Viin, og hverken forstod at berede mig selv eller Andre noget Godt!"

„Ja, det er rigtignok slemt," sagde den Gamle, „og med Hensyn til den liflige Viin er det en Synd. Men nu, I vakkre Svende! værer muntre og drikker, forat ogsaa Værten kan komme i en ham sommelig Stemning."

Dog denne Opfordring var overflodig, thi Bordselskabet var utrætteligt. Selv den unge Dietrich drak flittigt, og Eulenböck anordnede, hvorledes Vinene skulde følge efter hinanden. „Idag gjælder det!“ raabte han, „Slaget maa vindes og Seierherren giver ikke den Overvundne Pardon. Seer paa mit krigerske Aasyn, I unge Helte, her har jeg truende udhængt den røde Blodfane, til Tegn paa, at ingen Barmhjertighed skal finde Sted! Intet i Verden, kjære Venner! bliver saaledes misforstaaet, som den tilsyneladende simple Actus, den Menneskerne saa lethen kalde at drikke, og ingen Guds Gave bliver saa miskjendt og urigtigt skattet, som Vinen. Kunde jeg ønske, engang at blive nyttig for Verden, saa gad jeg nok formaae en oplyst Regjering, til at oprette en egen Lærestol, fra hvilken jeg vilde undervise den uvidende Menneskehed om Vinens fortræffelige Egenskaber. Hvo drikker ikke gjerne? Der gives kun faa Ulykkalige, som med Sandhed kunne forsikkre dette om sig selv. Men det er en Ynk at see, hvorledes de drikke; uden al Application, uden Stil, Skygge og Lys, saaat der næppe findes Spor af Skole; i det høieste Colorit, hvilken de Overmodige da ogsaa strax binde Verden og sig selv paa Næsen og udhænge til Skue.“

„Og hvorledes skal man da egentlig bære sig ad?“ spurgte Dietrich.

„I Begyndelsen,“ svarede den gamle Maler, „maa man, som i enhver Kunst, ved stille Ydmyghed og eenfoldig Tro lægge en Grund. Men for Alt i Verden, ingen utidig, umoden Kritik, ingen sporende, næsviis Snusen, men kun en ædel, tillidsfuld Hengivelse. Kommer Lærlingen

videre, nu vel, saa lad ham ogsaa skjelne, og træffer Vinen blot Lærelyst og Eenfoldighed i Sæderne, saa veileder ogsaa hans Aand ham indenfra, og vækker tilligemed Enthusiasmen ogsaa Indsigten. Kun maa Øvelsen, som er det Vigtigste, ikke forsømmes, intet tomt Sværmeri træde istedet, thi det er Gjerningen som danner Mesteren."

„O, hvor sandt!" sukkede Bogholderen, uden at standse sine Taarer. „Ord," sagde Pietisten, „som den gemene Hob vilde kalde gyldne."

„Var Drikken," vedblev Eulenböck, „ikke en Kunst og Videnskab, saa behøvede der heller ikke at være mere end eet Slags Drik til paa Jorden, som nu f. Ex. det uskyldige Vand allerede spiller denne Rolle. Men Naturens Aand nedsænker sig paa en liflig, yndig Maade vexlende og spillende hid og did i Vinranken, og lader sig i den underfulde Kamp presse og klare, for over Tungens magiske Bro at stige ind i vort Indre og der af det gamle Chaos at opvække alle glimrende Kræfter af Bedøvelse og Slummer. See, der gaaer den Drukkenbolt! O, mine Venner! saaledes skjældte og haanede ogsaa De, som ikke havde faaet den Elensinske Indvielse! Med denne gyldne Purpurflod udgyder og breder sig i os et Hav af Velklang, og det gamle Memnonsbillede i vort Indre, som hidtil havde staaet stumt i dunkel Nat, møder den opgaaende Morgenrøde med sin Klang. Gjennem Blod og Nerver strømmer og iler jublende det hulde Raab: nu er det Foraar! Da føle alle de smaa Aander de søde Bølger, og krybe med smilende Øine frem af deres mørke Kroge; de strække de fine, krystalklare Lemmer, de styrte sig til Bad i Vinstrømmen og

pladske og kjæmpe, og stige svævende igjen op, og ryste de brogede Vinger, saaat de klare Draaber med Rislen falde fra de fine Fjedre. De løbe om og mødes og kysse frydeligt Liv af hinandens Læber. Skaren bliver stedse tættere, stedse mere skinnende, og deres Tummel stedse mere velklingende: da føre de, bekrandset og stolt triumpherende, den høie Genius hid, som næppe mægter med de dunkle Øine at skue ud mellem de fyldige Blomsterkrandse. Nu føler Mennesket Uendeligheden, Udødeligheden, han seer og føler de Millioner af Aander i sig, og fryder sig ved deres Lege. Hvad skal man saa sige om de ordinaire Sjæle, som raabe efter Een: see, den Karl er fuld! Hvad mener Du, redelige Krokodil?"

Den blege Grædende rakte ham Haanden og sagde: „ak, Kjære! Folk have Ret og I har Ret og hele Verden har Ret. Hvad I saa prophetisk har sjunget, det gaaer over min Forstand, men jeg er salig og dybt rørt. Naar Folk gaae paa Comedie og betale for at græde, saa forekommer dette mig aldeles taabeligt og smagløst; jeg overlader gjerne Andre at lade sig opløfte ved ædle Tanker og Bedrifter, og at udgyde Taarer derover, men jeg forstaaer det ikke; dog naar saadan god Vin gaaer ind i mig, virker den saa vidunderligt, at Alt, Alt hvad man saa siger, om man tier eller leer, gaaer op for mig i den yndigste Rørelse. See, mit Hjerte er nær ved at briste af Henrykkelse, jeg kunde trykke Alt, selv endog jeres halte Pudelhund, i mine Arme. Men mine Øine lide derved, og Doctoren har derfor ogsaa ganske villet forbyde mig at drikke. Men denne Tanke er mig netop den allermeest rørende af alle, over den kunde

jeg græde hele Dage igjennem, og desaarsag har han ogsaa igjen maattet tage denne Forskrift tilbage."

„Jo mere jeg drikker," sagde Pietisten, „jo mere hader jeg saadan Noget, som J, Eulenböck! nylig har skvadroneret, jo ufornuftigere forekommer det mig. Løgn og Bedrag! Det er næsten ligesaa dumt, som ved et Drikkelag at synge de Viser, som ere gjorte dertil. Ethvert Ord i dem er Løgn. Om Mennesket saa blot sammenligner een Morgen med den anden, saa lyver han jo. „Morgenrøden strøer Roser." Kan der tænkes noget Dummere? „Solen dukker sig i Havet!" Flauser! „See, Vinen gløder purpurrød!" Narrestreger! „Morgenen vaagner!" Der er ingen Morgen til; hvorledes kan den da sove? Det er jo intet andet end det Tidspunkt, da Solen staaer op! Fordømt! Solen staaer jo ikke op; endogsaa dette er jo lutter Vaas og Poesie. O, turde jeg blot engang tage fat paa Sproget, og saadan rigtig rense og feie det! Forbistret! Feie? Man kan i denne løgnagtige Verden ikke slippe for at vrøvle!"

„Lad det ikke forvirre Jer, ærlige Mand!" sagde Eulenböck, „jeres Dyd mener det godt, om J end betragter Sagen anderledes end jeg, saa drikker J i det Mindste den samme Vin og næsten ligesaa meget, som jeg selv. Gjerningen forener os, om Systemet end fører os fra hinanden. Hvem forstaaer hinanden nu tildags? Derom er heller ikke mere Tale. Jeg vilde, skjøndt det slet ikke hænger sammen med det Foregaaende, endnu blot bemærke, at den Maade, hvorpaa Mennesker og Læger betragte Næringsprocessen og den saakaldte Assimilation, forekommer mig høist eenfoldig.

Egetræet bliver til en Eeg af sit Frokorn, og Figenen frembringer Figentræet, og om de end trænge til Luft, Vand og Jord, saa er det dog egentlig ikke disse Elementer, af hvilke de faae Vext. Saaledes vækker Næringsstoffet kun Kræfterne i os og Væxten, men frembringer dem ikke; det hidfører Muligheden, men ikke Tingen selv, og ud af sig selv udfolder Menneskets sig, som en Plante. Det er en plat Anskuelse at troe, at Vinen umiddelbart, ved sig selv frembringer alle de Virkninger, som vi tilskrive den; men, som jeg sagde, dens Duft og Aande vækker kun Qualiteterne, som hvile i os. Nu styrte Kræfterne, Følelserne, Henrykkelserne sig frem, naar de blive gjennemtrængte af disse Bølger. Mene I da, at det forholder sig anderledes i enhver Kunst og Videnskab? Jeg behøver dog vel ikke paany at foredrage den gamle Platoniske Idee. Rafael og Corregio og Tizian vække kun mit eget Jeg, som slumrer i Forglemmelse, og det største Genie, den dybeste Kunstsands kunne med al mulig Imagination ikke opfinde de Billeder, som blive dem opstillede af de store Mestere; og dog opvække disse Værker selv kun de gamle Erindringer. Herfra skriver sig den Begjær efter nye aandige Nydelser, som ellers ikke vilde være priisværdige; derfra det Ønske at opfinde noget Ubekjendt, frembringe noget Originalt, som uden dette kun vilde være noget Meningsløst. Thi vi ane Erkjendelsens Uendelighed i os, dette Evighedens forudsigende Speil, og hvad denne kan blive for os, nemlig en ustandselig ny Erkjenden, som samler sig i Midtpunktet af himmelsk Ro og herfra udbreder sig videre til nye Regioner. Og netop derfor, mine

kjære Brødre! maae der ogsaa gives mange og mangeslags Vine."

„Og hvilken foretrækker De?" spurgte Dietrich. „Gives der ikke ogsaa her noget Classisk og Fuldendt, noget Moderne og Trivielt, noget Manniereret og Sogt, noget Yndigt-Gammelt og Fromt-Simpelt, noget Gemyligt og tomt Pralende?"

„Yngling!" sagde den Gamle, „dette Spørgsmaal er altfor indviklet, forudsætter uendelig Erfaring, historisk Overblik, Fordomsfrihed, og en i alle Retninger uddannet Smag, som kun mange Aar, fortsat Arbeide og utrætteligt Studium, som ogsaa Midlerne dertil, hvilke ikke staae til Enhvers Raadighed, ere istand til at erhverve og fastholde. Lidt Encyklopædisk vil være Dig tilstrækkeligt. Næsten enhver Vin har sit Gode, næsten alle fortjene at kjendes. Er Neckarvinen i vort Fædreland næsten kun til, for at slukke Torsten, saa hæver Würtzburgeren sig allerede til det Ædle, og de mange høie Slægter af Rhinskvine lade sig ikke saaledes i Hast characterisere. I have her havt dem paa Bordet og nydt dem. Tilbørligt at prise disse fortræffelige Strømme ligefra den lette Loubenheimer til den stærke Nierensteiner, den mægtige Rüdesheimer og den dybsindige Hochheimer samt alle deres beslægtede Strømme, dertil hører mere end en Redi's Tunge, der i sin toskanske Dithyrambe dog kun er mat og slau. Disse Aander glide hen over Ganen, rene, klare, kjølende og Sindsluttrende. Skal jeg sammenligne dem med Noget, saa besidde de fortrinlige Skribenters rolige Gedigenhed, Gemyt og Fylde, uden Phantasterie og sværmerisk Allegorie. Hvad er nu

den hedere Burgunder for den, som kan taale den? Ligesom den umiddelbare Begeistring synker den ned i os, tung, blodig, heftigt vækker den vore Aander. Ranken fra Bourdeaux derimod er opromt, snaksom; den opmuntrer, men begeistrer ikke. Dog mere fyldigt og underfuldt digter Provence og det poetiske Languedoc. Saa kommer det hede Spanien med sin Xeres og ægte Malaga, og de glødende Vine fra Valencia. Her forvandler Viinstrømmen, idet vi nyde den, for vor Gane sig til Kugleform, der udbreder sig vidt og videre, og som endnu langt inderligere og dybere saaledes viser sig for os i Tokayer og St. Georg-Ausbruch. Hvorlunde fylder ikke blot en Draabe af den ædleste Capsviin Mund og Gane og Smagens hele Sands! Disse Vine maa Kjendere nyde med Læbe og Tunge, og ikke mere drikke, som vor brave Rhinskviin. Hvad skal jeg sige om Eder, Italiens og især Toskanos lisligste Vexter, du aandrige Monte-Fiascone, du i Sandhed rørende Monte-Pulciano? Smager dem, Venner! og I ville forstaae mig. Men ak, Dig kunde jeg ikke her sætte frem, Dig, Konge for alle Vine, Dig rosenrøde Aleatico, Blomst og Fordraabe af al Druesaft, paa een Gang Melk og Viin, Duft og Sødme, Ild og Mildhed! Dette underfulde Væsen drikker, smager, nipper og suger man ikke; men for den Lyksalige aabner sig et nyt Organ, som ikke lader sig beskrive for de Vankundige og Ædrue." — Her standsede han rørt og tørrede Dinene.

„Saa havde min Anelse dog Ret," udraabte Dietrich begeistret; „denne Druesaft er i Vinens Rige, hvad den gamle Eyck og Hemling, maaskee ogsaa Broder Johan fra

Fiesole ere blandt Malerne. Saaledes smager jo ogsaa denne lifligt rørende og dybe Farve, som uden Skygge er saa sand, uden Hvidt saa blændende og overbevisende. Saaledes mætter og beruser Gevandtets Purpur, og saaledes beroliges og mildnes Ilden ved det blide Blaae, det sværmeriske Violette. Alt er Eet, og klinger harmonisk i vor Sjæl!"

„Undtagen Eulenböcks Næse," raabte Bibliothekaren, som nu var ganske drukken; „den har intet Skarlagen mere, ingen Overgange i Tonerne, som kunde sætte den i Forbindelse med Ansigtet, men hiint violette Mørkerøde syder i dens Hexekjøkken, ligesom den røde Bede i den fugtige Nats underjordiske Rige, uden Solens Hjælp, faaer sin Farve. Skal denne Vext henføres til det Levende? Skal Viinguden maaskee saaledes have opforstret den? Paa ingen Maade! Det er et plumpt Skuur, et modbydeligt Etui for Ondskab og Løgn."

„Tom Svulst," raabte Bogholderen, „forgjængelig Glimmer, skrøbelig Dødelighed! Og krum, brøstfaldig staaer den ogsaa i det underminerede Ansigt, saaat den med sin Vægtfylde snart kan knuge den hele Mand i Stumper og Stykker. Karl! hvor har Du den uforskammet skjæve Næse fra?"

„Stille, Krokodil!" skreg Eulenböck, idet han heftigt slog i Bordet; „vil saadan et Kryb reformere Verden? Enhver Næse har sin Historie, sin Næseviis. Veed det dumme Dyr da ikke, at selv det Ringeste som et Led knytter sig til evige Loves Nødvendighed? Min Næse, som den nu engang er, har jeg min Barbeer at takke for!"

„Fortæl, Gamle! fortæl!“ raabte de Unge.

„Taalmodighed!“ sagde Maleren, „Physiognomiken vil altid blive en bedragelig Videnskab, netop fordi den altfor lidt tager Hensyn til Barberere, Viintappere og andre slige historiske Omstændigheder. Vistnok er Ansigtet et Udtryk af Aanden; men det lider paafaldende, alt efter den Maade, hvorpaa man haandterer dermed. Ifølge sin Fasthed har Panden det bedst, naar blot ikke Mennesket vænner sig til, ved at slaae Rynker, at male alle smaa Lidenskaber, Vrgrelse og Mishag paa den. See engang, hvor ædel vor Eduards Pande er, og hvor langt skjønnere vilde den ikke være, hvis denne Ungersvend havde tænkt og beskjæftiget sig mere! Øinene med deres Bevægelighed, løbende hid og did, conservere sig i deres Spil dog ogsaa ganske taaleligt, naar man f. Ex. ikke græder dem ud, som vor krokodilske Ven der. Værre forholder det sig allerede med Munden; den slides snart fordærvet ved Sladdren og fade Smil, som hos vor ærede Bibliothekar; vidsker man den, efterat have spist og drukket, altfor overflødigt, saa bliver den snart ukjendelig, især naar man af falsk Undseelse stedse kniber Læberne indad, som vor fortræffelige Pietist, der sagtens erklærer deres Rødmen for Løgn og unyttig Svulst. Men Næsen, den Stakkel, som af alle Ansigtets Parter meest arbeider sig frem, som adskiller os Ulykkelige fra alle Dyr, hvis Flab og Snude saa venskabeligt gaaer i Eet, og som hos Mennesket bliver en Pukkel, et Bloksbjerg, en Tumleplads for Hexe og alle onde Aander, — Næsen, bliver den ikke ved kold Luft og ved Snue hos de fleste Mennesker dreiet, trukket, strakt og valket til en Vindbeutel,

en fingrede Trompet og en Dommedags-Basun? Bliver ikke dens Boielighed og Udviklings-Evne misbrugt til at omarbeide den til Elephant-Proboscis og Kalkunhane-Snabel? Frommere Sjæle trykke den igjen ned og knuge Hovmodet sammen til jammerlige Vanskabninger. Alt dette indsaae jeg tidligt, skaanede min Næse, men kunde dog ikke undgaae min Skjæbne. Jeg er voxet op og blevet gammel med min Barbeer, een af mine fortroligste Venner. Naar denne Kunstner vendte sig fra den ene Side af mit Aasyn til den anden, pleiede han ved denne Dreining, for at have et Støttepunkt, at sætte mig Knivsbladet tæt neden for Struben, og trykkede derpaa og balancerede for hurtigt at komme om paa den anden Side. Dette forekom mig betænkeligt. Kom han blot til at glide eller støde an, saa skar han hoist sandsynligt mod det Støttede ind i det Støttende, og mit Ansigt laae uraget for hans Fod. Dette maatte forebygges. Han overlagde Sagen, og som sandt Genie var det ham ikke saa meget vanskeligt at forandre sit System og sin Maneer. Han tog nemlig med Fingrene fat paa min Næse, hvilket forskaffede ham den Fordeel at kunne støtte sig og længere Tid balancere paa den, og trak den voldsomt i Veiret, især, naar han skrabede Overlæben, og saaledes beskuede vi hinanden Die i Die og Hjerte ved Hjerte, medens Ragekniven arbeidede i besindig og sikker Virksomhed. Men det traf sig, at min Ven fra Barnsbeen af bar paa eet af de meest paafaldende Ansigter, som Hoben pleier at kalde afskyelige, fordreiede, stygge; derhos havde han den Vane at gjøre Grimacer, og smidskede mig saa hjerteligt imøde, at jeg ved hver Session uvilkaarligt maatte

gjengjælde ham disse Smil og i denne Nærhed efterligne alle hans øvrige Skaberier. Vred han nu Næsen meer end billigt opad, saa spilede han igjen Læberne og Munden altfor voldsomt til begge Sider, for at kunne anbringe sin Kunst i begge Mundvigerne. Havde han nu paa denne mechaniske Maade tvunget en tilsyneladende Latter ind i mit Ansigt, saa kom hans Smil mig saa kjærligt, venligt, inderligt og rørende imøde, at Taarerne ofte, af smertelig Deeltagelse og for ikke at bryde ud i en ondskabsfuld Latter, traadte mig i Øinene. Menneske! barberende Ven! udraabte jeg, lad af med dit menneskekjærlige Smil, jeg smiler jo slet ikke, Du trækker jo kun mine Mundvige til begge Sider, som et Stykke Vidskelæder. Det skader ikke, svarede den redelige Sjæl, dette Smil, som klæder Dig saa vel, tvinger mig til Gjengjæld! Seer I, saaledes grinede vi hele Minuter til hinanden som to Abekatte. Omtrent efter tolv Ugers Forløb bemærkede jeg en tydelig Forandring i mit Physiognomie. Næsen steg og steilede saa paafaldende, som om den vilde erklære Øinene og Panden Krig, ikke at tale om de virkelig hæslige Fordreleiser af Kinderne og Læberne, dem jeg dog ikke mere kunde blive qvit, da jeg havde faaet dem som et Minde om min Ven. Jeg trykkede den opadstræbende Næse igjen ned, og foredrog den Ædle endnu engang mit Ønske. Men nu syntes gode Raad dyre, og en Udvei næppe mulig. Dog besluttede han, som en anden Rafael, at antage en tredie, ulastelig Maneer, og efter nogle Kampe lykkedes det ham, idet han iforveien betænksomt udspeidede, til hvilken Side det var fordeelagtigst at dreie min Næse, medens han

støttede sig; og derved lode vi det berve, og denne Nødvendighed har gjort den skjæv; det sande Ansigt, efter hvilket jeg instinctmæssigt maatte danne mig, har indgravet mig disse Rynker, og dyb Granskeu og Tænkning, flammende Begeistring og glødende Kjærlighed til det Gode og det Bedste have tilsidst kastet dette røde Teppe over det Hele!"

Skingrende Latter havde ledsaget denne Fortælling; nu forlangte Bibliothekaren med Heftighed Champagne, og Bogholderen skreg paa Punsch. Men Eulenböck raabte: „O, I lave Sjæle! Jeg har ladet Jer kravle op ad denne Himmelstige for at kigge ind i Paradis, og nu kunne I lade en saa uædel, maniereret, moderne og aandløs Drik, som denne saakaldte Punsch, komme frem selv i den fjerneste Krog af Eders Hukommelse? Denne elendige Brygning af hedt Vand, slet Brændeviin og Citronsyre? Og Champagne? hvad skal denne diplomatiske, flaue Drikkevare i vor Kreds? Den aabner hverken Hjerte eller Aand, og efter en halv Runs tjener den i det Høieste til igjen at gjøre ædru! O, I Profane!"

Han slog i Bordet; men de Øvrige, Eduard undtagen, gjentoge denne Gebærde saa heftigt, at Flaskerne dandsede ved Rystelsen og flere Glas styrtede paa Gulvet og knustes. Derover blev Latter og Larm endnu stærkere, man sprang op for at hente andre Glas, og Dietrich raabte: „det er blevet saa koldt, iiskoldt her; det vilde Punschen hjælpe paa!"

Det var langt ud paa Natten, Tjenerne vare borte, man vidste ikke, hvorledes man igjen skulde faae Ovnen varm; tillige erklærede Eduard, at han ikke havde en Pind

Brænde meer i Huset, og at han først i Morgen kunde lade noget hente. „Hvad synes I?“ raabte den berusede Dietrich,“ vor Vært har dog besluttet at indrette dette Værelse paa en anden Maade; om vi nu brød dette tossede Panel, disse Brædder ud, som bedække Vinduerne, og i den store gammelfranske Camin her antændte et herligt, tydsk Baal?“ Dette kaade Forslag fandt hos de overstadigt vilde Gjæster et villigt Øre og lydeligt Bifald, og Eduard, der hele Natten havde været i en Art af bedøvet Tilstand, modsatte sig ikke. Man løftede Skjærmen bort fra Caminen, og løb derpaa med Lys ud i Kjøkkenet for at hente Øxer, Stænger og andet Værktøi. I Entreen fandt Eulenböck et gammelt, buglet Valdhorn, og blæsende paa dette marscherede han og de Andre som Soldater under Skraal og afskyelig Musik tilbage til Salen. Bordet, som stod i Veien, blev væltet, og strax begyndtes en Huggen, Bryden og Hamren mod den hule Væg. Enhver søgte at overgaae de Andre i Travlhed; for at opmuntre de Arbeidende, istemte Maleren igjen paa Hornet Kampsignalet, og ved Bulderen raabte de Alle som besatte: „Brænde! Brænde! Ild! Ild!“ saaat dette Skrig, Musiken, Øxehuggene, Braget af de knækkende og springende Brædder gjorde Husets Vært saa bedøvet og ør, at han taus trak sig tilbage i en Krog af Værelset.

Pludselig blev Selskabet paa en ligesaa uventet som ubehagelig Maade endnu forøget. Nabolauget var blevet uroligt, og Vagten, som ligeledes havde hørt den uhyre Tummel, traadte nu med en Officier i Spidsen ind, da den havde fundet Huset aabent. Den spurgte om Grunden

til Allarmen og hvorfor man havde raabt Ild. Eduard, som kun havde drukket lidt, søgte at forklare dem Alt, for at undskylde sine Venner. Men disse, i deres ophidsede Stemning ikke istand til at fatte en fornuftig Tanke, behandlede dette Besøg som et voldsomt Indgreb i deres helligste Rettigheder; Alle skrege til Officieren, Eulenböck truede, Bogholderen bandte og græd, Bibliothekaren svingede et Brækkejern og Dietrich, som var meest begeistret, vilde Lieutenanten tillivs med en Øxe. Denne, ligeledes en ung hidsig Mand, tog det fra den alvorlige Side og fandt sin Ære fornærmet, og saaledes blev Enden paa Scenen, at Hine under Skrig og Larm, Trudsler og Frihеds-Declamationer bleve førte til Hovedvagten. Saaledes endte Festen, og Eduard, der var blevet alene tilbage i Salen, gik ganske forstemt op og ned og betragtede den Ødelæggelse, som hans begeistrede Venner havde anrettet. Under det væltede Bord laae sønderslagne Flasker, Glas, Tallerkener og Fade, tilligemed Alt, hvad der var levnet af Lækkerierne; den kostbareste Viin flød henad Gulvet; Lysestagerne vare ituslagne; i dem, der endnu stode, vare alle Lys udbrændte og slukkede, paa Eet nær. Han tog dette og betragtede Væggen, hvor Tapetet var flængt af og nogle tykke Brædder brækkede ud; en Stolpe stod saaledes for, at den spærrede Indgangen i Nischen. Der paakom ham en underlig Lyst til endnu i samme Nat at fortsætte sine vilde Kammeraters begyndte Værk; men for ikke at gjøre altfor megen Støi og derved tilsidst maaskee komme til at dele Skjæbne med dem, tog han en fiin Saug og gjennemskar forsigtigt Stolpen foroven; det Samme gjorde

han forneden, og tog nu let Blokken ud. Derefter var det ikke saa vanskeligt, at rydde et let indre Panel bort; den tynde Bræddevæg faldt, og Eduard lyste ind i Nischen. Men næppe fik han kastet et Blik ind i det brede Rum og opdaget Noget, der som Guld glimrede ham imode, før Alt pludseligt forsvandt; thi han havde, ved at løfte Lyset, stødt an foroven og slukket det. Forskrækket og i den heftigste Bevægelse famlede han igjennem den mørke Sal, ud af Døren, over en lang Gang, derpaa over Gaarden til en lille Bagbygning. Hvor ærgrede det ham ikke, at han ikke i Nærheden havde noget Middel til at gjøre Ild med. Han vækkede af den faste Søvn den graahærdede Portner, der længe ikke kunde komme til Besindelse, fik hos ham, efter mange frugtesløse Forsøg, sit Lys tændt, og gik derpaa, beskyttende Lyset med Haanden, sittrende paa alle Lemmer og med bankende Hjerte over Gangen tilbage til Salen. Han vidste ikke, hvad han havde seet, han vilde endnu ikke troe, hvad han anede. I Salen satte han sig først i Lænestolen, for at fatte sig; derpaa tændte han endnu et Par Lys, bøiede sig og krøb ind i Nischen. Det vide Rum imellem Vinduerne glimrede fra øverst til nederst i gylden Brand; thi Ramme hængte tæt ved Ramme, den ene kostbarere end den anden, og i dem alle hine hans Faders Billeder, over hvis formeentlige Tab den gamle Walther og Erich saa ofte havde jamret. Frelseren af Guido, Johannes af Domenichino, — Alle saae de ned paa ham, og han følte sig selv rørt, andægtig, henrykket, som i en fortryllet Verden. Da hans Sind var kommet til Ro, flode hans Taarer, og han blev, uden at

mærke Kulden, siddende blandt sine nyfundne Skatte, indtil det gryede ad Dag.

Walther var netop staaet fra Bords, da Erich hastigt traadte ind til ham i Malerisalen. „Hvorledes er det fat med Dig, min Ven?“ raabte Geheimeraaden, „har Du seet Spøgelser?“ „Om Du saa vil,“ svarede Erich, „men belav Dig paa en overordentlig Efterretning.“ — „Naa da?“ — „Hvad vilde Du give, hvad vilde Du gjøre, hvis alle Din afdøde Vens tabte Malerier, hine uskatteerlige Kostbarheder igjen vare fundne, og kunde blive Dine?“

„Min Gud!“ raabte Walther og blegnede, „jeg er nær ved at tabe Veiret. Hvad siger Du?“ — „De ere gjenfundne og kunne blive Din Eiendom.“ — „Jeg har ikke Formue til at betale dem;“ sagde den gamle Herre; „men Alt, Alt vil jeg give, for at faae dem, mit Galleri, min Formue, men jeg er altfor fattig til det.“ — „Hvis man nu vilde overlade Dig dem,“ sagde Erich, „og Eiermanden derfor kun udbad sig den Gunst at blive Din Svigerson?“

Uden at svare løb den Gamle ud og over til sin Datter. I Trætte med hende kom han tilbage. „Du maa gjøre min Lykke, mit kjæreste Barn!“ raabte han, idet han traadte ind med hende; „mit Livs Lyksalighed er nu afhængig af Dig!“ Den forskrækkede Datter vilde endnu stedse gjøre Indvendinger, men paa et hemmeligt Vink af Erich, som hun troede at forstaae, syntes hun endeligt at give efter. Hun gik ud for at klæde sig om; thi hos Erich ventede, som denne sagde, Billederne og Beileren

paa hende. Under hvilke besynderlige Tanker og Forventninger tog hun ikke sin bedste Pynt frem: kunde hun ikke have taget feil af Erich? havde han da ogsaa forstaaet hende? havde hun rigtigt fortolket ham? — Walther stod som paa Naale, og talte Secunderne; endelig kom Sophie tilbage.

I Erichs Huus vare alle hine Billeder ophængte i det bedste Lys, og det vilde være forgjæves, at skildre Faderens Forbauselse, Glæde og Henrykkelse. Billederne vare, efter hans Forsikkring, langt skjønnere, end han havde seet dem i Erindringen. „Du siger, at min Datters Tilbeder er ung, velopdragen, af god Stand; Du giver mig Dit Ord paa, at det er en ordentlig Mand, og at han efter min Død aldrig vil sælge disse Billeder? Hvis Alt dette forholder sig saaledes, saa behøver han ikke at medbringe nogen anden Formue, end disse Malerier; thi han er meer end rig. Men hvor er han?"

En Dør aabnede sig, og Eduard traadte ind, omtrent saaledes klædt, som den ham lignende Hyrde paa det gamle Billede af Quintin Messys. — „Ham?" raabte Walther; „hvor fandt De Malerierne?" — Da Eduard havde fortalt det besynderlige Tilfælde, tog den Gamle sin Datters Haand og lagde den i Ynglingens, idet han sagde: „Sophie vover meget; men hun gjør det af Kjærlighed til sin Fader; jeg haaber, min Søn, at Du nu er blevet klog og god. Dog een Betingelse: I boe hos mig, og Eulenböck kommer aldrig over min Dørtærskel, ikkeheller maa Du nogensinde see ham igjen!" — „Det lover jeg," svarede Eduard; „desuden reiser han bort herfra med den fremmede Prinds."

Man gik hjem til Walther. Den Gamle førte Eduard ind i sit Bibliothek og sagde: „her, unge Mand! finder Du ogsaa alle Dine Sjeldenheder, som Din luftige Bibliothekar har solgt mig for Spotpriis. Du vil sagtens for Fremtiden holde disse Din Faders Skatte i Ære.“

De unge Forlovede vare lykkelige. Da de vare ene, trykkede Sophie Ynglingen hjerteligt i sine Arme. „Jeg elsker Dig inderligt, min Ven!“ hviskede hun til ham, „men jeg maatte forleden give efter for min Faders Særhed, og baade dengang og idag lade, som om jeg ubetinget adlød ham, for dengang ikke at opgive alt Haab, og i Dag uden Modsigelse at blive Din; thi havde han mærket, at jeg elskede Dig, saa havde han ingenlunde saa hurtigt givet sit Minde.“

Efter nogle Ugers Forløb vare de Mand og Kone. Det faldt nu ikke Eduard vanskeligt at blive en ordentlig og lykkelig Mand; i sin Kones Arme og i sine Børns Kreds mindedes han sin vilde Ungdom kun som en fæl Drøm.

Eulenböck havde i Prindsens Følge forladt Byen, og tilligemed ham den saakaldte Bibliothekar, der hos Prindsen fik den Post som Secretair, som Eduard havde ansøgt om, og efter et Par Aarstid ægtede den letfærdige Skjønne, der havde bragt vor unge Ven i et saa slet Ry i hans Fødeby, og nær var blevet Aarsag i hans Ulykke.